

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra ekonomiky

Diplomová práce

**Vyhodnocení přínosů regionální politiky EU a její
dopady v regionu Plzeňsko**

Bc. Petr Vlažný

© 2014-11-18 ČZU v Praze

ČESKÁ ZEMĚDĚLSKÁ UNIVERZITA V PRAZE

Katedra ekonomiky
Provozně ekonomická fakulta

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

Vlažný Petr

Veřejná správa a regionální rozvoj nav.- Klatovy

Název práce

Vyhodnocení přínosů regionální politiky EU a její dopady v regionu Plzeňsko

Anglický název

Evaluation of the benefits of the European Union's regional policy and its impact on the Plzen region

Cíle práce

Cílem diplomové práce je analyzovat příčiny regionálně nerovnoměrného sociálního a ekonomického vývoje a zhodnotit vliv regionální politiky na rozvoj vybraného regionu - Plzeňský kraj (NUTS III).

Metodika

Diplomová práce bude rozdělena na část teoretickou a analytickou. V teoretické části práce budou vysvětleny základní pojmy a kategorie, historie, cíle a nástroje regionální politiky a strategie regionálního rozvoje ČR. V praktické části bude zhodnocena regionální politika Plzeňského kraje a čerpání finančních prostředků ze strukturálních fondů a operačních programů. V závěru diplomové práce bude provedeno celkové zhodnocení, vč. námětů k efektivnímu využití dotací na rozvoj vybraného regionu.

V diplomové práci bude využita metoda sekundárního sběru dat, analýza dokumentu, syntéza a komparace.

Harmonogram zpracování

1. Příprava a studium odborných informačních zdrojů, upřesnění dílčích cílů práce a volba postupu řešení: 6/2013
2. Zpracování teoretických východisek práce (přehledu řešené problematiky): 7/2013
3. Vypracování vlastního řešení, diskuse a zhodnocení výsledků 8/2013 – 10/2013
4. Tvorba finálního dokumentu diplomové práce: 11/2013-12/2013
5. Odevzdání diplomové práce a teze vedoucímu DP k posouzení: 31.1.2014

Rozsah textové části

60 stran textu bez příloh

Klíčová slova

Evropská unie, strukturální a regionální politika, strukturální fondy, regionální operační fondy, Plzeňský kraj, dotace, spolufinancování

Doporučené zdroje informací

Boháčková, I., Hrabánková, M.: Strukturální politika Evropské unie. 1. vydání Praha : C.H.Beck, 2009 ISBN: 978-80-7400-111-6

König, P.: Rozpočet a politika Evropské unie. Příležitost pro změnu. 2b vyd. Praha ISBN: 978-80-7400-011-9.

Palán, J.: Regionální politika Evropské unie. Praha: Parlamentní institut. 2009. Dokument Parlamentu České republiky. Prováděcí dokument ROP NUTS II Jihozápad na období 2007-2013. Praha

Stejskal, J., Kovárník, J.: Regionální politika a její nástroje. 1. vyd. Praha ISBN: 978-80-7367-588-2

Woukoun, R.: Regionální rozvoj: východiska regionálního rozvoje, regionální politika, teorie, strategie a programování. 1. vyd. Praha ISBN: 978-80-7201-699-0.

Zhodnocení implementace Regionálního operačního programu regionu soudržnosti Jihozápad v polovině programového období 2007-2013. Závěrečná zpráva ke dni 20.12.2011. Regionální rada soudržnosti Jihozápad.

Vedoucí práce

Pletichová Dobroslava, Ing.

Termín odevzdání

březen 2014

prof. Ing. Miroslav Svatoš, CSc.

Vedoucí katedry

prof. Ing. Jan Hron, DrSc., dr. h. c.

Děkan fakulty

V Praze dne 17.9.2013

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že svou diplomovou práci „Vyhodnocení přínosů regionální politiky EU a její dopady v regionu Plzeňsko“ jsem vypracoval samostatně pod vedením vedoucího diplomové práce a s použitím odborné literatury a dalších informačních zdrojů, které jsou citovány v práci a uvedeny v seznamu literatury na konci práce. Jako autor uvedené diplomové práce dále prohlašuji, že jsem v souvislosti s jejím vytvořením neporušil autorská práva třetích osob.

V Praze dne 18.11.2014

Poděkování

Rád bych touto cestou poděkoval Ing. Dobroslavě Pletichové za vstřícný, odborný, věcný a trpělivý přístup a za velký přínos této práci.

Vyhodnocení přínosů regionální politiky EU a její dopady v regionu Plzeňsko

Evaluation of the benefits of the European Unions regional policy and its impacts on the Pilsen region

Souhrn

Transformací ekonomiky po roce 1989, v důsledku strukturálních změn, docházelo v ČR ke zvětšování disparit mezi některými regiony. I v současné době se tyto rozdíly projevují. Cílem regionální politiky je odstraňovat rozdíly v ekonomické a sociální úrovni regionů a zvyšovat jejich konkurenceschopnost, odpovídající potenciálu a specifickým v daných podmínkách. Diplomová práce hodnotí čerpání finančních prostředků ze strukturálních fondů EU a přínosy pro region Plzeňsko v programovacím období 2007-2013. Zhodnocení regionální politiky a komparace s relevantními regiony přináší možnost zvýšit efektivnost čerpání finančních prostředků pro rozvoj tohoto regionu a odhalit tak rezervy z nevyužitých příležitostí pro nové programovací období od roku 2014.

Summary:

Transformation of the economy after 1989, due to the structural changes occurred in the Czech Republic to magnify disparities between certain regions. Even today, these differences manifest themselves. The aim of regional policy is to eliminate disparities in economic and social regional level and increase their competitiveness, the corresponding potential, and the specifics of the given conditions. This thesis evaluates the disbursement of funds from the EU structural funds and benefits to the region of Pilsen in the 2007-2013 period. Evaluation of regional policy and comparison with the relevant regions the opportunity to increase the efficiency of utilization of funds for the development of the region and to reveal the reserve of unused opportunities for new programming period of 2014.

Klíčová slova: Plzeňský kraj, regionální politika, strukturální fondy, NUTS II Jihozápad, regionální operační program, kohezní politika, prostředky EU, projekt, programové období, nástroje.

Keywords: Pilsen region, regional policy, structural funds, NUTS II Southwest Regional Operational Programme, cohesion policy, the EU funds, project, program period, instruments.

OBSAH

1. ÚVOD.....	10
2. CÍL PRÁCE A METODIKA	11
3. TEORETICKÁ ČÁST.....	12
3.1. TEORIE REGIONÁLNÍ POLITIKY	12
3.1.1. Definice regionální politiky	12
3.1.2. Význam, principy regionální politiky.....	14
3.1.3. Regionální politika a EU	15
3.1.4. Regionální politika v ČR	18
3.1.4.1. Organizační rámec a legislativní vymezení regionální politiky	18
3.1.4.2. Úrovně regionální politiky v ČR.....	20
3.1.5. Nástroje regionální politiky	23
4. PRAKTICKÁ ČÁST	25
4.1. SITUAČNÍ ANALÝZA REGIONU	25
4.1.1. Charakteristika regionu ROP NUTS II Jihozápad.....	25
4.1.2. Situační analýza regionu Plzeňský kraj, Plzeňsko.....	26
4.1.2.1. Poloha a sídelní struktura	26
4.1.2.2. Správní členění, administrativní členění Plzeňského kraje.....	28
4.1.2.3. Analýza dle kritéria demografické struktury	30
4.1.2.4. Analýza cestovního ruchu v regionu.....	32
4.1.2.5. Analýza základní socioekonomické úrovně.....	35
4.1.2.6. Analýza nejdůležitějších hospodářských sektorů	39
4.1.2.7. Komparace ROP NUTS II Jihozápad s ostatními regiony soudržnosti	42
4.1.3. SWOT analýza Plzeňský kraj	49
4.1.4. Program rozvoje regionu Jihozápad a Plzeňského kraje	50
4.1.4.1. Cíle, priority	50
4.1.4.2. Nejdůležitější oblasti rozvoje, klasifikace operačních programů	51
4.1.4.3. Nejdůležitější dokumenty	51
4.1.4.4. Regionální operační program na programové období 2007-2013	52
4.2. ANALÝZA VÝSTUPŮ IMPLEMENTACE REGIONÁLNÍ POLITIKY FORMOU STRUKTURÁLNÍCH FONDŮ V REGIONU.....	54
4.2.1. Prioritní osa 1 Dostupnost center.....	54
4.2.1.1. Modernizace regionální silniční sítě	57
4.2.1.2. Rozvoj infrastruktury pro veřejnou dopravu.....	58
4.2.1.3. Modernizace vozového parku veřejné dopravy	59
4.2.1.4. Rozvoj regionálních letišť	60
4.2.1.5. Rozvoj místních komunikací	60
4.2.2. Prioritní osa Stabilizace a rozvoj měst a obcí.....	62
4.2.2.1. Integrované projekty rozvojevých měst.....	64
4.2.2.2. Rozvojové projekty spádových center	66
4.2.2.3. Revitalizace částí měst a obcí	68
4.2.2.4. Rozvoj infrastruktury základního, středního a vyššího odborného školství	69
4.2.2.5. Rozvoj infrastruktury pro sociální integraci	71
4.2.2.6. Rozvoj zdravotnické péče	72

4.2.3. Prioritní osa 3 Rozvoj cestovního ruchu.....	74
4.2.3.1. Rozvoj infrastruktury cestovního ruchu.....	76
4.2.3.2. Revitalizace památek a využití kulturního dědictví v rozvoji cest.ruchu	78
4.2.3.3. Rozvoj služeb cestovního ruchu, marketingu a produktů cestovního ruchu	81
4.2.4 Prioritní osa 4 Technická pomoc	83
4.2.5. Shrnutí	84
5. VÝSLEDKY A DISKUSE.....	94
6. ZÁVĚR	97
7. SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY.....	98

1. Úvod

Česká republika se stala 1.5.2004 spolu s dalšími pěti státy, po vstupu do Evropské unie, součástí evropského hospodářského prostoru. Toto členství sebou přineslo kromě řady výhod i celou řadu změn. V důsledku transformace ekonomiky po roce 1989 docházelo v ČR k zvětšování disparit mezi jednotlivými regiony v důsledku strukturálních změn v některých odvětvích. I v současné době se projevují rozdíly v rozvoji regionů, např. dynamikou růstu v oblastech jako je Praha a zároveň sociálně ekonomickým úpadkem v regionech jako je Ústecký kraj. Cílem regionální politiky je odstraňovat tyto rozdíly a zvyšovat konkurenceschopnost regionů, odpovídající jeho potenciálu a specifickým. Regionální politika je proto tématem vysoce aktuálním v kontextu evropském i národním. Plzeňský kraj jako řada jiných krajů v České republice hledá v postindustriální době spojené s rozvojem služeb a s útlumem průmyslových odvětví svou novou identitu a nové zdroje konkurenceschopnosti. Regionální politika je jednou z možností, jak konkurenceschopnost cíleně zvyšovat. Diplomová práce se zabývá konkrétními přínosy regionální politiky pro rozvoj regionu v Plzeňském kraji v období let 2007-2013, kdy byly poprvé čerpány prostředky ze strukturálních fondů EU po celé rozpočtové období. Zhodnocením regionální politiky a komparací s relevantními regiony lze zvýšit efektivnost čerpání finančních prostředků pro rozvoj zkoumaného regionu a odhalit tak rezervy z nevyužitých příležitostí pro nové programovací období od roku 2014.

2. Cíl práce a metodika

Cílem diplomové práce je analyzovat a zhodnotit regionální politiku Plzeňského kraje v programovém období 2007-2013, z hlediska využití finančních prostředků poskytovaných ze strukturálních fondů EU.

Diplomová práce bude členěna na část teoretickou a praktickou. Teoretická část charakterizuje programové období 2007-2013 vč. cílů a nástrojů regionální politiky vztahující se k České republice. V této části budou vysvětleny základní pojmy z oblasti regionální politiky a legislativy.

V analytické části bude provedena socio-ekonomická analýza Plzeňského kraje a implementace regionální politiky v rámci jednotlivých prioritních os.

V diplomové práci bude použita metoda sekundárního sběru dat, analýza dokumentů, syntézy, komparace a deskripce.

V závěru diplomové práce bude provedeno celkové zhodnocení přínosů regionální politiky v rámci Plzeňského kraje v programovém období 2007-2013 vč. vlastních námětů týkajících se přínosů a efektivního využití finančních prostředků z fondů EU.

3. Teoretická část

3.1. Teorie regionální politiky

3.1.1. Definice regionální politiky

Regionální politika Evropské unie je odrazem principu finanční solidarity, který spočívá v tom, že bohatší členské státy přispívají na rozvoj méně prosperujících států a regionů za účelem zvýšení kvality života obyvatel v celé Evropské unii. Základním cílem se stává snižování rozdílů v rozvoji jednotlivých regionů s cílem přispět k hospodářské, sociální a územní soudržnosti EU. Regionální politika patří mezi poměrně mladé aktivity Evropské unie, její význam však neustále roste.

Regionální politika je koncipovaná jako tzv. komunitární (koordinovaná) politika, to znamená, že realizace samotné regionální politiky spočívá na členských státech, zatímco koordinace a harmonizace náleží do nadnárodní působnosti, tj. orgánu Evropské unie. Tímto prvkem je regionální politika EU naprosto originální a nemá ve světě obdoby.

V souvislosti s regionální politikou se můžeme setkat s termíny „kohézní“ politika, „politika soudržnosti“ nebo značením „politika hospodářské, sociální a územní soudržnosti“.¹

Existuje celá řada definic regionální politiky, ale žádná z nich nebyla všeobecně akceptována. Definice procházejí změnami podobně, jak se mění paradigma regionální politiky a přístup k ní. Klasickou definici nabízí Dictionary of Human Geography. Podle ní je regionální politika „...součástí státní politiky, ovlivňující rozmístění hlavních ekonomických zdrojů a aktivit na celém území státu nebo v jeho části. Regionální politika zahrnuje opatření napomáhající jednak růstu stupně ekonomické aktivity v území, kde je vysoká nezaměstnanost a malé naděje na přirozený ekonomický růst a na druhé straně opatření sloužící kontrole ekonomických aktivit na územích s nadměrným růstem“.² K dalším pojetím regionální politiky patří³ vymezení jako souhrnu všech veřejných intervencí, které vedou ke zlepšování geografického rozdělení ekonomických činností, jako součástí státní politiky ovlivňující rozmístění hlavních ekonomických zdrojů a aktivit

¹ KAŠPAROVÁ, L., POTŮČEK, M., a kol. *Kohезní politika: Osídlení v České republice.*, s. 25

² MAIER, K. *Udržitelný rozvoj území.*, s. 37

³ MMR ČR: *Strategie regionálního rozvoje České republiky*, s. 6

na celém území státu nebo jejich částí (pojetí Goodala z roku 1987), jako ovlivňování hospodářských procesů v územních částech státu anebo většího ekonomického procesu prostřednictvím veřejného sektoru (pojetí Meiera, Todtlinga z roku 1998). Definice odráží množství pojetí a přístupů poplatné historické době a celkovému kontextu.

Přes množství definic lze velmi obecně regionální politiku definovat jako soubor cílů, opatření a nástrojů, které vedou ke snižování rozdílů v socioekonomické úrovni jednotlivých regionů.

V České republice se využívá definice uvedené ve Strategii regionálního rozvoje ČR pro roky 2007-2013: „...regionální politika představuje soubor intervencí zaměřených podle konkrétní situace státu a jeho regionů a podle očekávaných vývojových tendencí na posunu opatření vedoucích k růstu ekonomických aktivit a lepšímu územnímu rozložení v území a rozvoji infrastruktury. Jejím významným cílem je konvergence regionů v rámci určitého územního celku a klíčovým znakem je její selektivnost, to znamená diferenciací zaměření intervencí na podporu vybraných problémových regionů, které výrazně zaostávají ve svém rozvoji za průměrem v míře, která je společensky uznána jako nežádoucí“. Z definice jsou odvozeny základní cíle regionální politiky: přispívat k harmonickému a vyváženému rozvoji jednotlivých regionů, snižovat rozdíly mezi úrovněmi rozvoje jednotlivých regionů, podporovat hospodářský a sociální rozvoj jednotlivých regionů, zejména pokud jde o aktivaci jejich nedostatečně využívaného hospodářského a sociálního potenciálu.

Obecně regionální politika bývá spojována se dvěma základními cíli v podobě dosažení vyváženosti a dosažení efektivity rozvoje regionů, motivace cílů vychází z mixu ekonomických, sociálních a politických důvodů zahrnující⁴: a) snížení regionálních disparit v ekonomické výkonnosti, b) usnadnění procesu adaptace ekonomik regionů procházejících transformačními procesy či ekonomickou krizí, c) aktivace potenciálu nevyužitých faktorů produkce regionů a zejména pracovní síly, d) optimalizace regionální alokace produkce. První dva aspekty jsou spojeny primárně s cílem vyváženosti, zatímco druhé dva s cílem efektivity.

⁴ HÁJEK, O. *Regionální disparity a regionální politika. Česká republika v programovém období 2007-2013*, s. 25

3.1.2. Význam, principy regionální politiky

Regionální politika podporuje celkový harmonický rozvoj EU, rozvíjí a sleduje činnosti, které vedou k posilování hospodářské a sociální soudržnosti v rámci všech zemí EU. Úsilí je zaměřeno především na snižování rozdílů mezi jednotlivými regiony EU, což v praxi znamená, že je podporován rozvoj nejvíce znevýhodněných regionů.

Přerozdělování finančních zdrojů⁵ v rámci strukturální politiky podporuje zaostávající regiony a snaží se o vytvoření konkurenčního prostředí mezi různými evropskými regiony, jež bude přinejmenším srovnatelné, když ne homogenní, a budou z něj mít prospěch všichni, tj. vyspělé regiony (protože nalézají odbytiště pro své výrobky v oblastech, které jsou příjemci zdrojů ze strukturálních fondů) i zaostávající regiony (protože je podporován jejich rozvoj a mohou lépe uvolnit svůj výrobní konkurenční potenciál). Jedná se tudíž o politiku, která má solidární cíle, ale která je ve skutečnosti příznivá i pro růst vnitřní konkurenceschopnosti a pro dynamiku jednotného trhu.

Strukturální politika a využívání strukturálních fondů vychází z pěti základních principů, koncentrace, partnerství, programování, adicionality a monitorování⁶:

1.Princip koncentrace. Koncentrace prostředků do projektů podle jejich priority. Prostředky jsou využívány pouze k realizaci projektů podle předem stanovených cílů. Finanční prostředky jsou zacíleny do regionů s největšími problémy a jsou přidělovány na projekty maximálně napomáhající řešení těchto problémů.

2.Princip partnerství. Na základě tohoto principu dochází k navázání velmi úzké spolupráce mezi orgány na všech úrovních, partnerství mezi EU, členskými státy a regiony (institucionální neboli vertikální partnerství), ale také mezi institucemi na různých úrovních, sociálními partnery a dalšími zainteresovanými sociálními subjekty na různých úrovních.

⁵ LABOUTKOVÁ, Š. *Princip subsidiarity jako jeden z faktorů ekonomického růstu – role regionálních zastoupení*, s. 27

⁶*Strukturální fondy EU*. [on-line] [cit. 2013-08-20]. Dostupný z: <http://www.msmt.cz/strukturalni-fondy/strukturalni-fondy-eu>

3. Princip programování. Prostředky jsou programově vkládány do víceletých a víceoborových programů, vypracováním jsou pověřeny vlády jednotlivých členských zemí. Při udělování prostředků je důraz kladen na co možná nejkompexnější přístup k řešení problémového regionu.

4. Princip adicionality (doplňkovosti). Prostředky EU jsou doplněny prostředky jednotlivých států, výsledků, výstupů a dopadů hodnoceného projektu/programu včetně průběžného monitoringu skutečných přínosů projektu/programu. Toto hodnocení předpokládá přísnou transparentnost administrativy a nezbytnou kontrolu.

5. Princip monitorování a vyhodnocování. Před schválením každého projektu musí být podrobně vyhodnoceny jeho dopady, důraz je kladen na průběžné monitorování realizace a následné zhodnocení skutečných přínosů projektu.

Dále se uvádí princip subsidiarity tzn. všechna opatření by měla být přijímána co nejbližše občanům, tedy na nejnižším stupni veřejné správy, který umožňuje jejich realizaci nebo výkon a solidarity, společné podpory vyspělejších zemí ve prospěch méně vyspělých.⁷

3.1.3. Regionální politika a EU

V počátku evropské integrace nebyla regionální politice věnována zvláštní pozornost. Určitý zárodek regionální politiky lze nalézt v tzv. Římské smlouvě z roku 1957, Smlouvě o EHS, kde se uvádí: *“...posláním Společenství je vytvořením společného trhu a postupným odstraňováním rozdílů mezi hospodářskými politikami členských států s cílem podporovat harmonický rozvoj hospodářských činností ve Společenství, nepřetržitý a vyvážený růst, vyšší stabilitu, rychlejší zvyšování životní úrovně a užší kontakty mezi členskými státy”*.⁸

V 70. letech minulého století vzrostl význam regionální politiky v souvislosti se zavedením jednotné měny, Evropská komise se obávala, že tento krok by mohl mít negativní dopady

⁷ LABOUTKOVÁ Š. *Princip subsidiarity jako jeden z faktorů ekonomického růstu – role regionálních zastoupení*, s. 27

⁸ BOHÁČKOVÁ, I. HRABÁNKOVÁ, M. *Strukturální politika Evropské unie*, s. 5-6

na prohlubující se disparity v rámci jednotlivých regionů. Podporu zaostalým regionům řešil Evropský fond regionálního rozvoje založený roku 1975.⁹

Významným zlomem pro regionální politiku EU, zakotvení v primárním právu EU, bylo přijetí Jednotného evropského aktu v roce 1987. Jednotný evropský akt v článku 23 zakotvuje hlavu V - Ekonomická a sociální soudržnost jako součást Smlouvy o EHS. Deklaruje například: „K podpoře celkového harmonického vývoje Společenství rozvíjí a uskutečňuje aktivity vedoucí k posilování své ekonomické a sociální soudržnosti. Společenství se zaměřuje zvláště na zmenšování nerovnoměrností mezi různými regiony a zaostalosti regionů, jimž se dostává nejmenší podpory.“¹⁰

Posílení významu regionální politiky je v 90. letech minulého století obsaženo v jednom z nejdůležitějších současných dokumentů, ve Smlouvě o Evropské unii neboli tzv. Maastrichtské smlouvě z roku 1992, ve společném ustanovení Smlouvy o EU se uvádí: *“Unie je založena na Evropských společenstvích doplněných politikami a formami spolupráce stanovených touto smlouvou. Jejím posláním je utvářet vztahy mezi členskými národy na základě soudržnosti a solidarity“*.¹¹ Maastrichtská smlouva zavedla nové nástroje (Fond soudržnosti), instituce (Výboru regionů) a principy (subsidiarita).

Od přelomu století ovlivňovala politiku soudržnosti hlavně Lisabonská strategie a připravované rozšíření Evropské unie, ke kterému došlo v květnu 2004. Východní rozšíření o 10 států zvýšilo populaci EU o pětinu, HDP ale pouze o 5 procent. Podle statistik byl průměr HDP na obyvatele nových členských zemí pod polovinou průměru unie.¹² Finanční rámec pro rozpočtové období 2000-2006 kalkuloval nejen s prostředky pro stávajících 15 členů, ale také s prostředky pro kandidátské země v rámci před vstupní strukturální pomoci, kterou čerpala i Česká republika.

⁹ BOHÁČKOVÁ, I. HRABÁNKOVÁ, M. *Strukturální politika Evropské unie*, s. 11

¹⁰ *Jednotný evropský akt*. [on-line] [cit. 2013-08-20]. Dostupný z: <http://www.euroskop.cz/gallery/2/763-jea.pdf>

¹¹ BOHÁČKOVÁ, I. HRABÁNKOVÁ, M. *Strukturální politika*, s. 19

¹² *Regionální politika*. [on-line] [cit. 2013-08-20]. Dostupný z: <https://www.euroskop.cz/8948/sekce/regionalni-politika/>

Zpětně hodnoceno, programové období 2000–2006 v etapě hospodářského růstu prokázalo, že investice do politiky soudržnosti měly rozsáhlý dopad. Přibližně 230 000 malých a středních podniků získalo finanční podporu a dalším 1,1 milionům těchto podniků byly poskytnuty rady a podpora v oblasti spolupráce, což podle odhadů vedlo k vytvoření jednoho milionu pracovních míst na úrovni EU. Politika soudržnosti dala na poli výzkumu vzniknout 38 000 trvalých špičkových pracovních míst. Mimoto bylo postaveno nebo opraveno 8 400 km železnic a 5 100 km silnic.¹³

Evropská unie stanovila pro rozpočtové období 2007-2013 jako jednu z priorit politiku sociální a hospodářské soudržnosti.¹⁴ Politiku charakterizují poměrně široce definované cíle a zohlednění základních témat, regionálního rozvoje a zaměstnanosti. Objevuje se nově i aspekt konkurenceschopnosti s postavením členských zemí EU a jejich regionů nejenom vůči sobě, ale zejména vůči světovému ekonomickému prostředí. Značná pozornost je věnována venkovským regionům a jejich rozvoji. Podle tématických oblastí nejvíce prostředků směřuje do dopravy, lidských zdrojů, udržitelného rozvoje, vědy a výzkumu, inovací a informační společnosti.¹⁵

Ve finanční perspektivě na období 2007 – 2013 bylo na politiku soudržnosti vyčleněno 35,7 % evropského rozpočtu, tedy 347,410 mld. EUR. Česká republika měla v programovém období 2007 - 2013 možnost čerpat v rámci této politiky 26,7 mld. EUR.¹⁶ Od roku 2014 začíná nové programové období s nově definovaným rozpočtovým rámcem Evropské unie pro následující sedmileté období. Přístup k politice soudržnosti EU v rozpočtovém období 2014–2020 zveřejnila Evropská komise již v roce 2011. Přestože jedním ze základních cílů je pokračovat v nastaveném systému využívání evropských fondů, dochází k dílčím změnám především s ohledem na ekonomický vývoj společenství, resp. probíhající ekonomickou krizi. Implementace regionálních politik v praxi má být efektivnější, se silnější správou a zjednodušeným systémem realizace za účelem výrazného snížení byrokratických požadavků na přijímající subjekty.

¹³ *Evropská unie: Regionální politika*. [on-line] [cit. 2013-08-20]. Dostupný z http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docgener/panorama/pdf/mag40/mag40_cs.pdf

¹⁴ KONIG, Petr a kol. *Rozpočet a politiky Evropské unie. Příležitost pro změnu.*, s. 15

¹⁵ *Regionální politika*. [on-line] [cit. 2013-08-20] Dostupný z <https://www.euroskop.cz/8948/sekce/regionalni-politika/>

¹⁶ *Kohezní politika*. [on-line] [cit. 2013-08-20]. Dostupný z <http://www.mmr.cz/cs/Evropska-unie/Kohezni-politika-EU>

Komise navrhla zjednodušený rámec se dvěma cíli, kterými jsou „Investice do růstu a zaměstnanosti“ v členských státech a regionech a „Evropská územní spolupráce“.¹⁷ Mezi další změny¹⁸ patří např. vyčlenění 3 kategorií regionů podle parametrů jejich ekonomické výkonnosti, vyšší měřitelnost přínosu podpořených operací, finanční závislost na rychlosti a kvalitě čerpání (výkonnostní rámec).

3.1.4. Regionální politika v ČR

3.1.4.1. Organizační rámec a legislativní vymezení regionální politiky

Regionální politika v České republice prošla poměrně složitým vývojem. Z počátku polistopadového vývoje nebyla její role významná, priority tehdejší vlády byly jiné, řešily se zejména problémy na úrovni celého státu. Rovněž meziregionální socioekonomické diference nebyly tak veliké, aby si vyžadovaly centrální zásahy. Až ve druhé polovině 90.let začíná docházet k aktivizaci regionální politiky. Postupující procesy demokratizace a decentralizace rozhodování, zvyšující se rozdíly mezi jednotlivými regiony, potřeba vytvořit systém regionální politiky v souvislosti s přípravou vstupu do EU, vedly k zásadnímu obratu v regionální politice.

V roce 1998 bylo zřízeno Ministerstvo pro místní rozvoj a byly přijaty první koncepční dokumenty týkající se zásad regionální politiky a strategie regionálního rozvoje, které v této době ještě neměly charakter zákona.¹⁹ V tomtéž roce přijala vláda ČR svým usnesením č. 235²⁰ Zásady regionální politiky. Zásady vytvořily základní podmínky pro vybudování kompaktního systému regionální politiky v České republice. Vláda stanovila úkoly v oblasti legislativní, institucionální a programové. V rámci jejich plnění byla vypracována na národohospodářské a regionální úrovni řada strategických a programových dokumentů, které však měly jen přípravný charakter.²¹

¹⁷ *Evropská unie: Regionální politika*. [on-line] [cit. 2013-08-20]. Dostupný z http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docgener/panorama/pdf/mag40/mag40_cs.pdf

¹⁸ *Strukturální fondy. Příprava období 2014-2020*. [on-line] [cit. 2013-08-20]. Dostupný z <http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Fondy-EU/Kohezni-politika-EU>

¹⁹ WOKOUN, R. a kol. *Regionální rozvoj – východiska regionálního rozvoje, regionální politika, teorie, strategie a programování*

²⁰ Usnesení vlády ČR č. 235/1998 ze dne 8. dubna 1998, Zásady regionální politiky vlády

²¹ WOKOUN R. *Česká regionální politika v období vstupu do Evropské unie*

V roce 2000 byl přijat zákon č. 248/2000 Sb., o podpoře regionálního rozvoje²², který je dosud základním právním nástrojem pro provádění regionální politiky na všech stupních veřejné správy. Zákon nabyl účinnosti 1. ledna 2001 a byl součástí souboru zákonů přijatých v souvislosti se zavedením krajské samosprávy v ČR. Zákon vedle obsahového vymezení základních pojmů a principů regionální politiky stanoví podmínky pro poskytování podpory regionálnímu rozvoji v rámci ČR s cílem vyváženého rozvoje státu nebo územního obvodu kraje a s tím související působnosti správních úřadů, krajů a obcí a pro realizaci a koordinaci politiky hospodářské a sociální soudržnosti v ČR. Regionální politika je v zákoně č.248/2000 Sb., o podpoře regionálního rozvoje chápána jako koncepční činnost státu, regionálních a místních orgánů, jejímž cílem je přispívat k vyváženému a harmonickému rozvoji jednotlivých regionů ČR, ke snižování neodůvodněných rozdílů mezi úrovněmi rozvoje jednotlivých regionů a ke zlepšení regionální hospodářské struktury. Uvedeným zákonem byl poprvé na území České republiky regionální rozvoj právně upraven.²³

V návaznosti na přijetí zákona byl formulován první koncepční materiál na úseku regionální politiky, a to Strategie regionálního rozvoje ČR přijatá vládou v roce 2000.²⁴ Tato Strategie regionálního rozvoje vytvořila základní rámec pro formování regionální politiky České republiky komplementární s regionální politikou Evropské unie.²⁵

Nyní je v platnosti Strategie regionálního rozvoje pro období 2007-2013.²⁵ Strategie navazuje na Strategii udržitelného rozvoje České republiky²⁶ vymezující dlouhodobý rámec pro udržení základních civilizačních hodnot a kvality života společnosti, je východiskem pro zpracování dalších dokumentů koncepčního charakteru. Cíle Strategie udržitelného rozvoje směřují k omezování nerovnováhy ve vzájemných vztazích mezi ekonomickým, enviromentálním a sociálním pilířem udržitelnosti.

²² Zákon č. 248/2000 Sb., o podpoře regionálního rozvoje ze dne 29 .6. 2000. [on-line] [cit. 2013-08-20] Dostupný z <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-248>

²³ *Regionální politika v České republice*. [online] [cit. 2013-08-20]. Dostupný z <<http://monitor7.blogspot.com/2009/05/regionalni-politika-v-ceske-republice.html>>

²⁴ Usnesení vlády ČR č. 682 ze dne 12. července 2000

²⁵ Schválená usnesením vlády č. 560 ze dne 17.května 2006

²⁶ Usnesení vlády ČR č. 1242/2004 ze dne 8. prosince 2004

Na realizaci kohezní politiky v České republice je určeno 26,7 mld. EUR (přepočteno kurzem ke konci roku 2012 zhruba 784,2 mld. Kč). Česká republika cíle kohezní politiky naplňuje prostřednictvím 17 operačních programů v gesci českých řídicích orgánů, z toho 8 tématických, 7 regionálních a 2 pražské operační programy.²⁷

V roce 2014 začíná nové programové období, na které se na úrovni vládní připravuje Česká republika již od roku 2011, kdy byl projednán dokument s názvem „Souhrnný návrh zaměření budoucí kohezní politiky EU po roce 2013 v podmínkách České republiky“ obsahující i návrh rozvojových priorit pro čerpání fondů EU po roce 2013.²⁸

V dokumentu bylo definováno následujících pět priorit kohezní politiky pro nové období: zvýšení konkurenceschopnosti ekonomiky, rozvoj páteří infrastruktury, zvýšení kvality a efektivnosti veřejné správy, podpora sociálního začleňování, boje proti chudobě a podpora zdravotnického systému, integrovaný rozvoj území. V budoucnosti by hlavní směry kohezní politiky měly představovat další zvýšení dopravní dostupnosti v regionech, podpora vědeckého výzkumu a inovací, podnikání, podpora zaměstnanosti, rozvoj lidských zdrojů a větší flexibilita na trhu práce a intervence v oblasti bydlení.²⁹

V letošním roce bylo přijato vládní usnesení s konkrétním návrhem pro uzavření partnerství, Podklad pro přípravu Dohody o partnerství pro programové období 2014-2020, Vymezení programů a další postup při přípravě České republiky pro efektivní čerpání fondů Společného strategického rámce³⁰, 12.června 2013 byl doplněn o Návrh Dohody o partnerství v programovém období 2014-2020.^{31 32}

3.1.4.2. Úrovně regionální politiky v ČR

Regionální politika v ČR je realizována ve čtyřech územně-organizačních úrovních.

²⁷ *Vývoj realizace NSRR v období 2007-2012.* [online] [cit. 2013-08-20]. Dostupný z http://www.strukturalni-fondy.cz/getmedia/7074db97-57d5-40de-9c73-edd3f2a0c23a/MMZ_2013_01_vyvoj_NSRR.pdf

²⁸ Usnesení vlády ČR č. 650/2011 ze dne 31. srpna 2011

²⁹ TUNKROVÁ, V. *Srovnání ekonomické výkonnosti regionů a budoucí podoba kohezní politiky v programovém období 2014-2020 v ČR*, s. 39-42

³⁰ Usnesení vlády ČR č. 867/2012 ze dne 28. listopadu 2012

³¹ Usnesení vlády ČR č. 447/2013 ze dne 12. června 2013

³² *Kohezní politika.* [online] [cit. 2013-08-20]. Dostupný z <http://www.mmr.cz/cs/Evropska-unie/Kohezni-politika-EU/Kohezni-politika>

Klíčovou úlohu na národní úrovni má Ministerstvo pro místní rozvoj, které plní koordinační roli ve vztahu k ostatním správním úřadům. Základním dokumentem regionální politiky ČR (NUTS I) na úrovni státu je Strategie regionálního rozvoje v gesci MMR ČR³³ obsahující zejména:

analýzu stavu regionálního rozvoje,

- charakteristiku silných a slabých stránek v rozvoji jednotlivých krajů a okresů,
- strategické cíle regionálního rozvoje v ČR,
- vymezení státem podporovaných regionů,
- doporučení dotčeným ústředním správním úřadům a krajům pro zaměření rozvoje odvětví spadajících do jejich působnosti.

Regionální úroveň (NUTS II) je úroveň tzv. regionů soudržnosti, které jsou tvořeny sdružením několika krajů. Jsou odpovědné zejména za řízení, koordinaci a implementaci programů. Řízení se realizuje prostřednictvím tzv. Regionální rady NUTS II, která je řídicím orgánem Regionálního operačního programu (ROP). Mezi hlavní úkoly patří administrace finančních prostředků ze strukturálních fondů.

Kraje (úroveň NUTS III) se postupně stávají klíčovým článkem v systému regionální politiky. Rostoucí význam krajů v tomto směru dokumentuje např. jejich přímé zapojení do řídicích struktur operačních programů, kdy prostřednictvím regionálních rad jsou odpovědné za regionální operační programy financované ze strukturálních fondů EU pro programové období 2007–2013.³⁴

Nejnižší územně-organizační úrovní regionální politiky je obecní úroveň. Obce v samostatné působnosti realizují koncepční a výkonnou činnost v oblasti místního rozvoje, vzájemně spolupracují při řešení nadmístních problémů a definují nadmístní rozvojové programy.

Z pohledu regionální politiky EU se regiony člení na tzv. NUTS jednotky (z francouzského *La nomenclature des unités territoriales statistiques*), klasifikace byla vytvořena

³³ Zákon č. 248/2000 Sb., o podpoře regionálního rozvoje ze dne 29.6.2000. [on-line] [cit. 2013-08-20]. Dostupný z <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-248> a Usnesení Vlády ČR č. 682/2000 ze dne 12. 7. 2000, o Strategii regionálního rozvoje ČR.

³⁴ POSTRÁNECKÝ, J. *Regionální politika a regionální rozvoj v České republice*, s. 10-16

Evropským statistickým úřadem Eurostatem s cílem mít k dispozici jednotné členění územních jednotek pro regionální statistiky v Evropské unii.

Klasifikace NUTS má celkem pět úrovní, V České republice jde o následující členění:

1.NUTS I – Česká republika.

2.NUTS II – oblast regionů soudržnosti, odpovídá úrovni středního článku územně správního členění státu, mají přímou vazbu na strukturální fondy.V České republice je celkem 8 regionů NUTS II, a to: NUTS II Praha, NUTS II Střední Čechy (Středočeský kraj), NUTS II Jihozápad (Jihočeský a Plzeňský kraj), NUTS II Severozápad (kraj Karlovarský a Ústecký), NUTS II Severovýchod (kraj Liberecký, Královéhradecký a Pardubický), NUTS II Jihovýchod (kraj Vysočina a Jihomoravského), NUTS II Střední Morava (kraj Olomoucký a Zlínský), NUTS II Moravskoslezský (kraj Moravskoslezský).

Obrázek 1 Regiony soudržnosti NUTS II a NUTS III v ČR

Zdroj: Kašparová, L., Potůček, M., a kol. Kohezní politika: Osídlení v České republice, s. 19

3. NUTS III označuje kraje, jako NUTS IV (někdy označované jako LAU I) jsou vymezeny okresy a NUTS V (LAU II) je nejmenší jednotkou, zpravidla odpovídá velikosti obcí.

Tabulka 1 Vymezení a počty jednotek NUTS v ČR

Úroveň	Název	Počet jednotek v ČR
NUTS I	Stát	1
NUTS II	Regiony soudržnosti	8
NUTS III	Kraje	14
LAU I (NUTS IV)	Okresy	76 + 15 pražských obvodů
LAU II (NUTS V)	Obce	6 249

Zdroj: Kašparová, L., Potuček, Milan: Kohézní politika:, s. 19

3.1.5. Nástroje regionální politiky

Existuje řada pohledů na nástroje rozvoje regionů, nicméně základní klasifikace dle charakteru nástrojů je obecně přijímána. Hlavními dvěma skupinami nástrojů rozvoje jsou nástroje finanční a nástroje nefinanční, případně regulativní.³⁵

Východiskem pro klasifikaci nástrojů regionální politiky jsou obecné přístupy veřejné politiky, jejíž součástí je regionální politika. Potuček³⁶ nástroje neklasifikuje, nicméně jako nejdůležitější nástroje veřejných politik v souvislosti s její realizací uvádí nástroje strategického řízení, politické deklarace, právní a organizační normy, jejich tvorba a aplikace, fiskální nástroje, organizování, koordinace, řízení realizace, výchova a indoktrinace. Odlišným způsobem klasifikuje nástroje regionální politiky v evropských zemích Wokoun.³⁷ Na základě zkoumání uplatňovaných klasifikací nástrojů regionální politiky nově navrhli následující strukturu nástrojů:

Nástroje nefinanční:

- administrativní nástroje (zejména legislativa),
- institucionální nástroje (instituce, strategické plánování, programování, řízení rozvoje),
- věcné a jiné nefinanční nástroje (poradenství, propagace).

Nástroje finanční:

- neinvestiční a investiční pobídky (dotace, granty, úvěry, záruky),
- kapitálové podílňictví,

³⁵ *Nástroje regionální politiky*. [on-line] [cit. 2013-08-20]. Dostupný z <http://www.regionalnirozvoj.cz/index.php/nastroje-regionalni-politiky.html>

³⁶ POTUČEK, Martin a kol. *Veřejná politika*., s. 44

³⁷ WOKOUN, René, PĚLUCHA, Martin, KOUŘILOVÁ, Jana. *Obecná regionální politika*

- daňová zvýhodnění (daňové prázdny, slevy na daních),
- rozpočtová zvýhodnění (dotace).

4. PRAKTICKÁ ČÁST

4.1. Situační analýza regionu

4.1.1. Charakteristika regionu ROP NUTS II Jihozápad

Základem je charakteristika zkoumaného subjektu regionu Plzeňsko a ten je jako takový vymezen regionem Plzeňského kraje. V případě, že hodnotíme dílčí členění respektive pohled strukturálních fondů, je region součástí ROP NUTS II Jihozápad tvořící kraj Jihočeský a Plzeňský. Vlastní region Jihozápad je dále rozdělen do 72 správních obvodů obcí s pověřeným obecním úřadem. Do tohoto regionu dále spadá 1 vojenský újezd a také 32 správních obvodů obcí s rozšířenou působností. Dle geografického pohledu, je celková rozloha regionu činí 17 618 km².³⁸

Pro minulé programovací období tj. 2007-2013 nebyl žádný z regionů NUTS II Jihozápad vyčleněn Strategii regionálního rozvoje České republiky jako region se soustředěnou podporou státu, ale nacházejí se zde menší územní jednotky, které se označují jako hospodářsky slabé regiony. To znamená, že je zde zastoupeno více specifických atributů, které lze velmi kvalitně posoudit. V Jihočeském kraji je to 13 a v Plzeňském kraji 12 správních obvodů obcí s pověřeným obecním úřadem. V obou případech se jedná přibližně o 16 % z celkového počtu obyvatel kraje.

Podle Regionální rady regionu Jihozápad je pro region charakteristické:

1. Silná krajská centra jako póly růstu a konkurenceschopnosti;
2. Strategická a atraktivní poloha regionu na spojení východ-západ a sever-jih (dva multimodální koridory);
3. Rozsáhlé periferní oblasti se zhoršenými životními podmínkami obyvatel;
4. Nejvyšší podíl malých a venkovských obcí ze všech regionů ČR;
5. Region s nejnižší hustotou osídlení v ČR;
6. Nízká vybavenost nejmenších obcí technickou infrastrukturou;

³⁸ *Regionální operační program NUTS II Jihozápad na období 2007-2013*. Revize č. 4 ke dni 6. 6. 2011. [online] 152 s. (PDF). [cit. 2013-08-20]. Dostupný z <http://www.rr-jihozapad.cz/dokumenty/rop-jihozapad/rop-revize-c.-4-beze-zmen.pdf>

7. Pomalé tempo řešení pozemkových úprav a celkového vyřešení majetkoprávních vztahů ve vztahu k restitucím.³⁹

4.1.2. Situační analýza regionu Plzeňský kraj, Plzeňsko

4.1.2.1. Poloha a sídelní struktura

Plzeňský kraj je tedy situován na jihozápadě Čech, konkrétně v jižní části Západočeského kraje. Na severozápadě se dotýká jeho hranice s Karlovarským krajem, na severu je úsek společné hranice s Ústeckým krajem, který však není nijak dlouhý, na severovýchodě hraničí se Středočeským krajem a na jihovýchodě s Jihočeským krajem. Velmi dlouhý úsek společné hranice má s německou spolkovou zemí Bavorsko a to konkrétně na jihozápadě. Jedná se o třetí největší kraj v České republice s rozlohou 7 561 km², avšak počtem obyvatel se řadí až na deváté místo, kdy kraj je v rámci ČR třetím nejhřidčeji zalidněným krajem. (hustota ČR 133,2 obyvatel na km²).

Obrázek 2 Počet obyvatel na km² Plzeňského kraje 2008

Hustota zalidnění v obcích Plzeňského kraje k 31. 12. 2008

průměr kraje celkem = 75,3
v tom:
venkovský prostor = 27,1
městský prostor = 216,9

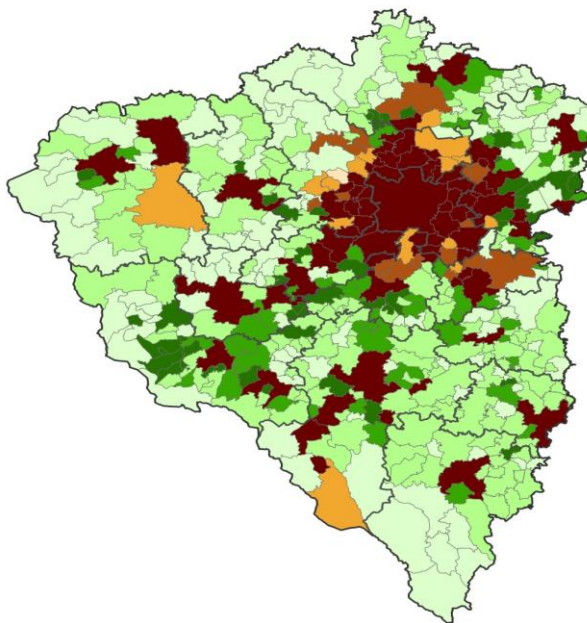
počet obyvatel na 1 km²

venkovský prostor

méně než 20,0
20,0 - 39,9
40,0 - 59,9
60,0 a více

městský prostor

méně než 20,0
20,0 - 39,9
40,0 - 59,9
60,0 a více

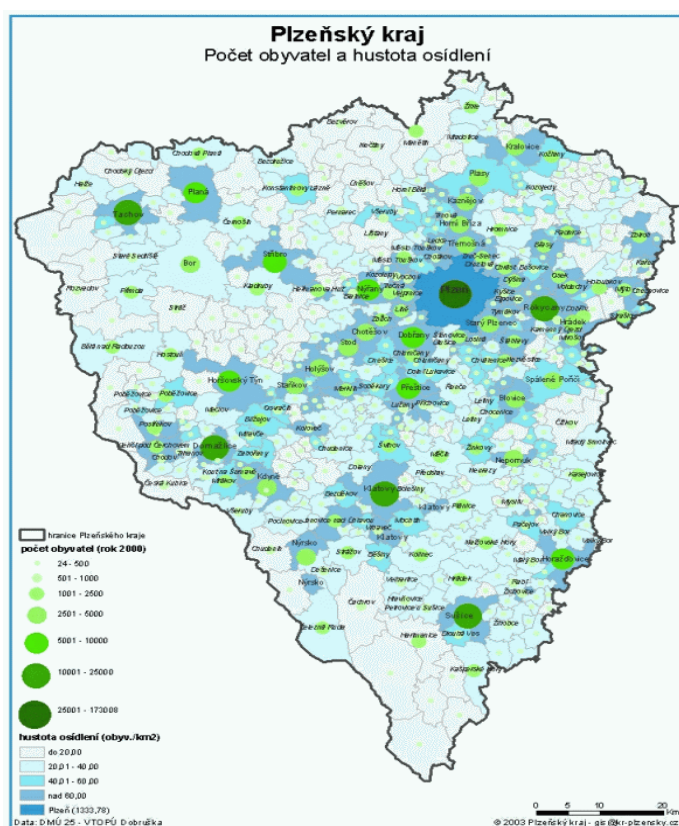

Zdroj: *Budoucnost strukturálních fondů – 2014+:* [on-line] [cit. 2013-08-20] dostupný z <http://www.plzensky-kraj.cz/cs/clanek/kulaty-stul-o-cerpani-strukturalnich-fondu-v-plzenskem-kraji-a-priprava-na-pristi-programove-obdobi>

³⁹ *Regionální operační program NUTS II Jihozápad na období 2007-2013.* Revize č. 4 ke dni 6. 6. 2011. [on-line] 152 s. (PDF). [cit. 2013-08-20]. Dostupný z <http://www.rr-jihozapad.cz/dokumenty/rop-jihozapad/rop-revize-c.-4-beze-zmen.pdf>

Je zřejmé, že vlastní rozložení obyvatel v rámci Plzeňského kraje není rovnoměrné. Celých 30 % obyvatel žije v Plzni (v největším městě kraje) a další více než pětina obyvatel je soustředěna do 13 měst s více než 5-ti tisíci obyvateli. V obcích a menších městech žije zhruba 16,9 % všech obyvatel sledovaného kraje.

Obrázek 3 Hustota zalidnění Plzeňského kraje 2013

Zdroj: *Budoucnost strukturálních fondů – 2014+*: [on-line] [cit. 2013-08-20] dostupný z <http://www.plzensky-kraj.cz/cs/clanek/kulaty-stul-o-cerpani-strukturalnich-fondu-v-plzenskem-kraji-a-priprava-na-pristi-programove-obdobi>

Při komparaci dvou map z jiného časového období je zřejmé, že hustota zalidnění nezaznamenala tak velký nárůst, jaký by se mohl očekávat a potvrzuje jen to, že velké městské centrum zaznamenává větší příliv obyvatel nikoliv však další oblasti sledovaného regionu. To ostatně potvrzuje skutečnost, že pro Plzeňský kraj je typický vysoký počet

malých sídel s nerovnoměrným rozmístěním, chybí zde města střední velikosti, struktura středisek je v porovnání s ČR atypická.⁴⁰

Vlastním centrem regionu je Plzeň, která je čtvrtým největším městem v České republice, rozkládá se na ploše 125 km² a žije zde 167 000 obyvatel. Plzeň má značný potenciál k transformaci směrem ke znalostní ekonomice, ekonomice služeb a technologií, který se však nedaří dlouhodobě rozvinout, podle Indexu kreativity regionů ČR se celá oblast Plzeňského kraje nachází pod průměrem.⁴¹

4.1.2.2. Správní členění, administrativní členění Plzeňského kraje

Plzeňský kraj je rozdělen do 15 správních obvodů obcí s rozšířenou působností a do nich spadajících 35 správních obvodů.

Obrázek 4 Obce s pověřeným obecním úřadem a jejich členění

Zdroj: <http://www.risy.cz/cs/krajske-ris/plzensky-kraj/verejna-sprava/spravni-cleneni/uzemni-cleneni-mapy/>

Obrázek č. 4 vyjadřuje, jaké jsou obce v Plzeňském kraji a jaká je jejich působnost. Mezi obce s rozšířenou působností patří: Blovice, Domažlice, Horažďovice, Horšovský Týn,

⁴⁰ Český statistický úřad. *Statistická ročenka Plzeňského kraje za rok 2012*, s. 18

⁴¹ *Strategie společnosti Plzeň 2015*. Aktualizovaná verze. [on-line] Aktualizovaná verze. 104 s. [cit. 4.9.2013]. Dostupný na <http://www.plzen2015.net/co-uz-jsme-udelali/informujeme-o-projektu-strategie-spolecnosti-plzen-2015/>

Klatovy, Kralovice, Nepomuk, Nýřany, Plzeň, Přeštice, Rokycany, Stod, Stříbro, Sušice a Tachov.

Sedm okresů kraje (Domažlice, Klatovy, Plzeň-město, Plzeň-jih, Plzeň-sever, Rokycany a Tachov) představuje územní celky výrazně se odlišující krajinným charakterem, počtem i skladbou obyvatelstva, ekonomickým potenciálem, velikostí i hustotou osídlení.

Kraj má 56 měst, ve kterých žije přibližně 67 % obyvatel kraje (67,3 % v roce 2011).⁴²

Obrázek 5 Administrativní členění Plzeňského kraje

Zdroj: Český statistický úřad: Statistická ročenka Plzeňského kraje za rok 2012, s. 18

Plzeňský kraj je jedním ze čtrnácti samosprávných krajských celků. Kraje jsou samosprávné celky, to znamená, že je nespravuje stát, ale zvolené zastupitelstvo daného kraje. To by mělo přinést občanům kraje větší kontrolu nad jeho činností a více možností ovlivňovat dění na území, na kterém žijí. Kraj pečuje o všestranný rozvoj svého území a o potřeby svých občanů. Při plnění svých úkolů chrání též veřejný zájem vyjádřený v zákonech a jiných právních předpisech. Pokud uvažujeme v rámci de lege ferenda je sice pozitivní přechod státní moc na regionální úroveň v některých úkonech, ale je také třeba dbát na důslednou kontrolu ze strany státu.

⁴² Český statistický úřad. *Statistická ročenka Plzeňského kraje za rok 2012*, s. 18

4.1.2.3. Analýza dle kritéria demografické struktury

Dle údajů Českého statistického úřadu, ke dni 1.1.2014 žije v Plzeňském kraji celkem 573 469 obyvatel. Tento počet se však neustále mění právě v závislosti na tom, jak je region příznivý pro život obyvatel.

V dlouhodobém období zaujímá Plzeňský kraj (s výjimkou roku 2010) v mezikrajském srovnání přední místo v ČR v hodnotách migračního přírůstku, v roce 2013 dosáhl relativní hodnoty 2,1‰, což představuje 3. místo mezi kraji.⁴³

Tabulka 2 Počet obyvatel Plzeňského kraje

		2013
Absolutní ukazatele	Stav obyvatel k 31.12.2013	573 469
	Celkový přírůstek obyvatel	782
	Přirozený přírůstek obyvatel	-551
	Živě narození	5 510
	Zemřelí	6 061
	Migrační saldo	1 333
	Přistěhovalí	5 160
	Vystěhovalí	3 827
	Sňatky	2 367
	Rozvody	1 613
	Potrasy	2 279
	Relativní ukazatele	Celkový přírůstek
Přirozený přírůstek		-1,0
Živě narození		9,6
Zemřelí		10,6
Přírůstek stěhováním		2,3
Přistěhovalí		9,0
Vystěhovalí		6,7
Sňatky		4,1
Rozvody		2,8
Potrasy na 100 narozených		41,2

Zdroj: Český statistický úřad: Statistická ročenka Plzeňského kraje za rok 2013

⁴³Základní tendence demografického, sociálního a ekonomického vývoje Plzeňského kraje v roce 2012. [online] s.31 (PDF) [cit. 2013-08-20] dostupný z [http://www.czso.cz/xp/redakce.nsf/i/zakladni_tendence_demografickeho_socialniho_a_ekonomickeho_vyvoje_plzenskeho_kraje_v_roce_2012/\\$File/32136413.pdf](http://www.czso.cz/xp/redakce.nsf/i/zakladni_tendence_demografickeho_socialniho_a_ekonomickeho_vyvoje_plzenskeho_kraje_v_roce_2012/$File/32136413.pdf)

Příloha 1 přehledně vymezuje nejen celkový počet obyvatel, ale také jednotlivé přírůstky a úbytky v zadaných parametrech. Z hlediska věkové struktury patří Plzeňský kraj k územím se starším obyvatelstvem. V ČR byl průměrný věk obyvatel kraje v r. 2013 výše 41,7 let a v porovnání s celorepublikovým průměrem je o 0,4 roky vyšší. Celkový vývoj počtu obyvatel ukazuje následující tabulka.

Tabulka 3 Počet obyvatel v období 2007-2013(fyzických osob)

Rok	Počet obyvatel k 31.12.	v tom podle pohlaví		v tom ve věku			Index stáří
		muži	ženy	0 až 14 let	15 až 64 let	65 a více let	
2007	561 074	276 348	284 726	78 533	398 284	84 257	107,3
2008	569 627	281 627	288 000	78 805	404 068	86 754	110,1
2009	571 863	282 848	289 015	79 631	402 844	89 388	112,3
2010	572 045	282 760	289 285	80 836	399 505	91 704	113,4
2011	571 709	282 798	288 911	81 913	394 320	95 476	117,0
2012	572 687	283 250	289 437	83 171	390 337	99 179	119,2
2013	573 469	283 647	289 822	84 101	386 964	102 404	121,8

Zdroj: Český statistický úřad: *Statistická ročenka Plzeňského kraje* za rok 2013

Na základě statistických dat bylo zjištěno, že ve sledovaném období tj. 2007 - 2013 počet obyvatel v regionu jednoznačně stoupá. Potvrzuje se tak hypotéza o zkvalitnění podmínek pro život obyvatel Plzeňského kraje. Jistě se mohou najít rezervy jakým způsobem zvýšit počet obyvatel. Pokud však hodnotíme tento region v rámci České republiky, výsledky jsou pozitivní.

Hodnotí se však i další oblasti. V příloze 2-3 je uveden podíl osob s vyšším vzděláním na úrovni téměř 15 % u mužů a více než 10 % u žen. Vysoký je však i podíl žen pouze se základním vzděláním, který je stále vyšší než 20 %, v porovnání s muži téměř dvojnásobný. Předpokládaný vývoj vzdělanostní struktury v budoucnu počítá s nárůstem podílu osob s vyšším vzděláním, a to až na úroveň 33 % a více u mužů a ještě o 2 % více u žen. V příloze 4-5 jsou vidět změny ve vzdělanostní struktuře, které budou mít za následek nárůst průměrné délky vzdělání ze současné hodnoty 12,2 roku až na hodnotu 14,8 roku v roce 2050.

Nárůst vzdělanosti by znamenal, že za jinak nezměněných podmínek by regionální hrubý domácí produkt rostl pomaleji, než v případě celé ČR, a to v přepočtu na jeden rok o bezmála tři desetiny procentního bodu což za celé období (do roku 2050) činí pokles o téměř 10 procentních bodů proti republikovému průměru.⁴⁴

4.1.2.4. *Analýza cestovního ruchu v regionu*

Vlastní Plzeňský kraj má k dispozici v rámci České republiky velký předpoklad pro rozvoj cestovního ruchu. Hlavní potenciál regionu je tvořen zejména přírodním bohatstvím, kulturním a historickým dědictvím, dobrými podmínkami pro rozvoj lázeňské infrastruktury a dalšími unikátními prvky, které z regionu činí jednu z nejnavštěvovanějších destinací v rámci celé ČR. Tento potenciál není optimálně využíván. Plzeňský kraj je co do počtu zahraničních návštěvníků čtvrtým nejčastěji navštěvovaným krajem po Praze, v případě obyvatel ČR jde o šestý nejčastěji navštěvovaný kraj.⁴⁵ Platí, že v regionu převládají jednodenní návštěvníci přijíždějící především za nákupy (56 %), příbuznými (15 %) a obchodem (11 %).⁴⁶

⁴⁴ KOL. AUTORŮ. *Prognóza lidského kapitálu obyvatelstva České republiky do roku 2050*, s. 89

⁴⁵ *Příjezdový cestovní ruch v roce 2011 (a ve 4Q 2011)* [on-line] [cit. 2013-08-20] Dostupný z, <http://www.mmr.cz/cs/Podpora-regionu-a-cestovni-ruch/Cestovni-ruch/Statistiky-Analyzy/Statistiky-cestovniho-ruchu-2011>

⁴⁶ *Příjezdový cestovní ruch v roce 2011 (a ve 4Q 2011)* [on-line] [cit. 2013-08-20] Dostupný z, <http://www.mmr.cz/cs/Podpora-regionu-a-cestovni-ruch/Cestovni-ruch/Statistiky-Analyzy/Statistiky-cestovniho-ruchu-2011>

Tabulka 4 Návštěvnost a ubytování v Plzeňském kraji

Rok	Počet příjezdů hostů	z toho	Počet přenocování	z toho	Průměrný počet přenocování	Průměrná doba pobytu
		rezidenti		rezidenti		
2000	457 661	338 486	1 891 369	1 506 103	4,1	5,1
2001	467 099	304 260	1 616 003	1 106 165	3,5	4,5
2002	442 741	287 608	1 508 295	1 015 637	3,4	4,4
2003	495 122	335 253	1 664 966	1 187 255	3,4	4,4
2004	517 256	347 834	1 670 838	1 172 846	3,2	4,2
2005	469 280	314 127	1 514 196	1 063 294	3,2	4,2
2006	487 927	333 099	1 560 526	1 115 556	3,2	4,2
2007	514 126	345 989	1 572 649	1 117 984	3,1	4,1
2008	487 490	332 805	1 448 988	1 069 031	3,0	4,0
2009	478 995	334 708	1 428 491	1 088 208	3,0	4,0
2010	484 178	330 056	1 384 556	1 028 823	2,9	3,9
2011	495 609	322 799	1 330 204	953 915	2,7	3,7
2012	595 138	390 646	1 533 748	1 100 096	2,6	3,6

Zdroj: Český statistický úřad: *Statistická ročenka Plzeňského kraje* za rok 2013

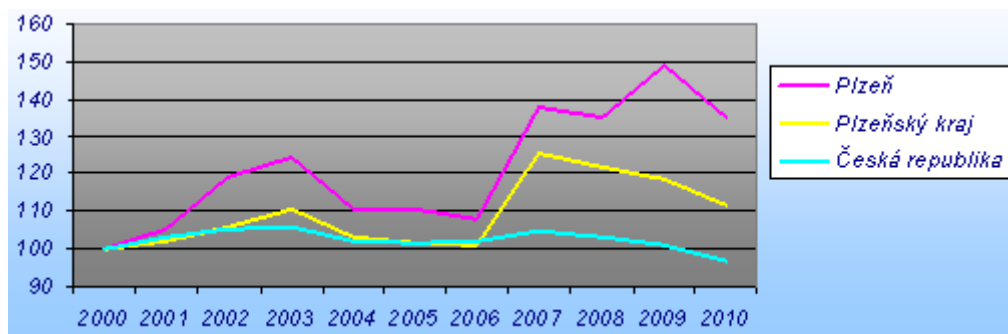
Průměrná délka pobytu turistů je podprůměrná. Tabulka názorně ukazuje, že zatímco v roce 2000 doba pobytu byla kolem 5 dnů, tak situace v roce 2012 je jiná. Je otázkou, co je příčinou této situace. Hypoteticky se lze věnovat úvahám, že návštěvnost, respektive její délku ovlivňují ceny nabízených služeb, jejich kvalita a další okolnosti, jako je vlastní zájem turistů o sledovanou oblast.

Plzeňský kraj má z hlediska výše výdajů u jednodenních návštěvníků prvenství.⁴⁷

Ubytovací kapacita v Plzni a Plzeňském kraji byla dlouhodobým problémem cestovního ruchu do roku 2005, v letech 2006-2009 došlo k poměrně razantnímu nárůstu hromadných ubytovacích kapacit s následným propadem jako přirozeným důsledkem ekonomické krize.

⁴⁷ *Příjezdový cestovní ruch v roce 2011 (a ve 4Q 2011)* [on-line] [cit. 2013-08-20] Dostupný z, <http://www.mmr.cz/cs/Podpora-regionu-a-cestovni-ruch/Cestovni-ruch/Statistiky-Analyzy/Statistiky-cestovniho-ruchu-2011>

Graf 1 Počet ubytovacích zařízení

Zdroj: <http://www.plzen.eu/obcan/urad/verejne-dokumenty/koncepcni-dokumenty/clanky-8/potencial-mesta-plzne-z-pohledu-cestovniho-ruchu.aspx>

V roce 2012 se situaci podařilo stabilizovat, v kraji přibyl počet ubytovacích zařízení (o 8), pokojů (o 151) a lůžek (o 388). Počet hostů v hromadných ubytovacích zařízeních se meziročně zvýšil o 43,8 tisíc na 539,4 tisíc. Z celkového počtu hostů bylo 35,4 % cizinců (190,8 tisíc), jejichž průměrná doba pobytu činila 3,1 dne. Nejvíce zahraničních hostů navštívilo kraj z Německa (74,5 tisíc), Ruska (17,8 tisíc) a Slovenska (10,5 tisíc). Početnější skupinou byly i Nizozemci, Rakušané, Poláci, Italové a Francouzi.⁴⁸

Jak je patrné z přílohy 6-8 v regionu je několik významných lokalit, které turisté navštěvují. Tak např. v roce 2010 zaujal Pivovar Plzeňský Prazdroj 3. pozici v kategorii „nejnavštěvovanější technická památka“ (275 tis. návštěvníků), K dalším atraktivním cílům turistického ruchu v kraji patří Zoologická zahrada Plzeň (401 tis. návštěvníků) Dinopark Plzeň (167 tis. návštěvníků). Západočeské muzeum v Plzni (82,9 tis. návštěvníků)

V roce 1989 bylo historické centrum Plzně prohlášeno městskou památkovou rezervací, historické jádro je nejvýznamnějším územím města z pohledu turistického ruchu.

⁴⁸Základní tendence demografického vývoje. [on-line] [cit. 8.9.2013]. Dostupný z [http://www.czso.cz/xp/redakce.nsf/i/zakladni_tendence_demografickeho_socialniho_a_ekonomickeho_vyvoj_e_plzenskeho_kraje_v_roce_2012/\\$File/32136413.pdf](http://www.czso.cz/xp/redakce.nsf/i/zakladni_tendence_demografickeho_socialniho_a_ekonomickeho_vyvoj_e_plzenskeho_kraje_v_roce_2012/$File/32136413.pdf)

V památkové rezervaci se nachází dvě národní kulturní památky, Katedrála sv. Bartoloměje a Plzeňská madona v katedrále.

Lze shrnout, že Plzeňský kraj je hojně navštěvovanou lokalitou, kde dominují kratší pobyty a soustředí se na několik vybraných turistických atrakcí, z nichž Plzeň zaujímá čelní místo. Je jednoznačné, že sledovaný region má co nabídnout i v této oblasti, tzn. v rámci cestovního ruchu. Bylo by jistě vhodné, kdyby tyto aktivity podporoval to i nepřímo. Např. by bylo vhodné investovat do infrastruktury nebo by mohla být přijatá norma, která by podnikatele v cestovním ruchu zvýhodnila. To jsou pouze úvahy v rámci de lege ferenda, ale zcela jistě by to přineslo zřejmý užitek.

4.1.2.5. *Analýza základní socioekonomické úrovně*

Samotný ekonomický růst je základním pilířem fungující ekonomiky a předpokladem pro krytí případných zvýšených nákladů. Zvýšení možného potenciálu a rozsahu ekonomicky aktivní složky populace je jedním ze základních předpokladů, pro dosahování ekonomického růstu. Cílem je eliminovat škodlivé dopady demografického vývoje, např. stárnutí populace a rozložit je do delšího časového horizontu. Nedostatečná opatření naplňující tyto předpoklady povedou zákonitě ke snížení životní úrovně. Pokud sledujeme nezaměstnanost v daném regionu, je třeba začít od základních charakteristik. Podíl pracovní síly k celkové populaci 15letých a starších představuje v kraji jeden z nejvyšších podílů v rámci republiky a svojí hodnotou 59,5 % v roce 2012 zařadil kraj na čtvrté nejvyšší místo.⁴⁹ Roční průměrná obecná míra nezaměstnanosti byla v posledních pěti letech nejnižší a dosáhla 4,8 %. V porovnání s ostatními kraji byla třetí nejnižší v republice (ve srovnání s rokem 2011 poklesla o 0,3 %). Míra registrované nezaměstnanosti v kraji kopíruje vývoj v České republice.⁵⁰

⁴⁹ *Základní tendence demografického, sociálního a ekonomického vývoje Plzeňského kraje v roce 2012.* [online] s.31 (PDF) [cit. 2013-08-20]. Dostupný z [http://www.czso.cz/xp/redakce.nsf/i/zakladni_tendence_demografickeho_socialniho_a_ekonomickeho_vyvoje_plzenskeho_kraje_v_roce_2012/\\$File/32136413.pdf](http://www.czso.cz/xp/redakce.nsf/i/zakladni_tendence_demografickeho_socialniho_a_ekonomickeho_vyvoje_plzenskeho_kraje_v_roce_2012/$File/32136413.pdf)

⁵⁰ *Základní tendence demografického, sociálního a ekonomického vývoje Plzeňského kraje v roce 2012.* [online] s.31 (PDF) [cit. 2013-08-20]. Dostupný z [http://www.czso.cz/xp/redakce.nsf/i/zakladni_tendence_demografickeho_socialniho_a_ekonomickeho_vyvoje_plzenskeho_kraje_v_roce_2012/\\$File/32136413.pdf](http://www.czso.cz/xp/redakce.nsf/i/zakladni_tendence_demografickeho_socialniho_a_ekonomickeho_vyvoje_plzenskeho_kraje_v_roce_2012/$File/32136413.pdf)

Tabulka 5 Celková nezaměstnanost v ČR ve 4 čtvrtletí 2013 v %

Podíl nezaměstnaných a volná pracovní místa v krajích ČR k 31. 7. 2013							
Pramen: Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR							
	Podíl nezaměstnaných v % ¹⁾			Volná pracovní místa celkem	z toho pro		Počet uchazečů na 1 volné pracovní místo
	celkem	ženy	muži		absolventy a mladistvé	osoby se zdravotním postižením	
Česká republika	7,50	7,74	7,28	40 175	9 657	4 617	13,7
v tom kraje:							
Hl. město Praha	4,96	4,94	4,98	8 177	1 995	956	5,3
Středočeský	6,40	6,68	6,13	4 874	1 348	480	11,7
Jihočeský	6,09	6,57	5,62	2 304	564	305	11,9
Plzeňský	6,03	6,53	5,55	3 121	361	150	7,7
Karlovarský	8,76	8,37	9,14	1 242	203	232	14,9
Ústecký	10,96	11,24	10,69	2 834	752	444	22,4
Liberecký	8,08	8,60	7,58	2 617	645	270	9,5
Královéhradecký	6,63	6,89	6,37	1 288	303	246	19,6
Pardubický	6,65	7,06	6,26	2 272	614	267	10,4
Vysočina	7,07	7,85	6,32	936	276	190	26,6
Jihomoravský	7,97	8,23	7,72	2 750	826	289	23,6
Olomoucký	8,68	8,98	8,39	1 431	395	159	27,1
Zlínský	7,57	7,72	7,42	2 258	545	203	13,7
Moravskoslezský	9,65	9,60	9,71	4 071	830	426	20,6

¹⁾ Podíl dosažitelných uchazečů ve věku 15-64 let na obyvatelstvu ve věku 15-64 let

Zdroj: Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR

Růst celkové zaměstnanosti a počet nezaměstnaných je v období 2007-2013 celkem znatelný. V roce 2007 bylo v Plzeňském kraji ve čtvrtém čtvrtletí 3,4 % nezaměstnaných a roce 2013 6,03 % nezaměstnaných. Celkově však bylo 3121 volných pracovních míst. Mírný nárůst nezaměstnanosti je i tak pod celorepublikovým průměrem, kdy roce 2013 bylo 7,50% nezaměstnaných a celkem bylo 40 175 volných pracovních míst.

Tabulka 6 Počet nezaměstnaných podle krajů 2007 v %

Počet nezaměstnaných 15+letých podle krajů

Kraje	4. čtvrtletí		Přírůstek / úbytek 4. Q.2007 – 4. Q.2006	Míra nezam. 15+letých (v %) 4. Q.2007
	2006	2007		
Celkem	339,3	252,8	-86,5	4,8
Hl. m. Praha	16,5	14,3	-2,2	2,2
Středočeský	25,2	16,4	-8,8	2,7
Jihočeský	13,7	12,0	-1,7	3,7
Plzeňský	10,8	9,6	-1,2	3,4
Karlovarský	14,2	13,3	-0,9	8,3
Ústecký	55,2	36,8	-18,4	9,3
Liberecký	17,6	10,8	-6,7	5,1
Královéhradecký	14,7	10,5	-4,2	3,8
Pardubický	13,0	10,7	-2,3	4,2
Vysočina	12,6	9,3	-3,4	3,6
Jihomoravský	39,0	27,0	-12,0	4,8
Olomoucký	23,8	19,1	-4,6	6,0
Zlínský	19,0	13,7	-5,3	4,5
Moravskoslezský	64,0	49,2	-14,8	8,0

Zdroj: Český statistický úřad: *Statistická ročenka Plzeňského kraje* za rok 2007

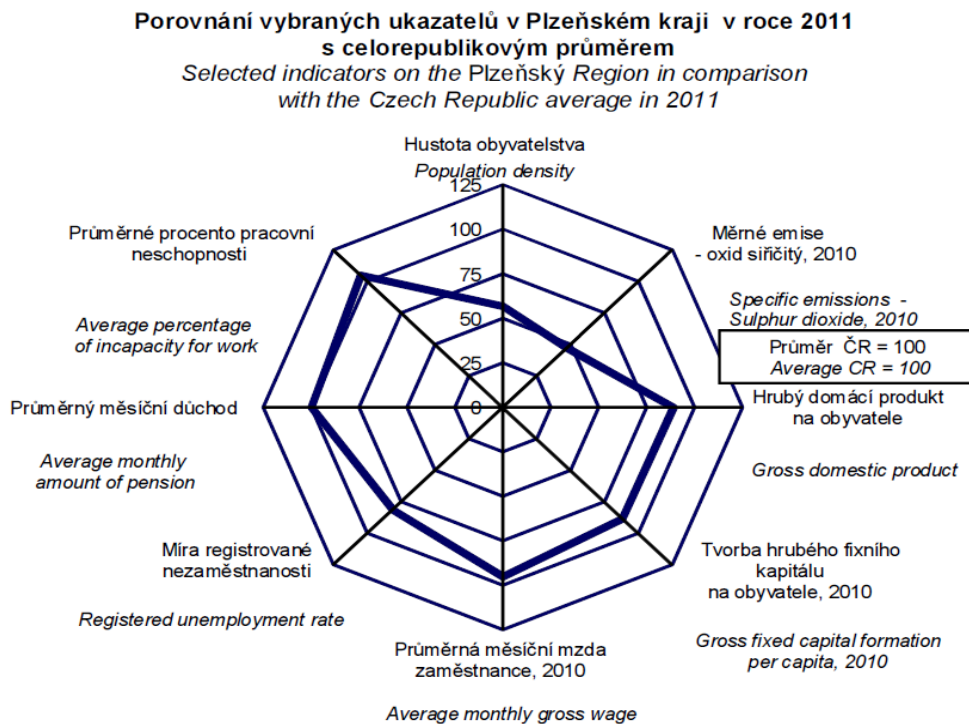
Podle posledních výsledků Eurostatu za druhé čtvrtletí minulého roku byla obecná míra nezaměstnanosti v ČR výrazně nižší než v EU 27, když při relativně nízké míře nezaměstnanosti mužů byla i míra nezaměstnanosti žen v ČR pod průměrem EU 27.⁵¹ Průměrná hrubá nominální měsíční mzda na zaměstnance dosáhla v kraji v roce 2012 výše 23 846 Kč.⁵² Proti předchozímu roku vzrostla o 2,8 %. Mzda byla v komparaci s ostatními kraji čtvrtá nejvyšší, za Hl. m. Prahu, Středočeským a Jihomoravským krajem.⁵³

⁵¹ *Postavení českého trhu v rámci EU*. [on-line] s.4 (PDF) [cit. 2014-07-29]. Dostupný z .
[http://www.czso.cz/csu/csu.nsf/1e01747a199f30f4c1256bd50038ab23/15111c911b264f29c1257d8000258ea2/\\$FILE/czam102914analiza.pdf](http://www.czso.cz/csu/csu.nsf/1e01747a199f30f4c1256bd50038ab23/15111c911b264f29c1257d8000258ea2/$FILE/czam102914analiza.pdf)

⁵² *Základní tendence demografického, sociálního a ekonomického vývoje Plzeňského kraje v roce 2012*. [on-line] s.31 (PDF) [cit. 2013-08-20]. Dostupný z
[http://www.czso.cz/xp/redakce.nsf/i/zakladni_tendence_demografickeho_socialniho_a_ekonomickeho_vyvoje_plzenskeho_kraje_v_roce_2012/\\$File/32136413.pdf](http://www.czso.cz/xp/redakce.nsf/i/zakladni_tendence_demografickeho_socialniho_a_ekonomickeho_vyvoje_plzenskeho_kraje_v_roce_2012/$File/32136413.pdf)

⁵³ <http://www.czso.cz/csu/csu.nsf/ainformace/73E1003DF64B>

Graf 2 Porovnání vybraných ukazatelů v Plzeňském kraji

Zdroj: Český statistický úřad: *Statistická ročenka Plzeňského kraje* za rok 2012

Z grafu 2 vyplývá, že Plzeňský kraj vykazuje podprůměrné hodnoty (ve srovnání s ČR) ukazatele tvorby hrubého kapitálu, nižší HDP, nižší průměrnou mzdu, zároveň však nižší nezaměstnanost.

Podle tabulky č.7 se v roce 2012 podílel kraj na tvorbě hrubého domácího produktu (HDP) České republiky 4,8 %. Tato hodnota jen potvrzuje hypotézu z předchozího odstavce. Oproti roku 2007 se jedná o snížení 0,3 %, což je druhý největší propad spolu s krajem Pardubickým.

Tabulka 7 Podíl regionu na tvorbě HDP

Podíl regionu na tvorbě HDP v ČR v %						
Název NUTS	2007	2008	2009	2010	2011	2012
ČR	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Hlavní město Praha	24,0	25,3	26,1	25,5	24,9	24,7
Středočeský kraj	10,8	10,7	10,8	10,6	10,8	10,9
Jihočeský kraj	5,4	5,3	5,2	5,2	5,1	5,2
Plzeňský kraj	5,1	4,9	4,7	4,8	4,9	4,8
Karlovarský kraj	2,1	2,1	2,0	2,1	2,0	2,0
Ústecký kraj	6,5	6,4	6,4	6,4	6,3	6,3
Liberecký kraj	3,4	3,1	2,9	3,2	3,2	3,2
Královéhradecký kraj	4,5	4,4	4,5	4,6	4,6	4,5
Pardubický kraj	4,2	4,1	4,1	4,0	4,0	3,9
Vysočina	4,2	4,1	3,8	4,0	4,1	4,1
Jihomoravský kraj	10,3	10,1	10,5	10,3	10,4	10,5
Olomoucký kraj	4,7	4,7	4,6	4,6	4,7	4,7
Zlínský kraj	4,7	4,6	4,7	4,7	4,8	4,9
Moravskoslezský kraj	10,1	10,1	9,7	10,0	10,2	10,2

Zdroj: Český statistický úřad

4.1.2.6. Analýza nejdůležitějších hospodářských sektorů

Nejvýznamnějším odvětvím z hlediska hrubé přidané hodnoty je v kraji průmysl, i když jeho význam nepatrně poklesl (ve srovnání s rokem 1995)⁵⁴, dále odvětví dopravy, obchodu, ubytování, veřejné správy, zdravotnictví a sociální péče. Plzeňský kraj je obvykle vnímán jako převážně průmyslový, což symbolizuje především strojírenský podnik Škoda. Strukturu průmyslu rozšířily v posledních letech přímé zahraniční investice, zejména v oborech elektrotechnika a výroby komponent pro automobily. Významné podniky působí v oboru výroby nápojů. Největším podnikem ve svém oboru je Plzeňský Prazdroj, Stock Plzeň a Bohemia Sekt Českomoravská vinařská, a.s. V mnoha případech se průmysl

⁵⁴ Základní tendence demografického, sociálního a ekonomického vývoje Plzeňského kraje v roce 2012. [online] s.31 (PDF) [cit. 2013-08-20]. Dostupný z [http://www.czso.cz/xp/redakce.nsf/i/zakladni_tendence_demografickeho_socialniho_a_ekonomickeho_vyvoje_plzenskeho_kraje_v_roce_2012/\\$File/32136413.pdf](http://www.czso.cz/xp/redakce.nsf/i/zakladni_tendence_demografickeho_socialniho_a_ekonomickeho_vyvoje_plzenskeho_kraje_v_roce_2012/$File/32136413.pdf)

objevuje v tzv. zónách. Počet zón v Plzeňském kraji je 14, z toho tři jsou velké (2 částečně využity) a jedna strategická - specifická lokalita, bývalé vojenské letiště. Ostatní zóny jsou v naprosté většině menšího významu. Celkově je v kraji zřejmá jejich vyšší míra využití.

Důvodem může být skutečnost, že průmyslové podniky mají velkou předválečnou tradici jak v Plzni, tak i v jejím okolí. Dále pak poloha zón na rozvojové ose ČR podél dálnice D5. Velká nabídka zón vysoko převyšuje poptávku. Větší než potřebný počet zón byl při plánování v předchozích letech pokládán za přirozenou potřebu pro zajištění konkurenčního prostředí. Lze předpokládat, že konkurence při výběru navrhovaných rozvojových zón už zafungovala a v dalších letech dojde k redukci počtu a rozloh zón, které nebyly úspěšné. Příklady takového postupu již existují. Neplatí to zcela a některé zóny dosud nevyužité mohou být ještě v dalším období využity, např. vlivem dostavby dopravní infrastruktury. Redukci počtu a rozloh zón lze předpokládat z ekonomických důvodů. Blokace území bez reálné šance na využití není žádoucí, území je možno využít pro jiné účely. Dále lze předpokládat redukci rozsahu zón s ohledem na sofistikovanější formy využití území bez velkých nároků na plochy. Příkladem je většina velkých nebo i strategických zón, které jsou volné - dochází k ústupu od původních zásadních požadavků na strategického investora, akceptuje se drobnější členění zón, více se prosazuje smířlivost s volným programem pro dosažení naplnění zón. Nepodstatné není ani urbanistické hledisko, požadující větší zdrženlivost ve vymezení ploch pro tyto zóny ve prospěch zachování relativně přírodní příměstské krajiny. Po odeznění této vlny by se tak měla situace znovu vracet k již před mnoha lety proklamované intenzifikaci využití již zabraných ploch a k relativně novému fenoménu územního rozvoje sídel, tj. k revitalizaci ploch typu brownfields.

K 31.12.2012 bylo registrováno v kraji 147 750 ekonomických subjektů (5,4 % ze všech subjektů v ČR), z toho 73,4 % tvořily fyzické osoby. Z právnických osob, kterých je evidováno celkem 39 236, tvoří obchodní společnosti 36,7 %.⁵⁵

⁵⁵ *Základní tendence demografického, sociálního a ekonomického vývoje Plzeňského kraje v roce 2012.* [online] s.31 (PDF) [cit. 2013-08-20]. Dostupný z [http://www.czso.cz/xp/redakce.nsf/i/zakladni_tendence_demografickeho_socialniho_a_ekonomickeho_vyvoje_plzenskeho_kraje_v_roce_2012/\\$File/32136413.pdf](http://www.czso.cz/xp/redakce.nsf/i/zakladni_tendence_demografickeho_socialniho_a_ekonomickeho_vyvoje_plzenskeho_kraje_v_roce_2012/$File/32136413.pdf)

Z hlediska odvětví patří mezi nejpočetnější subjekty s hlavní činností obchod, oprava a údržba motorových vozidel, které tvoří více jak čtvrtinu (přesně 25,4 %) subjektů. Zpracovatelský průmysl představuje 11,9 % všech registrovaných subjektů.⁵⁶

Dopravní dostupnost Plzeňského kraje je díky dopravním koridorům v blízkosti hranic s Německem na odpovídající úrovni. Je možno využít dálnici D5, dále silnice I. třídy a tranzitní železniční koridor. Silniční síť v Plzeňském kraji je tvořena 5 133 km silnic (viz graf níže). Dálnice se v Plzeňském kraji rozkládají v délce 109 km, z toho nejvíce v okrese Tachov (45 km), dále pak v okresech Rokycany (26 km) a Plzeň-sever (19 km). Provozní délka železničních tratí činila k 1. 1. 2011 v Plzeňském kraji 711 km.⁵⁷

Graf 3 Silniční síť v jednotlivých krajích a jejich délka

Zdroj: <http://moderniobec.ihned.cz/c1-60010550-budou-krajske-silnice-dal-strasit-ridice-je-sance-na-zmenu>

⁵⁶ Základní tendence demografického, sociálního a ekonomického vývoje Plzeňského kraje v roce 2012. [online] s.31 (PDF) [cit. 2013-08-20] dostupný z: [http://www.czso.cz/xp/redakce.nsf/i/zakladni_tendence_demografickeho_socialniho_a_ekonomickeho_vyvoje_plzenskeho_kraje_v_roce_2012/\\$File/32136413.pdf](http://www.czso.cz/xp/redakce.nsf/i/zakladni_tendence_demografickeho_socialniho_a_ekonomickeho_vyvoje_plzenskeho_kraje_v_roce_2012/$File/32136413.pdf)

⁵⁷ Český statistický úřad: *Statistická ročenka Plzeňského kraje* za rok 2012, s. 18

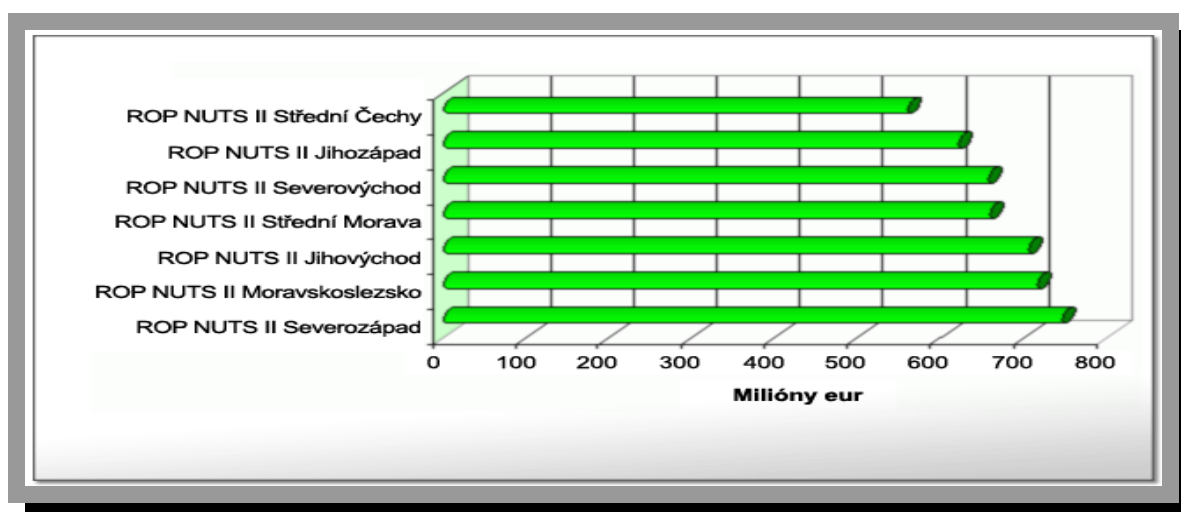
Dopravní dostupnosti je typická nedostatečným napojením rozvojových území a ploch na nadřazenou silniční síť (zejména pak trans-evropské dopravní trasy TEN-T). Špatná je i dostupnost center z venkovských oblastí. Příčinou je zanedbaná regionální silniční síť a nedostatečná dopravní obslužnost.

Dopravní dostupnost města Plzně je typická velmi nepříznivou situací v centru města, chybí záchytná parkoviště, dosavadní kapacity jsou přeplněny. V koncepčních dokumentech města se uvažuje o zřízení dalších systémů záchytných parkovišť v okrajových částech města ve vazbě na městskou hromadnou dopravu.

4.1.2.7. Komparace ROP NUTS II Jihozápad s ostatními regiony soudržnosti

Regionální operační program NUTS II Jihozápad je určen pro region soudržnosti Jihozápad sestávající z Jihočeského a Plzeňského kraje.

Graf 4 Finanční vymezení alokací ROP NUTS II v ČR v cíli Konvergence

Zdroj: Strukturální fondy Dostupný z WWW: <http://www.strukturalni-fondy.cz/getdoc/f35b30a8-c37b-44ec-abe4-ba01ec4294b6/Regionalni-politika-EU>

Tabulka 8 Počet regionálních operačních programů v období 2007-2013 v Eurech

ROP	Příspěvek EU (mil. €)	Národní kofinancování (mil. €)	Celkem (mil. €)	Podíl %	Celkem na obyvatele (€)1
Střední Čechy	559,08	98,66	657,74	12,0	510,2
Jihozápad	619,65	109,35	729,00	13,3	608,1
Severozápad	745,91	131,63	877,54	16,0	794,5
Severovýchod	656,46	115,85	772,31	14,1	517,6
Jihovýchod	704,45	124,31	828,76	15,1	496,5
Střední Morava	657,39	116,01	773,40	14,1	640,0
Moravskoslezsko	716,09	126,37	842,46	15,4	698,7
Celkem	4 659,03	822,18	5 481,21	100,0	525,2

Zdroj: www.strukturalni-fondy.cz a ČSÚ; počet obyvatel je k 26.3.2011¹

Z tabulky 8 je patrné, že největším rozpočtem ve výši 877,54 milionů eur hospodaří ROP regionu soudržnosti Severozápad, který v sobě zahrnuje kraje Karlovarský a Ústecký. Na celkovém rozpočtu všech regionálních operačních programů se podílí 16 %. ROP regionu soudržnosti Jihozápad týkající se kraje Plzeňský a Jihočeský se podílí 729,00 milionů eur, v relativní částce 13,3%. V absolutní částce se jedná o druhou nejmenší částku, hned za krajem Střední Čechy, ze sledovaných ROP. Naopak nejmenší částka, zahrnující jak přiděl prostředků ze strukturálních fondů, tak i povinné národní spolufinancování (vždy ve výši 15 % celkové alokace OP), je vyměřena ROPu regionu soudržnosti Střední Čechy, který se kryje s územím Středočeského kraje – v absolutním vyjádření se jedná o 657,74 milionů eur, v relativním pak o 12 %.

Poněkud odlišné, ale jistě přesnější hodnoty získáme po zohlednění odlišného počtu obyvatel jednotlivých regionů. K takovému účelu je nejvhodnější použít ukazatel celkové alokace operačního programu v přepočtu na jednoho obyvatele.

Z tohoto hlediska, jak je zřejmé z tabulky 8, získá největší částku z regionálních operačních programů na obyvatele regionu soudržnosti Severozápad – 794,5 eur na celé období 2007-2013. Naopak nejméně prostředků na obyvatele ve výši 496,5 eur je připraveno pro kraje Vysočina a Jihomoravského, které dohromady tvoří region

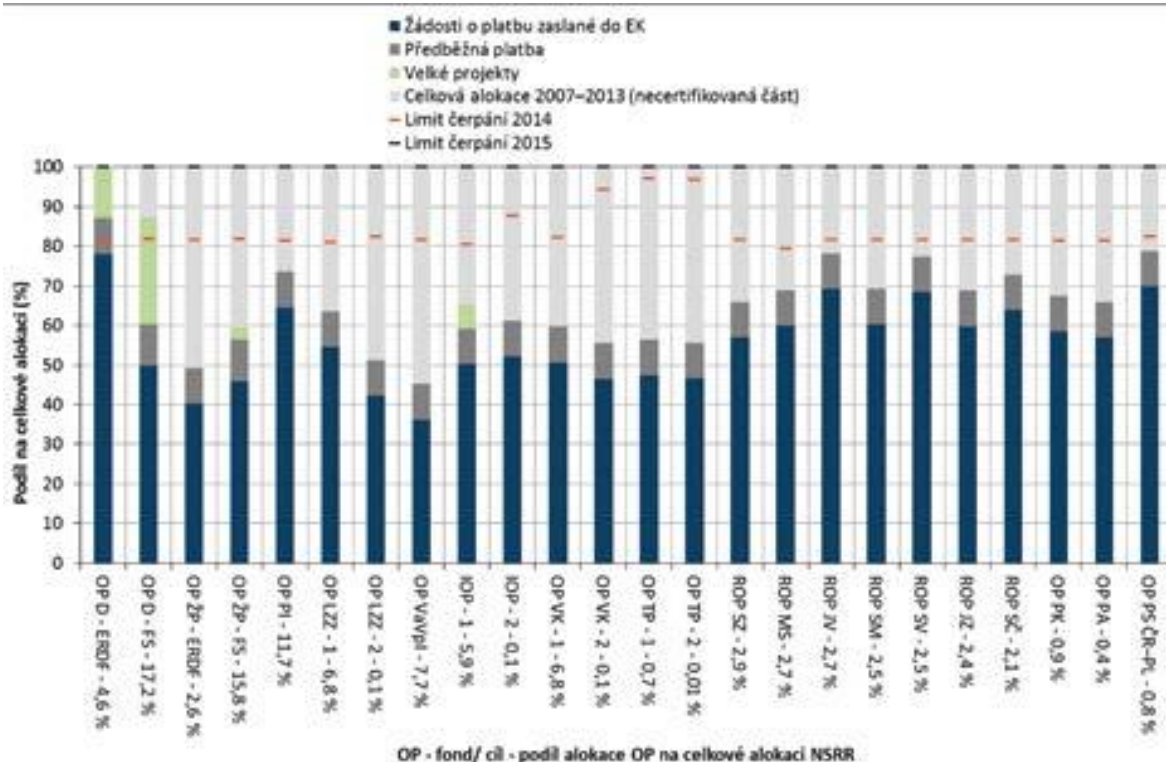
soudržnosti Jihovýchod. Náš sledovaný region soudržnosti Jihozápad se s počtem 602,7 eur dostává o pozici výše oproti absolutní hodnotě.

ROP Jihozápad se zaměřuje na zlepšení dopravní dostupnosti a propojení regionu včetně modernizace prostředků veřejné dopravy, podporu rozvoje infrastruktury i služeb cestovního ruchu, přípravu menších podnikatelských ploch a zlepšování podmínek k životu v obcích a na venkově především prostřednictvím zkvalitnění vzdělávací, sociální a zdravotnické infrastruktury. Regionální operační program NUTS II Jihozápad (ROP JZ) spadá mezi regionální operační programy v cíli Konvergence a je pro něj vyčleněno 619,65 mil. € (**cca 17,47 mld. Kč**), což činí přibližně 2,32 % veškerých prostředků určených z fondů EU pro Českou republiku. Z českých veřejných zdrojů má být navíc financování programu navýšeno o dalších 109,35 mil.⁵⁸ €. **Samotný Plzeňský kraj** realizuje projekty zaměřené na rozvoj veřejné dopravy a na propagaci kraje jako destinace cestovního ruchu. Velká část celkové schválené dotace je realizována z OP Lidské zdroje a zaměstnanost. Projekty spolufinancované z tohoto OP jsou zaměřeny na podporu sociálních služeb v kraji a zvýšení kvality řízení na Krajském úřadě Plzeňského kraje. Další významná část schválené dotace je čerpána z Integrovaného OP. Jedná se zejména o projekty na zřízení technologického centra kraje. Z územního hlediska jsou investice koncentrovány do Plzně a zázemí a dále do regionálních center. Na Plzeňsku kraj realizuje 1. etapu projektu zaměřeného na rozvoj integrované dopravy. Přímo v krajském městě patří k finančně nejnáročnějším aktivitám v oblasti zřizování technologického centra, zvyšování kvality řízení krajského úřadu a poskytování sociálních služeb. V rámci 5. výzvy, byly uhrazeny i korekce nejen za 5. výzvu, ale i za 2. a 3. výzvu. Od roku 2007, kdy nynější programové období začalo, přijal ROP Jihozápad 2818 projektových žádostí v hodnotě 63,8 miliardy korun. Regionální operační program za sedm let schválil 449 jihočeských projektů za 12,3 miliardy korun a 316 projektů za 10,1 miliardy korun z Plzeňského kraje.⁵⁹ Pro celkové srovnání s celou Českou republikou je níže uveden graf 5.

⁵⁸ http://www.rr-jihozapad.cz/dokumenty/tiskove-centrum/ROP_VZ2013_lowres_web3.pdf

⁵⁹ http://www.rr-jihozapad.cz/dokumenty/tiskove-centrum/ROP_VZ2013_lowres_web3.pdf

Graf 5 Počet žádostí - celková alokace 2007-2013

Zdroj: <http://www.rr-jihozapad.cz/>

Schopnost jednotlivých regionů soudržnosti při získání prostředků z operačních fondů můžeme hodnotit dle různých hledisek. Jedním z těchto kritérií je počet předložených žádostí o dotaci vůči celkové alokaci operačního programu.

Tabulka 9 Podané žádosti o podporu ROP

ROP	Podíl z celkové alokace (%)	
	mil. Kč	Podíl z celkové alokace (%)
Jihozápad	49 202,80	295,4
Severovýchod	35 843,90	205,0
Severozápad	39 325,80	197,4
Jihovýchod	34 275,80	181,5
Střední Čechy	31 444,40	209,4
Střední Morava	33 024,80	186,9
Moravskoslezsko	34 288,30	173,3

Zdroj: Čtvrtletní monitorovací zpráva – srpen 2014; data k 3. 9. 2014

Nejvíce žádostí o dotaci, v absolutním i relativním měřítku, bylo podáno u sledovaného ROP Jihozápad. Dalším možným měřítkem je procento schválených dotací na projekty vůči alokaci programu.

Tabulka 10 Schválené dotace z ROP

ROP		
	mil. Kč	Podíl z celkové alokace (%)
Jihovýchod	20 672,80	109,5
Severozápad	17 227,30	86,5
Severovýchod	16 071,00	91,9
Jihozápad	17 278,60	103,7
Střední Morava	16 770,70	94,9
Střední Čechy	16 435,2 0	109,5
Moravskoslezsko	17 815,0 0	90,0

Zdroj: Čtvrtletní monitorovací zpráva – srpen 2014; data k 3. 9. 2014

Operační programy, které z hlediska objemu schválených dotací pro projekty dosahují nejlepšího umístění, jsou shodně regiony Jihovýchod a Střední Čechy. Následované regionem Jihozápad.

Posledním kritériem je podíl vyplacených dotací z celkové alokace. Vzhledem k časové náročnosti řady realizovaných projektů, je zde předpoklad, že objemy proplacených dotací jejím příjemcům jsou poměrně nízké.

Tabulka 11 Vyplacené dotace z ROP

ROP		
	mil. Kč	Podíl z celkové alokace (%)
Jihovýchod	12 813,10	67,8
Střední Morava	11 948,40	67,6
Severovýchod	12 946,00	74,0
Střední Čechy	10 642,90	70,9
Jihozápad	11 534,40	69,2
Severozápad	13 132,80	65,9
Moravskoslezsko	12 232,40	61,8

Zdroj: Čtvrtletní monitorovací zpráva – srpen 2014; data k 3. 9. 2014

Z hodnocení Plzeňského tak i Jihočeského kraje vyplývá, že do konce roku 2013 bylo v rámci 29 kolových nebo kontinuálních výzev ROP Jihozápad zaregistrováno 2 967 žádostí o podporu. Nejvíce projektových žádostí bylo předloženo v rámci prioritní osy 3 – Rozvoj cestovního ruchu, celkem 1103. Ve druhé prioritní ose pak předložili žadatelé 1089 projektových žádostí, z toho 428 projektových žádostí bylo administrováno v rámci oblasti podpory 2.4 Rozvoj infrastruktury základního, středního a vyššího odborného školství. Dohromady 757 projektových žádostí bylo předloženo v prioritní ose 1 – Dostupnost center, z nichž více než 82 procent žádostí bylo směřováno do oblasti podpory 1.5 Rozvoj místních komunikací. Za celé programové období tak byly předloženy žádosti o podporu za téměř 58 miliard korun, což činí téměř trojnásobek celkové alokace programového období 2007–2013. V roce 2013 bylo předloženo 256 žádostí o dotaci za více než 3,4 miliardy korun. Ze tří vyhlášených výzev v rámci prioritní osy 1 – Dostupnost center předložilo své žádosti o podporu 73 žadatelů, přičemž požadovali dotace za téměř 1,5 miliardy korun. Prioritní osa 2 – Stabilizace a rozvoj měst a obcí zaznamenala ve třech vyhlášených výzvách podobný počet žádostí jako v první prioritní ose, celkem 78, kde žadatelé usilovali o více jak 860 milionů korun. Konečných 85 projektových žádostí pak bylo přijato v rámci třetí prioritní osy, kde byly v roce 2013 vyhlášeny dvě výzvy. Celkový požadovaný objem finančních prostředků pak dosáhl jedné miliardy korun.⁶⁰ Je zřejmé, že srovnávat pouze jeden rok čerpání není objektivní. Veškeré žádosti a přehled úspěšných

⁶⁰ http://www.rr-jihozapad.cz/dokumenty/tiskove-centrum/ROP_VZ2013_lowres_web3.pdf

žadatelů je velmi rozsáhlý a to i přes to, že zkoumáme pouze část České republiky.⁶¹ I to je důkaz o důležitosti operačních programů tohoto charakteru. V případě, že porovnáváme vlastní čerpání, můžeme hypoteticky tvrdit, že větší subjekty mají výhodnější pozici a následně větší možnost, být úspěšný v rámci realizace celého programu.

Tabulka 12 Srovnání jednotlivých subjektů

Název	ROP	datum	Částka v Kč	stav
Hrady, zámky a tvrze Plzeňského kraje- AgAkcent, s.r.o.	ROP NUTS II Jihozápad	07.02.2011	1 530 004,70	vyčerpáno
FRANTIŠKÁNSKÉHO KLÁŠTERA V PLZNI A ZŘÍZENÍ MUZEA CÍRKEV.UMENÍ PLZ. DIECÉZE Biskupství plzeňské	ROP NUTS II Jihozápad	16.11.2012	29 217 210,46	vyčerpáno
Plzeňský kraj Komplexní propagace Plzeňského kraje	ROP NUTS II Jihozápad	04.12.2012	9 252 615,50	vyčerpáno
Církevní gymnázium Plzeň- Kompletní rekonstrukce odborné fyzikální učebny	ROP NUTS II Jihozápad	18.11.2009	1 223 509,73	vyčerpáno
České sdružení Církve adventistu- Plzeň	ROP NUTS II Jihozápad	30.05.2011	11 544 892,49	vyčerpáno
"Hrady na Malši, o.s." Konzervace hradu Pořešín	ROP NUTS II Jihozápad	03.02.2009	1 699 838,10	vyčerpáno
Město Rokycany- Podpora cestovního ruchu v Rokycanech - 900.	ROP NUTS II Jihozápad	31.01.2011	1 750 000,00	vyčerpáno

Zdroj: <http://www.rr-jihozapad.cz/>

Větší subjekty jako např. město Plzeň nebo samotný kraj, mají více vyčerpaných prostředků než subjekty menší např. město Rokycany. Je pouze hypotetickou otázkou co je vlastní příčinou, ostatně možné zlepšení ukáže až další období, tj. od roku 2014.

⁶¹ http://www.rr-jihozapad.cz/dokumenty/seznam-prijemcu/2014/220_VPC_CZK_2014-09-19.pdf.

4.1.3. SWOT analýza Plzeňský kraj

Silné stránky:

- Dopravní dostupnost kraje je dobrá (napojení na mezinárodní síť, dostupnost z Německa);
- Plzeň - nadprůměrná ekonomická aktivita obyvatel, největší procento podnikatelských subjektů na počet obyvatel v ČR, nízká hladina nezaměstnanosti a vysoká vzdělanostní struktura;
- Žádný z regionů kraje není regionem se soustředěnou podporou státu;
- Plzeň jako jedno z nejnavštěvovanějších míst ČR, dostatek atrakcí;
- Nárůst ubytovacích kapacit kraje v letech 2006-2009;
- Nižší nezaměstnanost v kraji i Plzni ve srovnání s ČR;
- Průměrné mzdy 4. nejvyšší v rámci ČR;
- Region s nadprůměrným množstvím zahraničních investic;
- Vzdělanostní úroveň Plzně nadprůměrná.

Slabé stránky:

- Nedostatečné napojení regionální úrovně rozvojových území a ploch na nadřazenou silniční síť;
- Nedostatečná síť místních komunikací;
- Nepříznivá dopravní situace v Plzni, nedostatečný počet parkovacích míst;
- Nerovnoměrný rozvoj regionu – silná krajská města versus málo výkonný venkov;
- Rozsáhlé periferní oblasti se zhoršenými životními podmínkami;
- Nízká vybavenost nejmenších měst technickou infrastrukturou;
- Nerovnoměrné rozložení obyvatel, téměř 30 % obyvatel žije v Plzni;
- Nepříznivá demografická struktura, vysoký podíl staršího obyvatelstva;
- Vzdělanostní úroveň kraje nižší než průměr v ČR;
- Nedostatečné využívání turistického potenciálu kraje;
- Délka pobytu návštěvníků v kraji je podprůměrná;
- Z pohledu cestovního ruchu dominují jednodenní návštěvy za účelem obchodu, návštěvy příbuzných a nákupních příležitostí;
- Cestovní ruch se soustředí zejména na lokalitu Plně, opomíjí další regiony;

- Pokles ubytovacích kapacit kraje od roku 2008, v období krize (od r. 2012 začíná stabilizace);
- Podprůměrné hodnoty HDP ve srovnání s průměrem za ČR

Příležitosti:

- Plzeň - Evropské hlavní město kultury - turistický potenciál;
- Kraj je turisticky atraktivní, při kvalitnějším Public Relations se může stát centrem turistického ruchu;
- Rozvoj inovačního potenciálu;
- Zvyšování dopravní dostupnosti umožní větší rozvoj regionu.

Hrozby:

- Málo inovací - dle Indexu kreativity regionů ČR se celá oblast Plzeňského kraje nachází pod průměrem;
- Vysoký podíl staršího obyvatelstva – potřeba sociálních a zdravotních zařízení;
- Nedostatečná dopravní síť omezí rozvoj regionu;
- Ekonomická úroveň zůstane v menších sídlech stejná, popř. se bude zhoršovat;
- Rozvoj infrastruktury v menších sídlech zůstane i nadále zanedbán.

4.1.4. Program rozvoje regionu Jihozápad a Plzeňského kraje

4.1.4.1. Cíle, priority

Globálním cílem ROP NUTS II Jihozápad je zvýšení konkurenceschopnosti a atraktivity regionu v zájmu dlouhodobě udržitelného zvyšování kvality života obyvatel. Dosažení cíle je podmíněno růstem konkurenceschopnosti stávajících podnikatelských subjektů a vhodnými podmínkami pro příliv dalších investic, což souvisí s moderní a diverzifikovanou strukturou ekonomiky a rozvojem základního a aplikovaného výzkumu včetně inovací.

Tyto oblasti se staly pro programové období 2007-2013 obsahem operačních programů EU. Cíle zvýšení konkurenceschopnosti by mělo být dosaženo:

- zlepšováním dopravní dostupnosti s vazbou na nadřazenou dopravní infrastrukturu,
- zlepšováním infrastrukturní vybavenosti center,

- zvyšováním konkurenceschopnosti pracovní síly tj. rozvojem vzdělávací soustavy a další sociální infrastruktury,
- celkovým zvyšováním atraktivity území.

4.1.4.2. *Nejdůležitější oblasti rozvoje, klasifikace operačních programů*

ROP NUTS II Jihozápad se člení na 4 prioritní osy (Dostupnost center, Stabilizace a rozvoj měst a obcí, Rozvoj cestovního ruchu a Technická pomoc) a 16 oblastí podpory.

Jednotlivé kategorie prioritních os a oblasti podpory jsou uvedeny níže v tabulce:

Tabulka 13 Prioritní osy oblasti podpory ROP NUTS II Jihozápad

Prioritní osa	Oblast podpory
Prioritní osa 1-Dostupnost center	1.1. Modernizace regionální silniční sítě
	1.2. Rozvoj infrastruktury pro veřejnou dopravu
	1.3. Modernizace vozového parku veřejné dopravy
	1.4. Rozvoj regionálních letišť
	1.5. Rozvoj místních komunikací
Prioritní osa 2- Stabilizace a rozvoj měst a obcí	2.1. Integrované projekty rozvojových měst
	2.2. Rozvojové projekty spadových center
	2.3. Revitalizace částí měst a obcí
	2.4. Rozvoj infrastruktury základního, středního a vyššího odborného
	2.5. Rozvoj infrastruktury pro sociální integraci
	2.6. Rozvoj zdravotnické péče
Prioritní osa 3- Rozvoj cestovního ruchu	3.1. Rozvoj infrastruktury cestovního ruchu
	3.2. Revitalizace památek a využití kulturního dědictví v rozvoji
	3.3. Rozvoj služeb cestovního ruchu, marketingu a produktů cestovního
Prioritní osa 4-Technická pomoc	4.1. Podpora řídicích, implementačních a kontrolních úkolů Řídicího
	4.2. Podpora zvyšování absorpční kapacity regionu

Zdroj: Regionální rada ROP Jihozápad. *Výroční zpráva o provádění Regionálního operačního programu NUTS II Jihozápad za rok 2012*. [on-line] Verze 1. 101 s. (PDF) [cit. 2013-08-20]. Dostupný z <http://www.rr-jihozapad.cz/dokumenty/rop-jihozapad/vyrocnizprava-rop-jz-2012.pdf>

4.1.4.3. *Nejdůležitější dokumenty*

Klíčovými programovými dokumenty ROP NUTS II Jihozápad pro čerpání ze strukturálních fondů v programovém období 2007 – 2013 byly Programový dokument

ROP NUTS II Jihozápad na období 2007 – 2013 a Prováděcí dokument ROP NUTS II Jihozápad na období 2007 – 2013. Oba dokumenty navazují na zastřešující strategické dokumenty, kterými jsou:

Strategické obecné zásady společenství 2007 – 2013, vazba prioritních os a oblastí podpory na zásady Evropského společenství.

Národní strategický referenční rámec. Cíle ROP NUTS II přímo navazují na záměr trvalého zvyšování konkurenceschopnosti ČR jako globálního cíle.

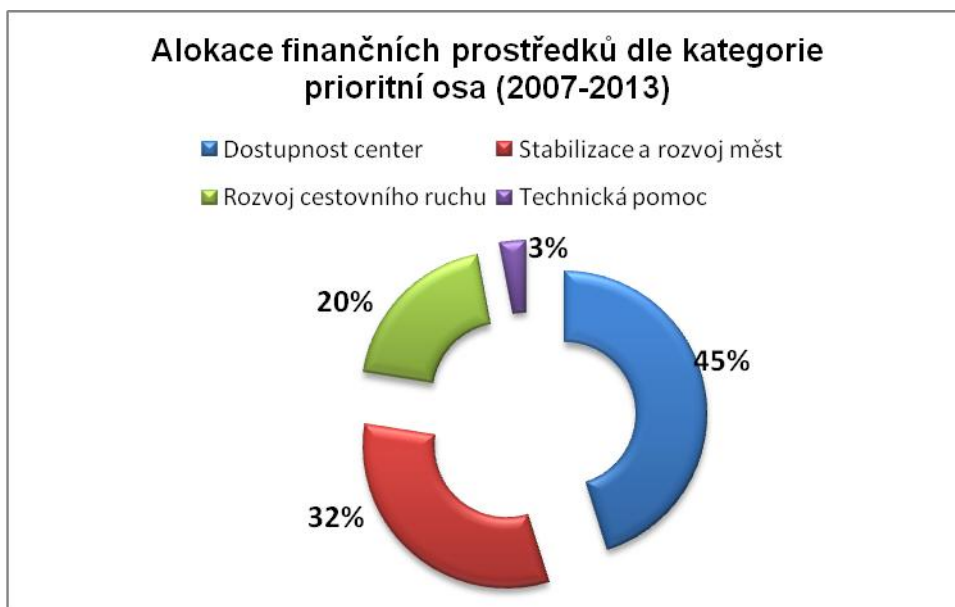
Národní program reforem (Národní Lisabonský program) – rozdělení na prioritní osy ROP NUTS II Jihozápad.

Program rozvoje Plzeňského kraje. Navazuje na strategické cíle a rozvojové aktivity.

4.1.4.4. Regionální operační program na programové období 2007-2013

Pro programovací období 2007-2013 byla vyčleněna celková částka pro ROP NUTS II Jihozápad 633 653 121 EUR ze zdrojů ERDF, po přičtení finančních prostředků rozpočtu ČR částka 745 474 262 EUR, rozložení v rámci jednotlivých prioritních os viz níže graf č.6.

Graf 6 Alokace finančních prostředků 2007-2013 v %

Zdroj: Regionální rada ROP Jihozápad. *Výroční zpráva o provádění Regionálního operačního programu NUTS II Jihozápad za rok 2012*. [on-line] Verze 1. 101 s. (PDF) [cit. 2013-08-20]. Dostupný z <http://www.rr-jihozapad.cz/dokumenty/rop-jihozapad/vyrocní-zprava-rop-jz-2012.pdf>

Nejvyšší finanční částka je určena pro osu „Dostupnost center“ ve výši 286 057 320 EUR (45 % alokovaných finančních prostředků), následuje osa „Stabilizace a rozvoj měst“ (205 076 012 EUR). Na „Rozvoj cestovního ruchu“ připadá 20 % z celkových prostředků (123 930 251 EUR), pro osu „Technická pomoc“ je alokováno 3 % prostředků (18 589 538 EUR).

V průběhu programového období došlo k navýšení finančních prostředků. Evropská komise schválila 21. prosince revizi Regionálního operačního programu Jihozápad, která navyšuje alokaci programu o dodatečných 14 milionů EUR, tedy přibližně o 340 milionů korun.⁶² Finanční prostředky obdržel ROP Jihozápad realokací z Evropského fondu regionálního rozvoje (ERDF) a Operačního programu Technická pomoc. Dodatečné finanční prostředky směřují především do dvou oblastí podpory ROP NUTS II Jihozápad. Přibližně 250 milionů korun bylo alokováno do oblastí podpory 1.1 „Modernizace regionální silniční sítě“ na projekty obnovy a výstavby krajských silnic. Zbývajících 90 milionů korun pak připadlo na oblast podpory 2.4 „Rozvoj infrastruktury základního, středního a vyššího odborného školství“ na projekty modernizace středních a vyšších odborných škol.⁶³

⁶² Regionální rada ROP Jihozápad. *Výroční zpráva o provádění Regionálního operačního programu NUTS II Jihozápad za rok 2012*. [on-line] Verze 1. 101 s. (PDF) [cit. 2013-08-20]. Dostupný z <http://www.rr-jihozapad.cz/dokumenty/rop-jihozapad/vyrocní-zprava-rop-jz-2012.pdf>

⁶³ *Tisková zpráva: ROP Jihozápad získal dodatečné prostředky, vyhlásí nové výzvy*. [on-line] [cit. 2013-08-20]. Dostupný z <http://www.rr-jihozapad.cz/?menu=tiskove-centrum&art=&rok=2012>

4.2. Analýza výstupů implementace regionální politiky formou strukturálních fondů v regionu

Následující analýza je realizována systematicky dle jednotlivých prioritních os a oblastí podpory. Ne každá oblast podpory se vztahuje na region Plzeňsko, v tomto případě jsou pro komplexnost analýzy uvedeny základní údaje o obsahu dané podpory a čerpání v rámci ROP Jihozápad. V této souvislosti je nutné dodat, že region Plzeňska je úzce provázán s celým krajem a řada projektů přesahuje do dalších měst a obcí v kraji, jejich efekty mají synergický efekt.

V jednotlivých oblastech podpory jsou uváděny konkrétní příklady realizovaných projektů z pohledu jejich přínosů pro region Plzeňsko.

4.2.1. Prioritní osa 1 Dostupnost center

Prioritní osa 1 Dostupnost center řeší klíčový problém omezené dopravní dostupnosti v Plzeňském kraji. Jak bylo konstatováno v analytické části, na regionální úrovni přetrvává na jedné straně problém napojení rozvojových území a ploch na nadřazenou silniční síť (zejména pak transevropské dopravní trasy TEN-T), na straně druhé špatná dostupnost center z venkovských oblastí. Za nepříznivou lze označit i situaci v Plzni, konkrétně centru města. Z hlediska výše alokace je prioritní osa 1 nejvýznamnější, k dispozici je 286,06 mil. EUR, tzn. ze všech prioritních os jde o částku nejvyšší (45% celkové alokace).

Prioritní osa 1 je členěna do několika oblastí podpor:

- Modernizace regionální silniční sítě (1.1),
- Rozvoj infrastruktury pro veřejnou dopravu (1.2.),
- Modernizace vozového parku veřejné dopravy (1.3.),
- Rozvoj regionálních letišť (1.4.),
- Rozvoj místních komunikací (1.5.).

-

Co se týče rozdělení alokace mezi pět oblastí podpory (viz graf níže), nejvýznamnější je oblast podpory 1.1. Modernizace regionální silniční sítě, kde alokace dosahuje výše 221,11

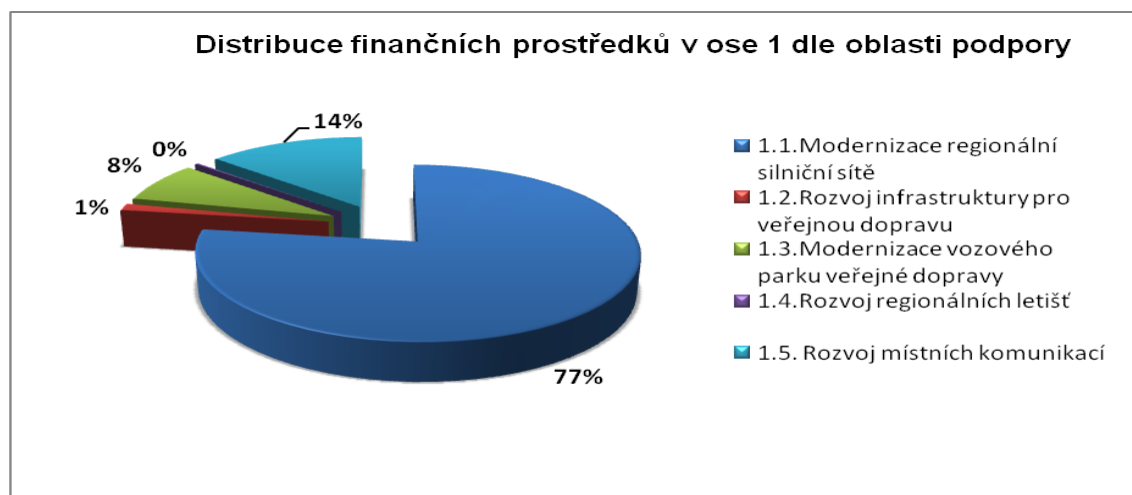
mil. EUR, což představuje 77 % všech finančních prostředků v této ose. Následuje oblast podpory rozvoje místních komunikací (14%), modernizace vozového parku (8%).

Vzhledem k nízké hustotě osídlení a velké rozloze regionu je zajištění dopravní obslužnosti velmi nákladné. Ekonomiku veřejné dopravy dále výrazně zhoršuje pokles podílu na celkových dopravních výkonech v minulých letech, který je zapříčiněn nízkou konkurenceschopností oproti dopravě individuální.

Jedním z významných směrů zatraktivnění a zefektivnění veřejné dopravy je vytváření integrovaných dopravních systémů ve veřejné dopravě (IDS). Cílem je zastavit nepříznivý trend poklesu významu dopravy hromadné jako alternativy k dopravě individuální (automobilové). Hromadná doprava představuje efektivnější, lépe organizovatelné řešení s menšími nároky na veřejný prostor a menšími negativními dopady na životní prostředí. Pro zvýšení atraktivity veřejné dopravy je mimo zvýšení její dostupnosti nutno zlepšit kvalitu infrastruktury (zastávek, vozidel).

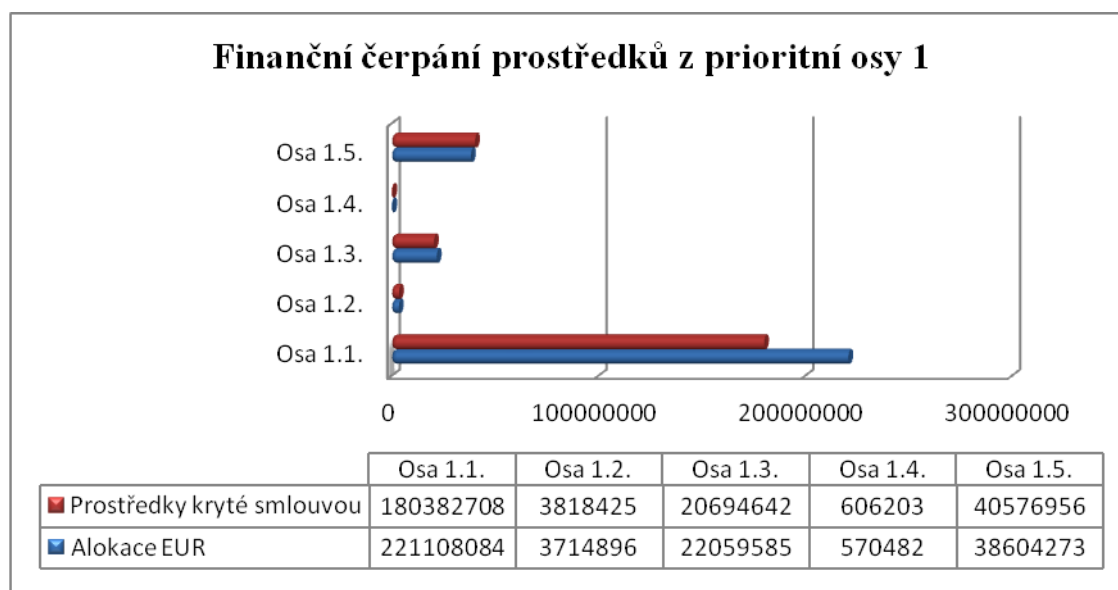
V Plzeňském kraji byla zavedena tzv. Integrovaná doprava Plzeňska, která zahrnuje více než 40 měst a obcí na Plzeňsku ve dvou zónách. S rozvojem IDS souvisí také modernizace informačních a odbavovacích systémů (Plzeňská karta). Připravuje se IDS Šumava jako společný projekt obou krajů regionu NUTS II Jihozápad a Bavorska.

Graf 7 Finanční prostředky v ose 1 dle jejich distribuce

Zdroj- Regionální rada ROP Jihozápad. *Výroční zpráva o provádění Regionálního operačního programu NUTS II Jihozápad za rok 2012.* [on-line] Verze 1. 101 s. (PDF) [cit. 2013-08-20]. Dostupný z <http://www.rr-jihozapad.cz/dokumenty/rop-jihozapad/vyrocnizprava-rop-jz-2012.pdf>

Graf 8 Alokované finanční zdroje v rámci jednotlivých oblastí podpory v ose 1

Zdroj: Regionální rada ROP Jihozápad. *Výroční zpráva o provádění Regionálního operačního programu NUTS II Jihozápad za rok 2012.* [on-line] Verze 1. 101 s. (PDF) [cit. 2013-08-20]. Dostupný z <http://www.rr-jihozapad.cz/dokumenty/rop-jihozapad/vyrocní-zprava-rop-jz-2012.pdf>

Dosud byly uzavřeny smlouvy z osy 1 na celkem 86% alokovaných zdrojů a pouze 46% bylo proplaceno. Výše proplácených finančních zdrojů představuje nejhorší výsledek v prioritních osách ROP NUTS II Jihozápad.

Tabulka 14 Největší podíl žádostí oblasti podpory v ose 1

ROP	Oblast podpory		
		mil. Kč	% alokace
1.1	Modernizace regionální silniční sítě	7 371,70	112,5
1.2	Rozvoj infrastruktury pro veřejnou dopravu	197,10	181,1
1.3	Modernizace vozového parku veřejné dopravy	1 538,70	235,8
1.4	Rozvoj regionálních letišť	612,30	3613,8
1.5	Rozvoj místních komunikací	5 951,70	515,6
1	Dostupnost center	15 671,50	184,7

Zdroj: Měsíční monitorovací zpráva – prosinec 2012; 24. 1. 2013

4.2.1.1. Modernizace regionální silniční sítě

V této oblasti jsou podporovány projekty na silnicích II. a III. třídy zaměřené na napojení regionu na nadřazenou silniční síť, zlepšení dostupnosti rozvojových území a ploch, napojení venkovských regionů na centra, zlepšení dostupnosti hraničních přechodů. Projekty se mohou týkat rekonstrukcí a modernizací celých úseků silnic II. a III. třídy. Aktivity v rámci této oblasti podpory patří mezi finančně nejnáročnější projekty.⁶⁴

Jedním z klíčových ukazatelů plnění je indikátor délky nových silnic II. a III. třídy a délky rekonstruovaných silnic II. a III. třídy. Pro obě kritéria je charakteristické, že k výraznému čerpání dotací dochází až v roce 2012, v případě rekonstrukce silnic v roce 2012 byla dokonce 15-násobkem roku předešlého.⁶⁵ V roce 2008 byly v Plzeňském kraji schváleny a realizovány 3 projekty v oblasti dostupnosti, v roce 2011 73 projektů a v roce 2012 již 203 projektů.⁶⁶ S postupujícím rozpočtovým obdobím dochází k výraznému zvyšování realizace projektů a čerpání finančních prostředků.

V Plzeňském kraji nedošlo v ose 1 na rozdíl od kraje Jihočeského⁶⁷ k zásadnímu pozastavení realizace projektů z důvodu pochybení. Ke dni 1.7.2012 byly v kraji pozastaveny projekty za 52 739 817 Kč⁶⁸, kraj se však potýkal se složitým dokazováním vlastnických vztahů k pozemkům dotčeným realizací projektu.⁶⁹

V Plzni a okolí byl rozvoj silniční sítě podpořen zejména operačním programem Doprava v gesci Ministerstva dopravy ČR (nikoliv strukturálními fondy), konkrétně jde v roce 2012

⁶⁴ Regionální rada ROP Jihozápad. *Prováděcí dokument ROP NUTS II Jihozápad na období 2007-2013*. [on-line] 153 s. (PDF) [cit. 2013-08-20]. Dostupný z <http://www.dotace.nature.cz/res/data/001/000263.pdf>

⁶⁵ Regionální rada ROP Jihozápad. *Výroční zpráva o provádění Regionálního operačního programu NUTS II Jihozápad za rok 2012*. [on-line] Verze 1. 101 s. (PDF) [cit. 2013-08-20]. Dostupný z <http://www.rr-jihozapad.cz/?menu=rop-jihozapad&art=prubeh-realizace-evaluace>

⁶⁶ Zastoupení Evropské komise v ČR. *Mapa projektů*. [on-line] [cit. 2013-08-20]. Dostupný z <http://www.mapaprojektu.cz/cs/projekty.shtml#options-CZ032-14-14.1-2012-0-9-50.006646-14.158489-49.221868-12.510539>

⁶⁷ Pozastaveny projekty ve výši 2 79 717 125 Kč

⁶⁸ Regionální rada ROP Jihozápad: *Územní aspekty implementace ROP NUTS II Jihozápad*. [on-line] Verze 1. nečíslováno (PDF). [cit. 2013-08-20] Dostupný z: <http://www.rr-jihozapad.cz/dokumenty/rop-jihozapad/uzemni-aspekty-implementace-rop-nuts-ii-jihozapadx.pdf>

⁶⁹ Regionální rada ROP Jihozápad: *Zpráva o realizaci pro ROP NUTS Jihozápad ke dni 15.4.2013*. [on-line] Verze 1. 89 s. (PDF) [cit. 2013-08-20]. Dostupný z dostupné z <http://www.rr-jihozapad.cz/dokumenty/rop-jihozapad/zprava-o-realizaci-rop-nuts-ii-jihozapad-ke-dni-15-4-2013.pdf>

o částku 417 588 515,- Kč na výstavbu přeložky silnice I/26 v celkové délce 1,96 km, nový úsek začíná Borskými poli do Zátíší a napojením již zrealizovanou čtyřproudovou část dálničního přivaděče D5. Součástí stavby byla i lávka pro pěší přes čtyřproudovou silnici I/26 v délce 142m, 2 protihlukové stěny v celkové délce 630m, napojení na místní komunikace a úpravy inženýrských sítí a dále o částku 581 247 908,- Kč na výstavbu přeložky silnice I/21v délce 4,130 km v kategorii S 11,5/80. Součástí stavby je i osmipolový most přes řeku Mži o celkové délce 304 m a úpravy inženýrských sítí. Vybudované souběžné objízďky a úseky stávající komunikace budou po skončení stavby ponechány a budou sloužit pro potřeby místního provozu jednotlivých obcí na trase. Trasa začíná před osadou Janov, pokračuje pravostranným obchvatem obce Kočov a končí napojením na již zprovozněný obchvat obce Brod nad Tichou.⁷⁰

4.2.1.2. *Rozvoj infrastruktury pro veřejnou dopravu*

V této oblasti jsou podporovány projekty zaměřené na výstavbu a modernizaci infrastruktury veřejné dopravy pro zlepšení dopravní obslužnosti regionu, konkrétně železniční a autobusová nádraží, železniční a autobusové zastávky, dopravní terminály pro veřejnou dopravu, parkoviště pro přestup na veřejnou dopravu, informační systémy, technické prostředky pro rozvoj integrovaných dopravních systémů.

V rámci ROP NUTS II Jihozápad byli žadatelé z Plzeňského kraje méně aktivnější i úspěšnější než územní obvod Jihočeského kraje. Žádosti byly předloženy za územní obvod 12 ze 14 okresů regionu NUTS II Jihozápad (kromě okresů Domažlice a Plzeň-jih), následně bylo všech 12 okresů úspěšných. Nejvíce projektů je realizováno v Plzni (v kraji Jihočeském České Budějovice a Tábor), tedy v nejdůležitějších regionálních centrech.

Za klíčový lze považovat projekt Integrované dopravy Plzeňska (IDP). Výsledkem projektu je zavedení nového dopravního a tarifního řešení na stávajícím i rozšířeném území IDP s plným pokrytím odbavení cestujících na tomto území prostřednictvím čipové karty. Tímto by mělo dojít ke zlepšení dostupnosti center z venkovských oblastí veřejnou dopravou, integraci různých druhů veřejné dopravy a zlepšení dostupnosti veřejné dopravy pro občany s omezenou schopností pohybu a orientace. Původní stanovený počet

⁷⁰Zastoupení Evropské komise v ČR. *Mapa projektů* [on-line] [cit. 2013-08-20]. Dostupný z: http://www.mapaprojektu.cz/srv/www/content/pub/cs/o_projektu.shtml?projectId=CZ.1.01/4.1.00/08.0083

zapojených obcí⁷¹ (800) byl k 1.7.2012 naplněn na 77% (621 obcí)⁷², k 1.3.2012 již na 100%.⁷³

Plnění v oblasti podpory 1.2 je většinou dostatečné, v případě přestupních terminálů ve veřejné dopravě dokonce výrazně vyšší, než bylo očekáváno při tvorbě a schvalování ROP NUTS II (cílová hodnota 10, dosažená hodnota k 1.7.2012 64). Naopak, počet nových či modernizovaných parkovišť je naplněna zcela nedostatečně pro nízký zájem žadatelů.⁷⁴

4.2.1.3. *Modernizace vozového parku veřejné dopravy*

Hlavním cílem prioritní osy je zvýšit atraktivitu a dostupnost veřejné dopravy, konkrétně zlepšit komfort cestování veřejnou dopravou, její dostupnost i pro občany s omezenou schopností pohybu a orientace, snížit negativní vliv veřejné dopravy na životní prostředí v sídlech.

V oblasti podpory je úspěšnější kraj Jihočeský (schváleno 7 projektů) než kraj Plzeňský (podány a schváleny 3 projekty). Finanční prostředky se koncentrují do pěti okresů a pěti obcí s rozšířenou působností, jde tedy o alokaci na značně omezeném území, na rozdíl od ostatních oblastí podpory.⁷⁵

Plzeň získala finanční dotaci při spolufinancování projektu Nákup trolejbusů a modernizace tramvají, bylo zakoupeno 5ks nových velkokapacitních trolejbusů s pomocným motorem, 11ks velkokapacitních trolejbusů bez pomocného motoru a

⁷¹ Za region ROP NUTS II Jihozápad.

⁷² Regionální rada ROP Jihozápad: *Územní aspekty implementace ROP NUTS II Jihozápad*. [on-line] Verze 1. nečíslováno (PDF). [cit. 2013-08-20]. Dostupný z: <http://www.rr-jihozapad.cz/dokumenty/rop-jihozapad/uzemni-aspekty-implementace-rop-nuts-ii-jihozapadx.pdf>

⁷³ Regionální rada ROP Jihozápad. *Výroční zpráva o provádění Regionálního operačního programu NUTS II Jihozápad za rok 2012*. [on-line] Verze 1. 101 s. (PDF) [cit. 2013-08-20]. Dostupný z: <http://www.rr-jihozapad.cz/dokumenty/rop-jihozapad/vyrocní-zprava-rop-jz-2012.pdf>

⁷⁴ Regionální rada ROP Jihozápad: *Územní aspekty implementace ROP NUTS II Jihozápad*. [on-line] Verze 1. nečíslováno (PDF). [cit. 2013-08-20]. Dostupný z: <http://www.rr-jihozapad.cz/dokumenty/rop-jihozapad/uzemni-aspekty-implementace-rop-nuts-ii-jihozapadx.pdf>

⁷⁵ Regionální rada ROP Jihozápad: *Územní aspekty implementace ROP NUTS II Jihozápad*. [on-line] Verze 1. nečíslováno (PDF). [cit. 2013-08-20]. Dostupný z: <http://www.rr-jihozapad.cz/dokumenty/rop-jihozapad/uzemni-aspekty-implementace-rop-nuts-ii-jihozapadx.pdf>

modernizace 6ks tramvají. Všechna vozidla jsou nízkopodlažní s ohledem na potřeby osob s omezenou schopností pohybu, jsou vybaveny moderními opticko-akustickými systémy a zařízeními pro komunikaci s nevidomými, slabozrakými a neslyšícími.⁷⁶

4.2.1.4. *Rozvoj regionálních letišť*

Prioritní osa 1.4. Rozvoj regionálních letišť se netýká kraje Plzeňského, obsahuje pouze jeden projekt v lokalitě České Budějovice.

4.2.1.5. *Rozvoj místních komunikací*

Vzhledem k venkovskému charakteru rozsáhlých území regionu a rozdrobené sídelní struktury vzniká nadprůměrná potřeba investic do místních komunikací. Prioritní osa byla zaměřena na zlepšení stavu místních komunikací a jejich napojení na silniční síť při zvýšení bezpečnosti. Tato oblast umožňuje obecním rozpočtům financovat modernizaci místních komunikací, kde jsou rozpočty často velmi omezené.

V této oblasti byl registrován největší zájem žadatelů, několikanásobně převyšující objemy finančních zdrojů na jednotlivé výzvy, je evidován nejvyšší počet neschválených projektů, řada žadatelů nebyla uspokojena, což je výzvou pro další programové období 2014-2020.

Prostředky kryté smlouvou či rozhodnutím představují 105% cílové částky (finanční prostředky byly v průběhu rozpočtového období navýšeny), ke konci roku 2012 bylo proplaceno 77% alokovaných prostředků. Plzeňský kraj byl v této prioritní ose méně aktivnější a méně úspěšnější než kraj Jihočeský.⁷⁷

Vyhodnocení konkrétních přínosů v ose Doprava nemůže pominout projekt výstavby trolejbusové trati Borská pole, úsek Němejcova – Panasonic, který řešil nedostatečnou dopravní obslužnost území jihozápadního kvadrantu města Plzně. Výstavbou se docílilo

⁷⁶ Regionální rada ROP Jihozápad: *Zpráva o realizaci pro ROP NUTS Jihozápad ke dni 15. 4. 2013*. [on-line] Verze 1. 89 s. (PDF) [cit. 2013-08-20]. Dostupný z Regionální rada ROP Jihozápad: *Zpráva o realizaci pro ROP NUTS Jihozápad ke dni 15. 4. 2013*. [on-line] Verze 1. 89 s. (PDF) [cit. 2013-08-20]. Dostupný z <http://www.rr-jihozapad.cz/dokumenty/rop-jihozapad/zprava-o-realizaci-rop-nuts-ii-jihozapad-ke-dni-15-4-2013.pdf>

⁷⁷ Regionální rada ROP Jihozápad: *Územní aspekty implementace ROP NUTS II Jihozápad*. [on-line] Verze 1. nečíslováno (PDF). [cit. 2013-08-20]. Dostupný z: <http://www.rr-jihozapad.cz/dokumenty/rop-jihozapad/uzemni-aspekty-implementace-rop-nuts-ii-jihozapadx.pdf>

napojení na páteřní síť MHD a hlavní přestupní uzly, zvýšení atraktivity Borských polí. Výstavbou trolejbusové tratě bylo rovněž docíleno zkvalitnění image tohoto území pro investory. V širším kontextu nepřímých dopadů lze hovořit o zvýšení atraktivity sítě MHD na úkor individuální automobilové dopravy včetně ekologických aspektů.⁷⁸

Tabulka 15 Konkrétní projekty Plzeňského kraje

II/180 Zruč II. etapa (křižovatka Nynice–Chrást)	
Žadatel:	Správa a údržba silnic Plzeňského kraje
Celkové výdaje projektu:	11 726 362 Kč
Výše podpory z ROP JZ:	7 314 153 Kč
Termín realizace:	04/2011 – 12/2013
Nákup trolejbusů a modernizace tramvají	
Žadatel:	Plzeňské městské dopravní podniky, a.s.
Celkové výdaje projektu:	309 300 000 Kč
Výše podpory z ROP JZ:	117 533 999 Kč
Termín realizace:	4/2010 – 6/2012
II/117 Průtah Blovice, Husova ulice	
Žadatel:	Správa a údržba silnic Plzeňského kraje
Celkové výdaje projektu:	12 290 518,00 Kč
Výše podpory z ROP JZ:	10 446 923,88 Kč
Termín realizace:	05/2011 – 03/2012
Rekonstrukce komunikace Ke Škále v Kaznějově	
Žadatel:	Město Kaznějov
Celkové výdaje projektu:	20 696 717 Kč
Výše podpory z ROP JZ:	18 951 388 Kč
Termín realizace:	11/2009 – 02/2011

Zdroj: <http://www.rr-jihozapad.cz//>

Velká městská centra mají nespornou výhodu co se týče částky, která je pro ně k dispozici. Je opodstatněné, že v nich žije více populace a tím mají větší důležitost pro případnou modernizaci.

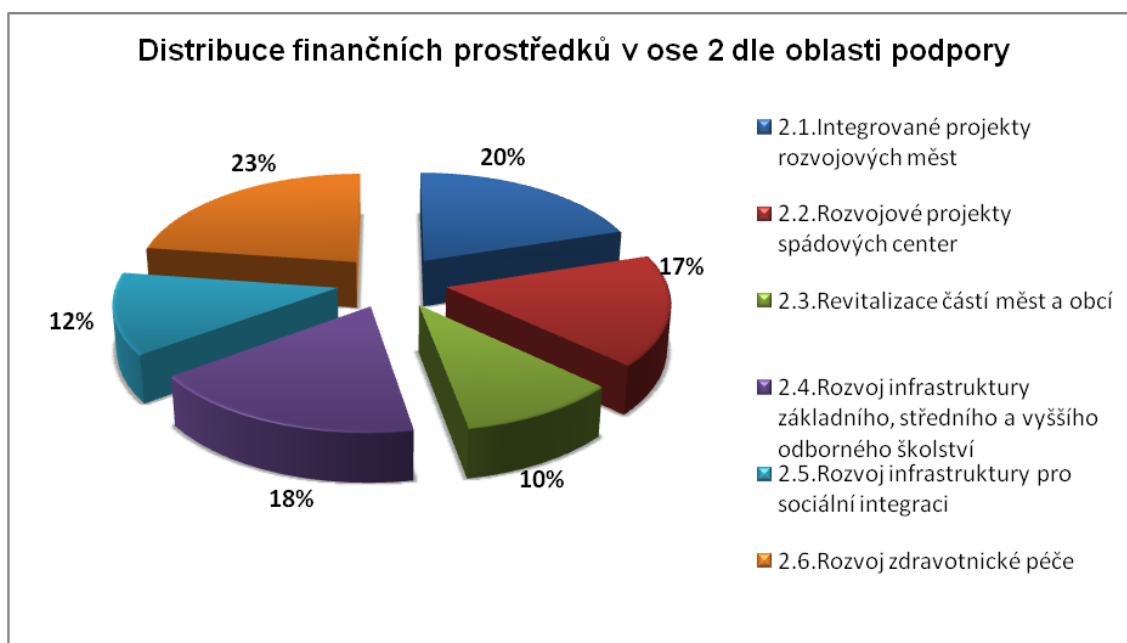
⁷⁸ *Trolejbusová trať Borské pole, úsek Němcova – Panasonic*. [on-line] [cit. 2013-09-08]. Dostupný z <http://www.ukep.eu/IPRM/trolejbusovatrattbp.pdf>

4.2.2. Prioritní osa Stabilizace a rozvoj měst a obcí

Prioritní osa 2 se koncentruje na regeneraci a revitalizaci obcí, měst a na podporu infrastruktury veřejných služeb za účelem zvýšení atraktivity sídel. Naplňování prioritní osy předpokládá budování zdravotní, sociální a vzdělávací infrastruktury, přípravu rozvojových území pro podnikání a služby, revitalizaci center měst, památkových zón, zanedbaných areálů a ploch, výstavbu/ rekonstrukci místních komunikací, výstavbu/rekonstrukci vybavení objektů občanské vybavenosti, objektů pro kulturní a komunitní život, zařízení předškolní a mimoškolní péče o děti, vybavení zdravotnických zařízení, využití moderních léčebných technologií apod.

Prioritní osa 2 Stabilizace a rozvoj měst a obcí je druhou nejvýznamnější prioritní osou ROP NUTS II Jihozápad pro rozpočtové období 2007 – 2013 z hlediska výše alokace finančních prostředků, které činí celkem 205,08 mil. EUR, což je 32% celkové alokace programu.

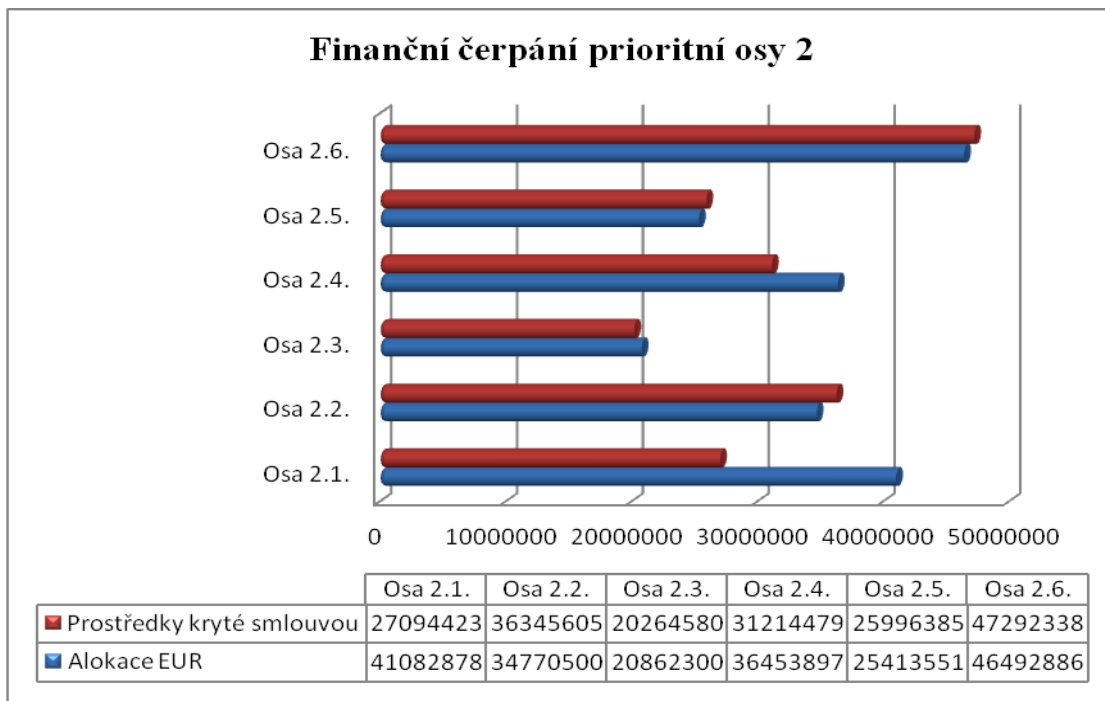
Graf 9 Finanční prostředky v ose 2 a jejich distribuce

Zdroj: Regionální rada ROP Jihozápad. *Výroční zpráva o provádění Regionálního operačního programu NUTS II Jihozápad za rok 2012*. [on-line] Verze 1. 101 s. (PDF) [cit. 2013-08-20]. Dostupný z <http://www.rr-jihozapad.cz/dokumenty/rop-jihozapad/vyrocnizprava-rop-jz-2012.pdf>.

Rozložení podpory v ose 2 je rovnoměrnější než předchozí osa 1. Nejvýznamnější dle výše alokace je oblast podpory 2.6 Rozvoj zdravotnické péče (46,49 mil. EUR)

Graf 10 Čerpání z prioritní osy 2

Zdroj: Regionální rada ROP Jihozápad. *Výroční zpráva o provádění Regionálního operačního programu NUTS II Jihozápad za rok 2012.* [on-line] Verze 1. 101 s. (PDF) [cit. 2013-08-20]. Dostupný z <http://www.rr-jihozapad.cz/dokumenty/rop-jihozapad/vyrocní-zprava-rop-jz-2012.pdf>.

V prioritní ose 2 došlo k uzavření smluv do výše 92% alokace, tzn. že většina projektů byla či je realizována, příjemcům bylo proplaceno 63% finančních prostředků. V databázi realizovaných projektů je ke dni 5.9.2013 v kraji Plzeňském evidováno celkem 84 projektů.^{79 80} Nejúspěšnějšími oblastmi podpory prioritní osy 2 jsou z hlediska realizace oblasti podpory 2.2, 2.5 a 2.6, kde je nyní alokováno více než 100% původně stanovené podpory, finanční dotace byly navýšeny v průběhu programového období.

Nejvíce volných prostředků ještě zbývá v oblastech podpory 2.1. Integrované projekty podpory měst, kde dosud probíhá kontinuální výzva k předkládání žádostí.

⁷⁹ Zastoupení Evropské komise v ČR. *Mapa projektů* [on-line] [cit. 2013-08-20]. Dostupný z <http://www.mapaprojektu.cz/cs/projekty.shtml#options-CZ032-14-14.2-0-0-8-50.34346-14.855588-48.772227-11.55969>

⁸⁰ Dle údajů Zastoupení Evropské komise v České republice.

4.2.2.1. *Integrované projekty rozvojových měst*

Oblast se týká podpory integrovaných projektů rozvojových měst (IPRM, nad 50 000 obyvatel), které jsou chápány jako zdroje ekonomického růstu a inovací. Cílem je zvyšování jejich atraktivity pro investory, návštěvníky a současné či potenciální obyvatele. Jedním ze způsobů, který k tomu může výrazně přispět, je eliminace hlavních funkčních a estetických závad, které představují zanedbané objekty nebo plochy uvnitř zastavěných území měst a obcí, dále doplnění občanské vybavenosti, zlepšení městské infrastruktury.

V kraji se podpora týká pouze Plzně formou integrovaného plánu Plzeň – Univerzitní město 2015.

Integrované plány rozvoje měst představují nástroj pro čerpání finančních prostředků ze strukturálních fondů Evropské unie formou jednotné celoměstské strategie v daném tématu. Zároveň stanoví předpokládaný obsah a rozsah projektů, které jednotliví partneři IPRM v daném tématu připravují. Tyto projekty jsou financovány napříč evropskými fondy, strukturální fondy tvoří pouze část finančních zdrojů.

Téma Integrovaného plánu rozvoje města Plzně⁸¹ se cíleně zaměřuje na podporu projektových záměrů z oblasti tzv. znalostní ekonomiky v následujících prioritních oblastech.⁸²

1. Dopravní dostupnost center vysokoškolského vzdělávání, výzkumu a vývoje na území města Plzně. Obecným cílem této prioritní oblasti je rozvíjet, optimalizovat a preferovat veřejnou dopravu, obsloužit rozvíjející se ekonomicky silné území města Plzně. Konkrétně se jedná o rozvoj současné sítě veřejné trolejbusové a tramvajové dopravy do prostoru Západočeské univerzity Plzeň, přiléhajícího Městského industriálního parku Plzeň - Borská pole a rozvojového území tzv. Zeleného trojúhelníku Plzeň – jih.

⁸¹ Na základě Usnesení Rady města Plzně č. 1184 ze dne 27. 9. 2007.

⁸² Statutární město Plzeň - Západočeská univerzita Plzeň: *Integrovaný plán rozvoje Plzně: Plzeň univerzitní město 2015*

2. Rozvoj veřejných - státních center vysokoškolského vzdělávání, výzkumu a vývoje na území města Plzně – Západočeská univerzita Plzeň, Lékařská fakulta UK v Plzni.

3. Rozvoj dalších pracovišť společností a institucí na území města Plzně, působících v oblastech výzkumu, vývoje a vzdělávání, která prokazatelně spolupracují s veřejnými – státními centry vysokoškolského vzdělávání, výzkumu a vývoje.

Strukturální fondy se týkají pouze uvedeného cíle 1. Integrovaný projekt Plzeň – Univerzitní město 2015 je příkladem projektu, který od etapy plánování k realizaci doznal řady zásadních změn. Původně plánovaný rozpočet ve výši 10 016 216 EUR byl ponížěn rozhodnutím Regionální rady ROP Jihozápad na částku 4 353 585 EUR v roce 2012.⁸³

Na počátku roku 2012 bylo rozhodnuto zastupitelstvem města o odkladu realizace posledního velkého projektu IPRM Plzeň – Univerzitní město 2015 s názvem Tramvajová trať na Borská pole do dalšího plánovacího období 2014 – 2020.⁸⁴ Zbývající finanční prostředky ve výši 5 662 631 EUR byly alokovány na projekt Plzeň – Evropské hlavní město kultury 2015, konkrétně byl předložen nový projekt Archiv města Plzně zapadající do synergické koncepce tohoto IPRM.

Prostřednictvím alokace finančních prostředků ze strukturálních fondů se podařilo realizovat tyto konkrétní projekty v rámci plánu IPRM ke konci roku 2012:^{85 86}

1. Realizace trolejbusové trati Borská pole, úsek Němejcova – Panasonic.
2. Bylo zakoupeno 6 tramvají a 16 trolejbusů pro MHD (dotace 117,5 mil Kč).
3. Byl vystavěn dynamický dispečink pro veřejnou dopravu (komplexní řízení veřejné dopravy v Plzni – 8,5 mil. Kč).
4. Zastávky MHD byly vybaveny inteligentními informačními systémy (4,8 mil. Kč).

⁸³ Regionální rada ROP Jihozápad. *Roční zpráva o postupu realizace IPRM Plzeň – univerzitní město 2015*, schváleno 6.3.2013, s.2. Interní dokument.

⁸⁴ Dne 25. 6. 2012 na základě doporučení ÚRR JZ (dle Oznámení o změně č. 5 JZ/002) rozhodl VRR NUTS II Jihozápad o vyřazení aktivity č. 1.1.1 „Modernizace a rozvoj tramvajové trati včetně výstavby, rekonstrukce a modernizace souvisejících komunikací“ z IPRM JZ/002.

⁸⁵ Regionální rada ROP Jihozápad. *Roční zpráva o postupu realizace IPRM Plzeň – univerzitní město 2015*

⁸⁶ Finančně hrazeno i v rámci jiných prioritních os.

Celkem byla zkvalitněna z hlediska usnadnění dopravního komunikačního napojení plocha o rozloze celkem 37000 m² (o 32% méně než plán - viz výše vyjmutí projektu z IPRM).

Nedostatečný věcný a finanční pokrok v oblasti podpory IPRM Plzeň je podmíněn z velké části změnou alokace finančních prostředků do jiné prioritní osy, svůj podíl má fakt, že některé dílčí projekty jsou v držení PČR (z důvodu zjištěných pochybení příjemce).

4.2.2.2. *Rozvojové projekty spádových center*

Oblast se zaměřuje na individuální projekty ve městech a obcích regionu s počtem obyvatel 5 000 – 49 999, konkrétně na sanaci zanedbaných areálů, objektů a ploch v sídlech, stavební obnovu a dostavbu veřejných prostranství, výstavbu, rekonstrukci a vybavení objektů občanské vybavenosti.

Prostředky se rozdělují z ROP NUTS II Jihozápad téměř do všech okresů, s jedinou výjimkou okresu Plzeň-město, na jehož území se nenacházejí obce oprávněné předkládat projektové žádosti.

Jako příklad dopadu této oblasti podpory na region Plzeňského kraje uvedu Klatovy, které jsou nejúspěšnějším žadatelem o dotace v České republice. Za současné rozpočtové období ze strukturálních fondů město obdrželo 1,6 mld. Kč, což je pouze 0,4 mld. méně než početně podstatně větší Plzeň.⁸⁷

Město Klatovy je územně samosprávným celkem, obcí s rozšířenou působností. První zkušenost v oblasti získávání dotací získalo město již z předstupních fondů, především z fondu Phare. Uskutečnilo řadu projektů, k nejdůležitějším se řadí především získání podpory na rekonstrukci ČOV s celkovými náklady 230mil. Kč, z toho dotace z fondu Phare činila 105mil.Kč. Od roku 2001 připravuje město projekty určené pro spolufinancování ze strukturálních fondů Evropské unie.

⁸⁷ Regionální rada ROP Jihozápad: *Územní aspekty implementace ROP NUTS II Jihozápad*. [on-line] Verze 1. nečíslováno (PDF). [cit. 2013-08-20]. Dostupný z: <http://www.rr-jihozapad.cz/dokumenty/rop-jihozapad/uzemni-aspekty-implementace-rop-nuts-ii-jihozapadx.pdf>

Město využívá synergických efektů dotací z různých programů EU. V roce 2008 ukončilo projekt spolufinancovaný z evropského Fondu soudržnosti s názvem "Klatovy - čisté město". Projekt s celkovými náklady cca 11 493 290 EUR je jednou z největších investic Plzeňského kraje, byl ze 70 % financován z regionálních fondů, dále pak ze Státního fondu životního prostředí a za přispění kraje. Byla realizována rozsáhlá přestavba a dostavba kanalizační sítě města Klatovy, zajišťující kromě připojení okrajových částí města do kanalizačního systému i vybudování nových kanalizačních stok a vodovodních řadů, a navíc významná protipovodňová opatření. Město vybuvovalo více než 24 km kanalizačních stok, 11 km vodovodních řadů, čtyři čerpací stanice, vodojem a další vodohospodářské objekty, počet nových domovních kanalizačních přípojek se blíží číslu čtyřset a dále bylo v souvislosti s tímto projektem zrekonstruováno téměř 33 000 m² komunikací z prostředků města Klatovy.⁸⁸

Ve městě se nachází turisticky atraktivní památka, Klatovské katakomby, objekt rekonstrukce realizovaný ze strukturálních fondů získal nominaci na titul Stavba roku Plzeňského kraje 2011. Z prostředků dotace se podařilo z Klatovských katakomb vybudovat moderní a atraktivní expozice v památkově a stavebně obnovených prostorách krypty Jezuitského kostela Neposkvrněného početí Panny Marie a svatého Ignáce. Celkové náklady na vybudování expozice dosáhly 23,5 mil. Kč.^{89 90}

Vzhledem k výraznému rozvoji města byly Klatovy vyhlášeny jako nejlepší město pro podnikání. K vítězství Klatov nejvíce přispělo efektivní využívání evropských dotací, v jehož celkovém hodnocení čerpání má město primát v ČR. Zároveň mu pomohlo i dobré fungování místní veřejné správy, za posledních pět let investovalo město do rozvoje infrastruktury a dopravní obslužnosti miliardu korun. Město také těží z cestovního ruchu.⁹¹ Další dotace ze strukturálních fondů míří do oblasti vzniku Centra celoživotního

⁸⁸ *Slavnostní ukončení projektu Klatovy čisté.* [on-line] [cit. 2013-09-08]. Dostupný z <http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Fondy-EU/Programy-2004-2006/Fond-soudrznosti/Projekty/Slavnostni-ukoncení-projektu-Klatovy-ciste-mest>

⁸⁹ *Dva projekty ROP Jihozápad uspěly v soutěži Stavba roku Plzeňského kraje.* [on-line] [cit. 2013-09-08]. Dostupný z <http://www.rr-jihozapad.cz/?menu=tiskove-centrum&art=&rok=2012>

⁹⁰ *Výroční konference ROP Jihozápad.* [on-line] [cit. 2013-09-08]. Dostupný z <http://www.rr-jihozapad.cz/?reportaz=vyrocni-konference-rop-jihozapad-2011-klatovske-katakomby>

⁹¹ *Nejlepší místo pro podnikání jsou Klatovy.* [on-line] [cit. 2013-09-08]. Dostupný z <http://www.ceskatelevize.cz/ct24/ekonomika/70135-nejlepsi-mesto-pro-podnikani-klatovy/>

vzdělávání a sociální integrace, dostavbě cyklostezky, zatraktivnění městských lázní s autokempem či letní kino. Klatovy jsou aktivní v předkládání žádosti o dotace v rámci většiny operačních programů EU.

4.2.2.3. *Revitalizace částí měst a obcí*

V této oblasti podpory jsou podporovány individuální projekty ve městech a obcích regionu soudržnosti NUTS II Jihozápad s počtem obyvatel 500 – 4 999 (40,8 % obyvatel regionu Jihozápad), čímž se podpora netýká Plzně, pouze obcí. Mezi nejúspěšnější obce patří v Plzeňském kraji Nepomuk a Dešenice.⁹²

Z prioritní osy lze financovat sanace a revitalizace zanedbaných areálů, objektů a ploch v sídlech, stavební obnovu veřejných prostranství, parků, revitalizace centra a památkově chráněných objektů, výstavba a rekonstrukce občanské vybavenosti a další. Zájem žadatelů mnohonásobně převyšuje finanční možnosti programu (bylo požádáno o 580% alokace dostupných finančních prostředků). Nyní jsou naplňovány všechny klíčové ukazatelé, počet podpořených projektů na rozvoj venkovských oblastí je dokonce o 60% vyšší než původní plán.⁹³

V Dešenicích⁹⁴ byla na základě alokovaných prostředků rekonstruována část bývalé tvrze za účelem rozvoje kultury a kvality služeb, zkvalitnění občanské vybavenosti. V rekonstruovaném objektu bylo zřízeno zázemí pro Úřad městyse Dešenice i administrativu Lesů Dešenice společně s prostory pro činnost výstavní a společenskou. Do projektu bylo z prostředků alokováno 26 429 800 Kč.⁹⁵ Městys získal dále finanční

⁹² Regionální rada ROP Jihozápad: *Územní aspekty implementace ROP NUTS II Jihozápad*. [on-line] Verze 1. nečíslováno (PDF). [cit. 2013-08-20] Dostupný z: <http://www.rr-jihozapad.cz/dokumenty/rop-jihozapad/uzemni-aspekty-implementace-rop-nuts-ii-jihozapadx.pdf>

⁹³ Regionální rada ROP Jihozápad: *Zpráva o realizaci pro ROP NUTS Jihozápad ke dni 15.4.2013*. [on-line] Verze 1. 89 s. (PDF) [cit. 2013-08-20]. Dostupný z <http://www.rr-jihozapad.cz/dokumenty/rop-jihozapad/zprava-o-realizaci-rop-nuts-ii-jihozapad-ke-dni-15-4-2013.pdf>

⁹⁴ *Zastoupení Evropské komise v ČR. Mapa projektů* [on-line] [cit. 2013-08-20]. Dostupný z <http://www.mapaprojektu.cz/srv/www/content/pub/cs/o-projektu.shtml?projectId=CZ.1.14/2.3.00/06.02046>

⁹⁵ *Projekt Dešenice*. [on-line] [cit. 2013-09-08]. Dostupný z <http://www.fondyeu.eu/podporeny-projekt/18624-desenice-rekonstrukce-casti-byvale-tvrze-c-p-1-za-ucelem-rozvoje-kultury-a-kvality-sluzeb-ver-spravy>

prostředky z projektů EU na tvorbu územního plánu i zkvalitnění infrastruktury veřejné dopravy.⁹⁶

4.2.2.4. *Rozvoj infrastruktury základního, středního a vyššího odborného školství*

Prioritní osa je zaměřena na investice do objektů základních škol, středních škol, konzervatoří, vyšších odborných škol základních uměleckých škol a jazykových škol s právem státní jazykové zkoušky a školských zařízení, včetně doprovodné infrastruktury.

Jako v ostatních prioritních osách i zde byl velký zájem žadatelů a jejich finanční požadavky několikanásobně převýšily částku alokace na výzvy, počet podepsaných smluv je v Jihočeském a Plzeňském kraji vyrovnaný.⁹⁷ Finanční prostředky do oblasti byly navýšeny v průběhu programového období.

Z databáze realizovaných projektů na Plzeňsku je zřejmé, že dotace byly využity pro zkvalitnění prostor školy, navýšení kapacit s ohledem na demografické trendy, zkvalitnění výuky.

V Plzni byly tyto dotace využity např. pro 6. mateřskou školu v Plzni 4, která prostřednictvím dotací rozšířila nedostatečnou kapacitu s ohledem na demografický vývoj, umožnila dětem zapojení do programu zdravé výživy a zdravého životního stylu v návaznosti na potřeby zdravotního stavu dětí. Školka díky dotacím spolupracuje s větším množstvím speciálních pedagogů, umožňuje tak lepší integraci dětí pocházející z jiného sociokulturního prostředí, rovněž byla dovybavena.⁹⁸

⁹⁶ Projekt Dešenice. [on-line] [cit. 2013-09-08]. Dostupný z <http://www.fondyeu.eu/prijemce-dotace/7685-mestys-desenice>

⁹⁷ Regionální rada ROP Jihozápad: *Územní aspekty implementace ROP NUTS II Jihozápad*. [on-line] Verze 1. nečíslováno (PDF). [cit. 2013-08-20] Dostupný z: <http://www.rr-jihozapad.cz/dokumenty/rop-jihozapad/uzemni-aspekty-implementace-rop-nuts-ii-jihozapadx.pdf>

⁹⁸ *Úřední deska E-školka*. [on-line] [cit. 2013-09-08]. Dostupný z <http://www.ekoskolka.cz/uredni-deska/>

V oblasti základních škol projekty umožnily zvýšení kapacit škol základních včetně zlepšení vybavenosti, např. projekt Rozšíření a rozvoj ZŠ M.Luthera v Plzni⁹⁹ navýšil kapacitu školy o 8 tříd a celkem 120 dětí. V oblasti středních škol lze zmínit realizaci půdní vestavby v budově gymnázia na Mikulášském náměstí v Plzni a pořízení potřebného vybavení vč. ICT zařízení pro zajištění výuky žáků. Realizací projektu vzniklo 7 nových odborných učeben pro 176 studentů, o velikosti plochy 454 m², 3 kabinety a potřebné technické a sociální zázemí.¹⁰⁰

⁹⁹ *Nejlepší škola.* [on-line] [cit. 2013-09-08]. Dostupný z <http://www.nejlepsiceskaskola.cz/registrovane-skoly/plzensky-kraj/plzen-mesto/118>

¹⁰⁰ *Zastoupení Evropské komise v ČR. Mapa projektů* [on-line] [cit. 2013-08-20]. Dostupný z <http://www.mapaprojektu.cz/srv/www/content/pub/cs/o-projektu.shtml?projectId=CZ.1.14/2.4.00/02.00026>

Tabulka 16 Projekty 2 osy

Revitalizace Masarykova náměstí v městské památkové zóně Stříbro	
Žadatel:	Město Stříbro
Celkové výdaje projektu:	54 421 228 Kč
Výše podpory z ROP JZ:	50 339 635 Kč
Termín realizace:	01/2011 – 05/2013
Revitalizace městského centra Strakonice - přístavba knihovny a úprava vnitrobloku	
Žadatel:	Město Strakonice
Celkové výdaje projektu:	17 876 479,00 Kč
Výše podpory z ROP JZ:	14 344 509,43 Kč
Termín realizace:	06/2011 – 06/2012
Kulturní, volnočasové a křesťanské centrum Plzeň - Skvrňany	
Žadatel:	České sdružení Církve adventistů sedmého dne
Celkové výdaje projektu:	33.955.567 Kč
Výše podpory z ROP JZ:	13.582.226 Kč
Termín realizace:	07/2009 – 12/2010
Rekonstrukce a rozšíření atletického sportoviště 1. ZŠ v Plzni a výstavba zázemí pro sport	
Žadatel:	Město Plzeň
Celkové výdaje projektu:	36 305 893 Kč
Výše podpory z ROP JZ:	33 001 620,90 Kč
Termín realizace:	05/2009 – 07/2010

Zdroj: <http://www.rr-jihozapad.cz/>

Pro potřeby vlastní práce je dostačující pouze částečný výčet projektů, které se realizovaly v letech 2007-2013 v rámci Plzeňského kraje. Je zde zřejmé, že opět se potvrzuje názor o zvýhodnění projektů větší subjektů.

4.2.2.5. *Rozvoj infrastruktury pro sociální integraci*

Osa podporuje rozvoj infrastruktury sociálních služeb včetně infrastruktury pro sociální integraci specifických skupin ohrožených sociálním vyloučením tak, aby byla zajištěna

přiměřená dostupnost a odpovídající kvalita těchto služeb. Vzhledem k nerovnoměrné síti sociálních služeb v kraji je cíl osy zaměřen na přizpůsobení nabídky zařízení a služeb v oblasti sociální integrace potřebám regionu, a to jak v dostupnosti sociálních služeb, tak v kvalitě poskytovaných služeb.

V oblasti podpory mezi žadateli a příjemci mají největší zastoupení obce a nestátní neziskové organizace, které jsou nejčastěji vystupují mezi příjemci podpory na modernizaci infrastruktury sociálních služeb.¹⁰¹

V Plzni dotace z této oblasti podpory umožnily zkvalitnění služeb Denního stacionáře Človíček poskytující sociální služby dětem a mládeži s těžkým kombinovaným postižením, mladým lidem a dospělým s mentálním postižením nebo s kombinací mentálního a tělesného postižení z Plzně a okolí, projekt zvýšil kapacitu zařízení. V rámci projektu byla provedena rekonstrukce prostor stacionáře a nově vybavena včetně speciálních zařízení pro imobilní osoby.¹⁰²

Čerpání finančních prostředků z oblasti je na velmi dobré úrovni, plocha regenerovaných a revitalizovaných objektů pro sociální a zdravotní péči je na úrovni 93% (duben 2013).¹⁰³

4.2.2.6. *Rozvoj zdravotnické péče*

Podpora je zaměřena na rozvoj infrastruktury zdravotních služeb, především pořízení zdravotnického zařízení, výstavba a stavební úprava objektů zdravotnických zařízení, rozvoj sítě neodkladné nemocniční sítě. V oblasti byly uzavřeny smlouvy ve 100% alokace na programové období 2007 – 2013 již v roce 2011.

¹⁰¹ Regionální rada ROP Jihozápad: *Územní aspekty implementace ROP NUTS II Jihozápad*. [on-line] Verze 1. nečíslováno (PDF). [cit. 2013-08-20] Dostupný z: <http://www.rr-jihozapad.cz/dokumenty/rop-jihozapad/uzemni-aspekty-implementace-rop-nuts-ii-jihozapadx.pdf>

¹⁰² *Denní stacionář Človíček*. [on-line] [cit. 2013-08-20]. Dostupný z <http://www.diakoniezapad.cz/nase-sluzby/denni-stacionar-a-pobytove-sluzby/stacionar-clovicek-plzen/>

¹⁰³ Regionální rada ROP Jihozápad: *Zpráva o realizaci pro ROP NUTS Jihozápad ke dni 15.4.2013*. [on-line] Verze 1. 89 s. (PDF) [cit. 2013-08-20]. Dostupný z <http://www.rr-jihozapad.cz/dokumenty/rop-jihozapad/zprava-o-realizaci-rop-nuts-ii-jihozapad-ke-dni-15-4-2013.pdf>

Příjemci byli nejvíce zastoupeni kategorií soukromých subjektů, dále byly zastoupeny všechny typy příjemců vyjma sdružení obcí a veřejného příjemce. I pro tuto osu platí, že aktivnější v podávání žádosti byl kraj Jihočeský, počet podepsaných smluv je v obou krajích obdobný. Finanční prostředky z podpory směřovaly do 12 okresů (neuspěla Plzeň-sever) a do 15 obcí s rozšířenou působností jak Jihočeského, tak Plzeňského kraje regionu NUTS II Jihozápad.

Nejvýznamnější počet úspěšných projektů spadá do regionu Plzeň (České Budějovice v kraji Jihočeském), tzn. do významných regionálních center, což je logické s ohledem na fakt, že právě zde se koncentruje nejkvalitnější zdravotní péče a její střediska. Vysoký zájem byl zejména o pořízení zdravotnického vybavení. Například v Plzni byl financován nákup přístrojového vybavení pro Centrum moderní diagnostiky a ambulantní chirurgie oka v Plzni umožňující unikátní způsob řešení korekce očí po operaci katarakty.¹⁰⁴

Dobrým příkladem čerpání prostředků z osy 2, který zkvalitnil život obyvatel Plzně, je rekonstrukce Štruncových sadů v centru města. Lokalita Štruncových sadů se nachází na soutoku řek Mže a Radbuzy, přímo sousedí s historickým centrem města a s areálem pivovaru Plzeňský Prazdroj. V minulosti byl prostor využíván především ke sportovním účelům. Projektem, který zásadně upravil lokalitu, získalo město unikátní prostor integrující různé části města k volnočasovým a kulturním aktivitám.¹⁰⁵

Nová koncepce lokality Štruncových sadů znamená zklidnění a zkvalitnění oblasti včetně otevření široké veřejnosti. Cílem projektu je umožnit občanům aktivní i pasivní trávení volného času formou vybudování víceúčelového hřiště, dětského hřiště, inline okruhu, fit stezky, skateboardové centra, lezecké stěny atd. Přeměna předpokládá širší kulturní využití, zároveň klade důraz na zlepšení celkového estetického dojmu zkvalitněním

¹⁰⁴Zastoupení Evropské komise v ČR. *Mapa projektů* [on-line] [cit. 2013-08-20]. Dostupný z <http://www.mapaprojektu.cz/srv/www/content/pub/cs/o-projektu.shtml?projectId=CZ.1.14/2.6.00/03.00690>

¹⁰⁵*Dříve zanedbané Štruncovy sady se změnilly k nepoznání.* [on-line] [cit. 2013-09-08]. Dostupný z http://plzen.idnes.cz/drive-zanedbane-struncovy-sady-se-zmenily-k-nepoznani-podivejte-se-1po-/plzen-zpravy.aspx?c=A120731_100603_plzen-zpravy_pp

městského mobiliáře, úpravou centrálního prostoru s fontánou a dalších parkových objektů.¹⁰⁶ Projekt obnovy Štruncových sadů stál 70 278 900 Kč.¹⁰⁷

4.2.3. Prioritní osa 3 Rozvoj cestovního ruchu

Prioritní osa 3 je třetí nejvýznamnější osou ROP NUTS II Jihozápad. Výše alokace na programové období 2007 – 2013 činí 123,93 mil. EUR, tzn. 20% celkových finančních prostředků na programové období.

Prioritní osa Rozvoj cestovního ruchu má jako hlavní cíl určeno zvýšit využití primárního potenciálu území a posílit ekonomický význam cestovního ruchu a kultury jako nástroje stabilizace ekonomické základny ve venkovském i městském prostoru.

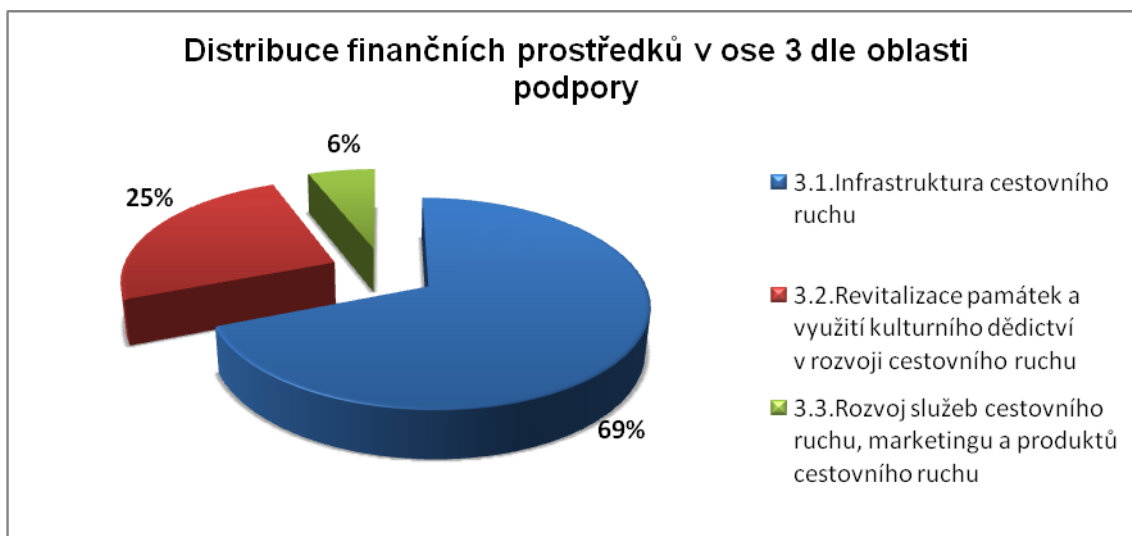
Mezi konkrétní podporované aktivity patří výstavba a rekonstrukce turistických cest, rekonstrukce, modernizace a rozvoj ubytovacích kapacit, oprava a rekonstrukce památek, včetně aktivit pro nové využití v oblasti cestovního ruchu a kultury, zavádění ICT v oblasti řízení a propagace cestovního ruchu, budování doprovodných informačních systémů, příprava a realizace cílených marketingových kampaní a další.

Prioritní osa 3 je rozdělena na tři oblasti podpory, nejvýznamnější je z hlediska výše finančních prostředků oblast 3.1 Rozvoj infrastruktury cestovního ruchu, alokace zde činí 85,57 mil. EUR, tedy 69% alokace prioritní osy 3. Čtvrtina výdajů je alokována do podpory památek a využití kulturního dědictví (30 921 865 EUR), podpora služeb cestovního ruchu je podporována 6% všech prostředků v ose (7 435 815 EUR).

¹⁰⁶ *Sportovně relaxační centrum Štruncovy sady*. [on-line] [cit. 2013-09-08]. Dostupný z <http://www.ecpm.cz/cz/projekt/207-plzen-sportovne-relaxacni-centrum-struncovy-sady-plzensky-kraj-plzen-mesto>

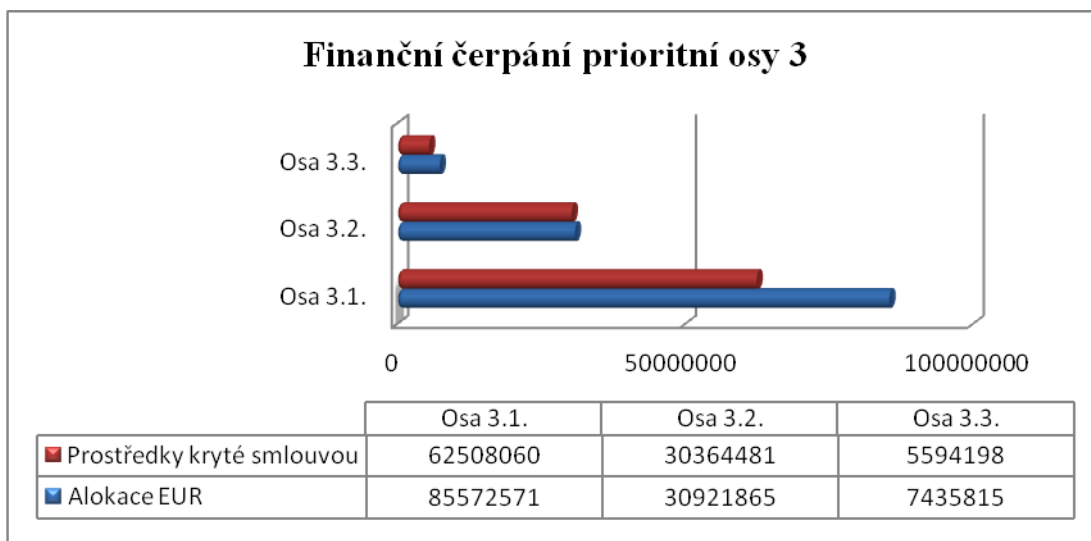
¹⁰⁷ *Podpořený projekt*. [on-line] [cit. 2013-09-08]. Dostupný z <http://www.fondyeu.eu/podporeny-projekt/43156-relax-centrum-struncovy-sady>

Graf 11 Finanční prostředky v ose 3 a jejich distribuce

Zdroj Regionální rada ROP Jihozápad. *Výroční zpráva o provádění Regionálního operačního programu NUTS II Jihozápad za rok 2012.* [on-line] Verze 1. 101 s. (PDF) [cit. 2013-08-20]. Dostupný z <http://www.rr-jihozapad.cz/dokumenty/rop-jihozapad/vyrocnizprava-rop-jz-2012.pdf>

Graf 12 Čerpání prioritní osy 3

Zdroj Regionální rada ROP Jihozápad. *Výroční zpráva o provádění Regionálního operačního programu NUTS II Jihozápad za rok 2012.* [on-line] Verze 1. 101 s. (PDF) [cit. 2013-08-20]. Dostupný z <http://www.rr-jihozapad.cz/dokumenty/rop-jihozapad/vyrocnizprava-rop-jz-2012.pdf>

V prioritní ose 3 došlo ke dni 4. 1. 2013 k podepsání smluv v 79% alokace, což znamená 21% finančních prostředků zůstává nevyužitých, tedy nejvyšší částka ze všech prioritních os. Příjemcům bylo proplaceno 51%, nejlépe jsou čerpány prostředky z podpory

Revitalizace památek a využití kulturního dědictví, kde bylo v roce 2012 smluvně uzavřeno 98% finančních prostředků. V této ose bylo dle následující tabulky realizováno také několik projektů.

Tabulka 17 Projekty 3 osy

Žadatel:	Klub vojenské historie a sportů – TACHOV o. s.
Celkové výdaje projektu:	5 598 874 Kč
Výše podpory z ROP JZ:	4 796 140 Kč
Termín realizace:	05/2012 – 02/2014
Žadatel:	Město Rokycany
Celkové výdaje projektu:	1.066.871 Kč
Výše podpory z ROP JZ:	986.856 Kč
Termín realizace:	8/2009 – 6/2011
Žadatel:	Městys Čestice
Celkové výdaje projektu:	1 151 614
Výše podpory z ROP JZ:	1 065 243
Termín realizace:	8/2008 – 4/2009

Zdroj: <http://www.ir-jihozapad.cz/>

Vzhledem k tomu, že v této ose jsou projekty velmi totožné není zcela úplně potvrzeno, že větší subjekt mají více možností pro čerpání vlastních prostředků. Pro celkovou komparaci postačí pouze minimální výčet těchto projektů.

4.2.3.1. *Rozvoj infrastruktury cestovního ruchu*

Smyslem a účelem oblasti podpory je vybudování odpovídající infrastruktury základny pro zvýšení konkurenceschopnosti a další rozvoj cestovního ruchu. Oblast podpory se zaměřuje na zpřístupnění a propojení významných cílů cestovního ruchu turistickými cestami určenými k dopravě šetrné k životnímu prostředí. Dále je podporováno odstranění nedostatečné vybavenosti sportovně-rekreačních zařízení a zlepšení kulturní nabídky, větší

investiční akce směřující k výstavbě, případně rekonstrukci sportovních zařízení s jasnou vazbou na rozvoj cestovního ruchu (např. aquaparky, golfová hřiště, víceúčelová sportovní hřiště, tenisové kurty atd.) a kulturních zařízení zaměřených na poznávací cestovní ruch. Důležitým cílem je podpora nabídky ubytovacích kapacit a rozvoji nových ubytovacích kapacit.

V oblasti podpory bylo doposud smluvně podepsáno 72% prostředků na programové období 2007 –2013.¹⁰⁸ K 5.9.2013 je evidováno v této ose 64 realizovaných projektů v Plzeňském kraji.¹⁰⁹

Míra plnění cílů, resp. indikátorů je velmi nerovnoměrná. Nejméně jsou plněny cíle v oblasti nově vybudovaných cyklostezek a cyklotras. Nyní probíhá hodnocení projektových žádostí a podpisy smluv o podmínkách poskytnutí dotace. Vzhledem ke značnému zájmu předkládané projekty převýšily alokaci o zhruba 70 mil. Kč, mezi projekty doporučenými k financování je celkem 70,97 km cyklostezek a cyklotras.¹¹⁰

O budování hipostezeček je menší zájem, na rozdíl od cyklostezek a cyklotras je v budování hipostezeček a stezek pro pěší aktivnější i úspěšnější Plzeňský kraj než kraj Jihočeský. Projekty schválené ke spolufinancování jsou realizovány v územním obvodu okresu Klatovy, Domažlice, Plzeň-město nebo Plzeň-jih. Nejčastěji žádají obce, ale najdeme mezi nimi také nestátní neziskové organizace a soukromé subjekty.¹¹¹

V lokalitě Plzeň – Slovany byla v roce 2012 podpořena výstavba pěších stezek Božkovsko - Koterovského rozvoje cestovního ruchu. Cílem je obnovit cestovní ruch v oblasti Božkovského ostrova vytvořením pěších stezek v oblasti řeky Úslavy. Pěší stezku doplňují

¹⁰⁸ Regionální rada ROP Jihozápad: *Územní aspekty implementace ROP NUTS II Jihozápad*. [on-line] Verze 1. nečíslováno

¹⁰⁹ Zastoupení Evropské komise v ČR. *Mapa projektů* [on-line] [cit. 2013-08-20]. Dostupný z <http://www.mapaprojektu.cz/cs/projekty.shtml#options-CZ032-14-14.3-0-0-8-50.333209-14.851005-48.761641-11.555106>

¹¹⁰ Regionální rada ROP Jihozápad: *Zpráva o realizaci pro ROP NUTS Jihozápad ke dni 15.4.2013*. [on-line] Verze 1. 89 s. (PDF) [cit. 2013-08-20]. Dostupný z <http://www.rr-jihozapad.cz/dokumenty/rop-jihozapad/zprava-o-realizaci->

¹¹¹ Regionální rada ROP Jihozápad: *Zpráva o realizaci pro ROP NUTS Jihozápad ke dni 15.4.2013*. [on-line] Verze 1. 89 s. (PDF) [cit. 2013-08-20]. Dostupný z <http://www.rr-jihozapad.cz/dokumenty/rop-jihozapad/zprava-o-realizaci->

relaxační místa a odpočinkové zóny, kde je možné využívat volnočasových aktivit celoročními sporty-jízda na koni, bruslení apod.

Obdobně nedostatečně je naplňován i indikátor počtu nově vybudovaných nebo zrekonstruovaných lůžek (37% cílové hodnoty).¹¹² Velký zájem je mezi žadateli, potažmo příjemci o tvorbu nových pracovních míst, přispívají ke snížení míry nezaměstnanosti v kraji. Přesto je tento indikátor naplňován nedostatečně, k 15.4.2013 bylo zřízeno pouze 48% pracovních míst vyplývajících ze závazků příjemců.

4.2.3.2. *Revitalizace památek a využití kulturního dědictví v rozvoji cestovního ruchu*

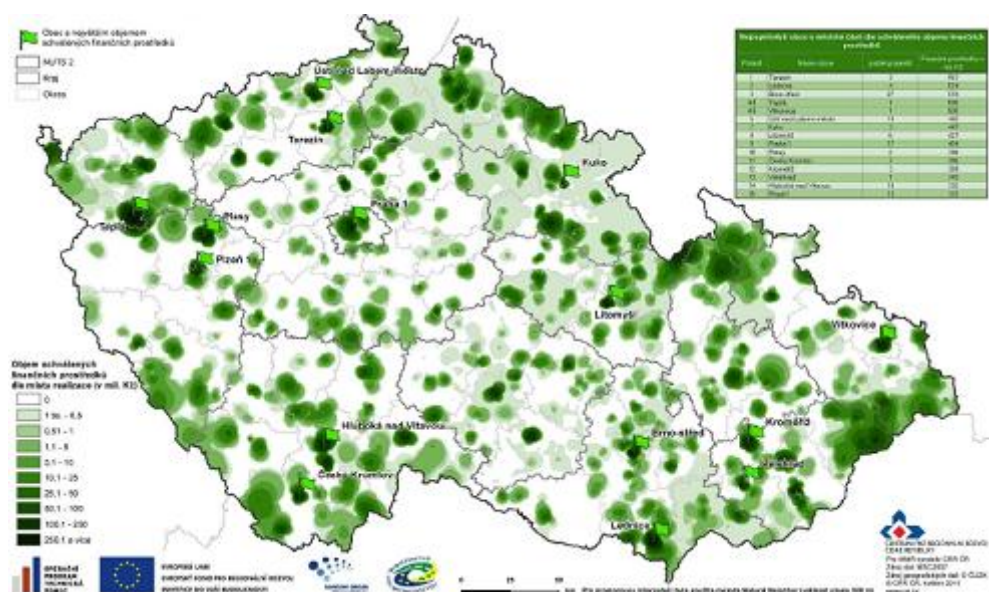
Smyslem a účelem oblasti podpory je revitalizace památkově chráněných objektů a území pro využití v oblasti cestovního ruchu, a tím zvýšení potenciálu a atraktivity regionu pro rozvoj cestovního ruchu. Podpora zahrnuje stavební rekonstrukce kulturních, historických a technických památek, komplexní úpravy infrastruktury nebo veřejných prostranství v památkově chráněných územích, budování doprovodných informačních systémů a značení památkově chráněných území a objektů, restaurování movitých kulturních památek.

V oblasti revitalizace památek patří Plzeňský kraj k neúspěšnějším krajům v ČR. Následující mapa znázorňuje aktivity v oblasti cestovního ruchu a rekreace spolufinancované ze strukturálních fondů a národních zdrojů v rámci ČR, Plzeňský kraj v lokalitách Plzeň a Plasy patří k nejvýznamnějším.

¹¹² Zastoupení Evropské komise v ČR. *Mapa projektů* [on-line] [cit. 2013-08-20]. Dostupný z <http://www.mapaprojektu.cz/cs/projekty.shtml#options-CZ032-14-14.3-0-0-8-50.333209-14.851005-48.761641-11.555106>

¹¹⁶ Regionální rada ROP Jihozápad: *Zpráva o realizaci pro ROP NUTS Jihozápad ke dni 15.4.2013*. [on-line] Verze 1. 89 s. (PDF) [cit. 2013-08-20]. Dostupný z dostupné z <http://www.rr-jihozapad.cz/dokumenty/rop-jihozapad/zprava-o-realizaci->

Obrázek 6 Aktivity v oblasti cestovního ruchu

Zdroj: Ministerstvo pro místní rozvoj: Aktivity v oblasti cestovního ruchu a rekreace spolufinancované ze SF a národních zdrojů. Praha, 2011. s. 24 ISBN neuvedeno, s.8

Dále je uveden seznam projektů zaměřených na rekonstrukci památkově chráněných objektů v kraji.

Tabulka 18 Projekty zaměřené na památkově chráněné objekty

Plzeňský kraj					
54	CZ.1.06/5.1.00/01.05477	Centrum stavitelského dědictví v Plasích	P45	Plasy	392,7
55	CZ.1.14/3.2.00/03.00714	Revitalizace františkánského kláštera v Plzni a zřízení muzea Církev, umění a Pl. Dieceze	P45	Plzeň 3	34,6
56	CZ.1.06/5.1.00/01.06096	Revitalizace židovských památek v České republice	P45	Plzeň 1	28,0
57	CZ.1.14/3.2.00/03.00707	Revitalizace kulturní památky zámku Bystřice nad Úhlavou	P5	Nýrsko	21,7
58	CZ.1.14/3.2.00/05.01597	Klatovské katakomby 2010	P5	Klatovy	20,0
59	CZ.1.14/3.2.00/02.00474	Stavební úpravy objektu zámku č. p. 1, Hrádek-Společenské, kulturní a ubytovací	P6	Hrádek	16,5

Poř. číslo	Číslo projektu	Název projektu	Stav projektu	Název NUTS	Finanční prostředky v mil. Kč
		centrum			
60	CZ.1.14/3.2.00/05.01682	REKONSTRUKCE KOSTELA Proměnění Páně v Žihobcích	P5	Žihobce	15,6
61	CZ.1.14/3.2.00/05.01638	Rekonstrukce bývalého zájezdního hostince č. p. 79 na regionální muzeum	P45	Nečtiny	14,3
62	CZ.1.14/3.2.00/03.00705	Nová expozice Muzea a galerie sev. Plzeňska v barokním Santiniho probošství v Mar.Týnici	P5	Kralovice	9,9
63	CZ.1.14/3.2.00/05.01622	Architektonická obnova kulturní památky - jezuitského kostela v Klatovech	P45	Klatovy	8,6
64	CZ.1.14/3.2.00/03.00684	Sv. Jakub v Žebnici	P6	Plasy	3,7
65	CZ.1.14/3.2.00/05.01621	Rekonstrukce technické památky vodárenské věže v Heřmanově Huti	P45	Heřmanova Huť	3,4
66	CZ.1.14/3.2.00/03.00676	Expozice lidové arch. v Chanovicích - transfer a rek. roubené obytné chalupy Těšetiny	P45	Chanovice	1,0

Zdroj: Ministerstvo pro místní rozvoj: *Aktivita v oblasti cestovního ruchu a rekreace spolufinancované ze SF a národních zdrojů*. Praha, 2011. s. 24 ISBN neuvedeno (přílohová část)

Projekty jsou spolufinancované několika operačními programy, vzájemně vytváří synergický efekt podpory cestovního ruchu zvýšením atraktivity. Z výčtu je patrné, že kraj v této oblasti dokáže zajistit dostatečné finanční prostředky k uchování kulturního dědictví.

Celá oblast Plas a severního Plzeňska je proslulá množstvím kulturních památek, které však dnes ještě nejsou příliš turisticky doceněny. Ze strukturálních fondů byly hrazeny opravy kostela Sv. Jakuba Většího v Žebnici v Plasích. Projekt¹¹³ zahrnoval restaurátorské práce na nástropních a nástěnných malbách v interiéru kostela a další restaurátorské práce a opravy a provedení vestavěné mříže pro přístup návštěvníků po celý rok.

¹¹⁷ Zastoupení Evropské komise v ČR. *Mapa projektů* [on-line] [cit. 2013-08-20]. Dostupný z <http://www.mapaprojektu.cz/srv/www/content/pub/cs/o-projektu.shtml?projectId=CZ.1.14/3.2.00/03.00684>

V Plzni byla nejvýznamnějším realizovaným projektem rekonstrukce objektu Františkánského kláštera v Plzni a zřízení Muzea církevního umění Plzeňské diecéze. Žadatelem projektu bylo Biskupství plzeňské, realizace trvala od ledna 2008 do června 2012 a proinvestováno bylo 40 261 326 Kč, z toho v rámci operačního programu 34 402 393 Kč.¹¹⁴

Cílem projektu byla záchrana významné gotické památky bývalého Františkánského kláštera v Plzni. Obnova památkově chráněného objektu vytvořila podmínky pro vznik Muzea církevního umění plzeňské diecéze pod odborným vedením Západočeského muzea v Plzni, které je partnerem projektu.¹¹⁵

Kromě rekonstrukce památkového objektu včetně úpravy veřejných prostranství (325m²), byly rekonstruovány i vnitřní části objektu (celkem se jednalo o výměru 1161,4 m²), obnoveny sbírky církevního umění, byl zhotoven doprovodný informační systém pro návštěvníky a restaurovány tři kulturních památek (lavabo a dvoudílná knihovna). Součástí bylo i vybavení pro podporu využívání památkově chráněného objektu (kamerový systém, technické zabezpečení apod.).

4.2.3.3. *Rozvoj služeb cestovního ruchu, marketingu a produktů cestovního ruchu*

Oblast podpory se zaměřuje na zlepšení kvality a dostupnosti nabídky cestovního ruchu regionu s důrazem na využití informačních a komunikačních technologií, širší územní spolupráci na bázi partnerství soukromého a veřejného sektoru. Podporovány jsou projekty modernizace a vybavení informačních center, zavádění ICT v oblasti řízení a propagace cestovního ruchu (např. budování a rozvoj internetových informačních systémů cestovního ruchu, tvorba rezervačních a objednávkových systémů), propojení nabídky atraktivit a služeb do celků vytvářejících produkty cestovního ruchu, podpora marketingových aktivit v cestovním ruchu apod.

¹¹⁸ *Projekt revitalizace objektu Františkánského kláštera.* [on-line] [cit. 2013-08-20]. Dostupný z <http://www.rr-jihozapad.cz/?projekt=revitalizace-objektu-frantiskanskeho-klastera-v-plzni-a-zrizeni-muzea-cirkev-umeni-plz-dieceze>

¹¹⁹ *Plzeňská diecéze – Revitalizace objektu Františkánského kláštera.* [on-line] [cit. 2013-08-20]. Dostupný z http://www.bip.cz/info_eufondy.php

V oblasti podpory se cílové hodnoty monitorovacích ukazatelů plní většinou na odpovídající úrovni, s jedinou výjimkou, a to počtu podpořených projektů na rozvoj cestovního ruchu.

Mezi neaktivnější a neúspěšnější okresy a obce Plzeňského kraje patřily Klatovy a Plzeň-město. V oblasti podpory najdeme nejširší škálu typů žadatelů a příjemců, přičemž nejvýznamnější procento reprezentují nestátní neziskové organizace a soukromé subjekty. Největší zájem je o tvorbu propagačních a marketingových produktů cestovního ruchu¹¹⁶.

V oblasti turistického ruchu je jednou z největších příležitostí příprava na rok 2015, kdy bude zahájen projekt Evropské hlavní město kultury. K zájmům hostitelských měst patří tradičně zvýšení turistického ruchu a tím dosažení ekonomických zisků, vylepšení image a revitalizace města. Výzvou města Plzně je zajistit dostatečnou propagaci doma i v zahraničí.

Celková výše rozpočtu na projekt Evropské hlavní město kultury činí 99 873 076 EUR, což v době podání přihlášky znamenalo částku 2 596 700 000 Kč.¹¹⁷ Předpokládá se, že projekty programové náplně budou financovány z více zdrojů, tzn. kombinací fondů veřejných i soukromých. V roce 2012 byly na tento projekt alokovány finanční prostředky ve výši 5 662 631 EUR z pozastaveného projektu Integrovaného plánu rozvoje měst (IPRM Plzeň).

V prioritní ose 3 je ke dni 4. 1. 2013 registrováno deset pozastavených projektů (nejvíce ze všech prioritních os ROP NUTS II Jihozápad) za 157,33 mil. Kč. V případě budoucí nerealizace těchto projektů tak ROP NUTS II Jihozápad získá zpět tuto sumu finančních prostředků, které bude nezbytné co nejrychleji alokovat na další výzvu.¹¹⁸

¹²⁰ Regionální rada ROP Jihozápad: *Územní aspekty implementace ROP NUTS II Jihozápad*. [on-line] Verze 1. nečíslováno (PDF). [cit. 2013-08-20] Dostupný z: <http://www.rr-jihozapad.cz/dokumenty/rop-jihozapad/uzemni-aspekty-implementace-rop-nuts-ii-jihozapadx.pdf>

AUTORSKÝ TÝM: PLZEŇ 2015. *Přihláška města Plzně do soutěže o titul Evropské hlavní město kultury*
¹¹⁸ Regionální rada ROP Jihozápad. *Výroční zpráva o provádění Regionálního operačního programu NUTS II Jihozápad za rok 2012*. [on-line] Verze 1. 101 s. (PDF) [cit. 2013-08-20]. Dostupný z <http://www.rr-jihozapad.cz/dokumenty/rop-jihozapad/vyrocní-zprava-rop-jz-2012.pdf>.

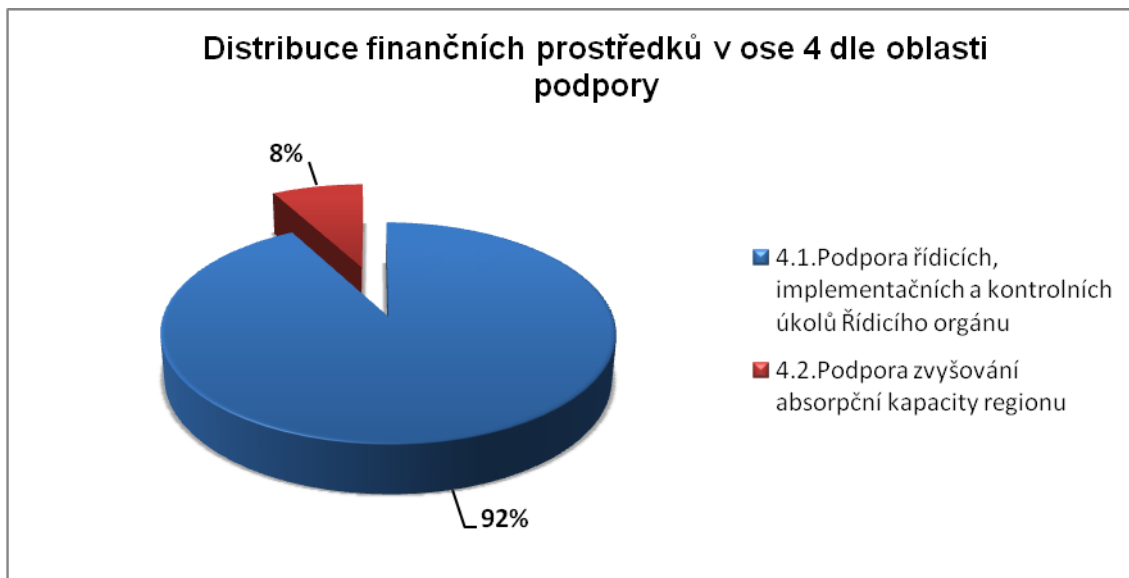
4.2.4. Prioritní osa 4 Technická pomoc

Prioritní osa 4 Technická pomoc má v programovém období 2007-2013 doplňkovou roli ve vztahu k dalším třem osám, celková výše alokace finančních prostředků je 18 589 538 EUR tj.3% ze všech finančních prostředků.

Prioritní osa pokrývá finanční potřeby na realizaci programu ROP Jihozápad, to znamená aktivit spojených s řízením programu, např. platy pracovníků zapojených do řízení ROP JZ, zpracování studií a analýz, propagaci programu, poskytování informací, poskytování asistence a metodické pomoci potenciálním předkladatelům projektů, příprava a realizace projektů vzdělávacích programů apod.

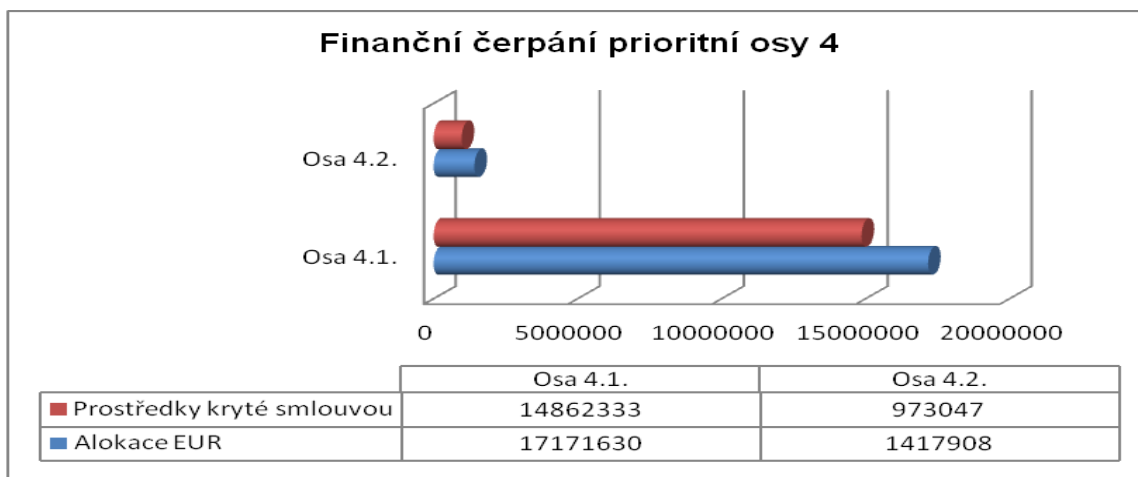
Prostředky jsou alokované do dvou oblastí podpory: 4.1 Podpora řídicích, implementačních a kontrolních úkolů řídicího orgánu a 4.2 Podpora zvyšování absorpční kapacity regionu sloužící zejména k financování chodu ÚRR JZ a dalších orgánů programu.

Graf 13 Finanční prostředky v ose 4 a jejich distribuce

Zdroj-Regionální rada ROP Jihozápad. *Výroční zpráva o provádění Regionálního operačního programu NUTS II Jihozápad za rok 2012.* [on-line] Verze 1. 101 s. (PDF) [cit. 2013-08-20]. Dostupný z <http://www.rr-jihozapad.cz/dokumenty/rop-jihozapad/vyrocnizprava-rop-jz-2012.pdf>

Graf 14 Čerpání prioritní osy 4

zdroj-Regionální rada ROP Jihozápad. Výroční zpráva o provádění Regionálního operačního programu NUTS II Jihozápad za rok 2012. [on-line] Verze 1. 101 s. (PDF) [cit. 2013-08-20]. Dostupný z <http://www.rr-jihozapad.cz/dokumenty/rop-jihozapad/vyrocnizprava-rop-jz-2012.pdf>

Ke dni 4.1.2013 bylo smluvně podepsáno 85% alokace a proplaceno 74% dostupných zdrojů.

4.2.5. Shrnutí

Na základě realizované analýzy pro Plzeňsko a Plzeňský kraj v oblasti čerpání strukturálních fondů a jejich dopadů na region lze vysledovat několik základních trendů. Plzeňský kraj byl v předkládání žádostí ve sledovaném programovém období od roku 2007 pasivnější než kraj Jihočeský, do konce roku 2012 předložil 870 projektových žádostí (za kraj Jihočeský bylo předloženo 1712 projektových žádostí). Avšak platí, že kraj Plzeňský byl úspěšnější, k realizaci bylo schváleno 29% projektů (v kraji Jihočeském to bylo 21%).^{119 120}

¹¹⁹ Regionální rada ROP Jihozápad: *Územní aspekty implementace ROP NUTS II Jihozápad*. [on-line] Verze 1. nečíslováno (PDF). [cit. 2013-08-20] Dostupný z: <http://www.rr-jihozapad.cz/dokumenty/rop-jihozapad/uzemni-aspekty-implementace-rop-nuts-ii-jihozapadx.pdf>

¹²⁰ Údaj je k 1.1.2012 a přesná částka ve zprávě (viz výše) není uvedena.

Totéž platí o finančních zdrojích, které byly získány pro krajská města, Plzeň získala dotace ve výši 2 mld. Kč, což je podstatně méně než České Budějovice s částkou 3,3 mld. Třetím nejúspěšnějším žadatelem ROP NUTS II Jihozápad je město Klatovy s částkou 1,6 mld. Kč.^{121 122}

V ROP NUTS II Jihozápad je evidován vysoký počet nedoporučených/neschválených projektů, a to 68% ze všech žádostí zaregistrovaných v uplynulých výzvách. Hlavním důvodem je spíše než nízká kvalita předkládaných projektových žádostí fakt, že finanční požadavky žadatelů několikanásobně převýšily disponibilní alokaci na řadu výzev.

Problém nižší aktivity Plzeňského kraje v oblasti žádosti o dotaci z EU je v časovém horizontu starší. V měřítku všech alokovaných finančních prostředků do kraje na základě vyhodnocení Ministerstva pro místní rozvoj v roce 2011¹²³ platilo, že Plzeňský kraj patří mezi ty, kde jsou dlouhodobě alokovány podprůměrné finanční prostředky z fondů EU ve srovnání s jinými kraji.¹²⁴

V roce 2013 z pohledu strukturálního fondu platí, že finanční podpora byla ve většině oblastí podpor vyrovnaná.

Co se týče stavu čerpání finančních prostředků v rámci jednotlivých os, je možné poukázat na nevyrovnaný stav.¹²⁵

Nejméně alokovaných finančních prostředků je v prioritní ose „Rozvoj cestovního ruchu“, nejvíce neproplacených v ose „Dostupnost center“. Postup při naplňování plnění cílů finanční podpory je měřen tzv. indikátory, z nichž nejdůležitější jsou uvedeny v kapitole 5 předchozím textu.

¹²¹ Vyhodnoceno k 1.7.2012.

¹²² Regionální rada ROP Jihozápad: *Územní aspekty implementace ROP NUTS II Jihozápad*. [on-line] Verze 1. nečíslováno (PDF). [cit. 2013-08-20] Dostupný z: <http://www.rr-jihozapad.cz/dokumenty/rop-jihozapad/uzemni-aspekty-implementace-rop-nuts-ii-jihozapadx.pdf>

¹²³ Ministerstvo pro místní rozvoj: *Kraje jako žadatelé a příjemci dotací ze SF/FS a národních zdrojů*, s. 12

¹²⁴ Ministerstvo pro místní rozvoj: *Kraje jako žadatelé a příjemci dotací ze SF/FS a národních zdrojů*, s. 12

¹²⁵ Regionální rada ROP Jihozápad: *Územní aspekty implementace ROP NUTS II Jihozápad*. [on-line] Verze 1. nečíslováno (PDF). [cit. 2013-08-20] Dostupný z: <http://www.rr-jihozapad.cz/dokumenty/rop-jihozapad/uzemni-aspekty-implementace-rop-nuts-ii-jihozapadx.pdf>

Cílové hodnoty velké části nejdůležitějších indikátorů v prioritních osách i oblastech podpory se v současné době plní na více než 100%. Příčiny tohoto stavu jsou dva, za prvé důvodem je vyšší absorpční kapacita, než jaká se předpokládala na počátku programového období 2007 – 2013. Při nastavování cílových hodnot indikátorů v době přípravy byly cílové hodnoty nepřesně odhadnuty, přesněji řečeno podceněny. Za druhé, v průběhu programového období byly finanční prostředky pro alokaci navýšeny.

Přesto existuje riziko nevyčerpání alokace ROP NUTS II Jihozápad ve vybraných osách podpory, a to především s ohledem na šetření několika výzev PČR pro nesrovnalosti. Riziko nevyčerpání alokace ROP Jihozápad zaznamenalo oproti předchozím obdobím zvýšené hodnoty.¹²⁶

Při analýze dat čerpání finančních prostředků ze strukturálních fondů ROP NUTS II Jihozápad je nezbytné dodat, že statistické údaje, ze kterých lze vycházet, jsou často neúplné. Podrobné analytické údaje jsou zveřejňovány na úrovni ROP NUTS II Jihozápad, kde jsou výsledky vyhodnoceny v rámci celého operačního programu. Jediná aktuální studie zhodnocující územní aspekty čerpání strukturálních fondů, zveřejněná v rámci webových stránek ROP NUTS II Jihozápad,¹²⁷ monitoruje stav ke dni 1.7.2012, časově se údaje neshodují s dalšími zprávami, konkrétně výroční zprávou za rok 2012¹²⁸ či zprávou ke dni 15.4.2013¹²⁹.

¹²⁶ Regionální rada ROP Jihozápad: *Zpráva o realizaci pro ROP NUTS Jihozápad ke dni 15.4.2013*. [on-line] Verze 1. 89 s. (PDF) [cit. 2013-08-20]. Dostupný z dostupné z <http://www.rr-jihozapad.cz/dokumenty/rop-jihozapad/zprava-o-realizaci-rop-nuts-ii-jihozapad-ke-dni-15-4-2013.pdf>

¹²⁷ Regionální rada ROP Jihozápad: *Územní aspekty implementace ROP NUTS II Jihozápad*. [on-line] Verze 1. nečíslováno (PDF). [cit. 2013-08-20] Dostupný z: <http://www.rr-jihozapad.cz/dokumenty/rop-jihozapad/uzemni-aspekty-implementace-rop-nuts-ii-jihozapadx.pdf>

¹²⁸ Regionální rada ROP Jihozápad. *Výroční zpráva o provádění Regionálního operačního programu NUTS II Jihozápad za rok 2012*. [on-line] Verze 1. 101 s. (PDF) [cit. 2013-08-20]. Dostupný z <http://www.rr-jihozapad.cz/dokumenty/rop-jihozapad/vyrocní-zprava-rop-jz-2012.pdf>.

¹²⁹ Regionální rada ROP Jihozápad: *Zpráva o realizaci pro ROP NUTS Jihozápad ke dni 15.4.2013*. [on-line] Verze 1. 89 s. (PDF) [cit. 2013-08-20]. Dostupný z dostupné z <http://www.rr-jihozapad.cz/dokumenty/rop-jihozapad/zprava-o-realizaci-rop-nuts-ii-jihozapad-ke-dni-15-4-2013.pdf>

Tabulka 19 Nejvíce žádané oblasti podpory ROP Jihozápad

ROP	Oblast podpory		
		mil. Kč	% alokace
1.4	Rozvoj regionálních letišť	612,30	3613,8
2.3	Revitalizace částí měst a obcí	3 552,10	574,4
3.1	Rozvoj infrastruktury cestovního ruchu	13 993,70	548,5
2.4	Rozvoj infrastruktury základního, středního a vyššího odborného školství	5 777,60	534,1
1.5	Rozvoj místních komunikací	4 729,90	515,6

Zdroj: Měsíční monitorovací zpráva – prosinec 2012; data k 24. 1. 2013

Největší zájem vyjádřený poměrem podaných žádostí o podporu k alokaci byl ve sledovaném období zaznamenán, pokud pomineme osu 1.4, kde se žádost týkala jednoho projektu vysoce nad alokované prostředky, v ose 2.3. Revitalizace částí měst a obcí, následujíc osou 3.1 Rozvoj infrastruktury v cestovním ruchu.

Tabulka 20 Nejvíce schválené dotace v oblasti podpory ROP Jihozápad

ROP	Oblast podpory		
		mil. Kč	% alokace
1.3	Modernizace vozového parku veřejné dopravy	1 337,40	204,9
2.6	Rozvoj zdravotnické péče	1 593,70	114,7
2.2	Rozvojové projekty spádových center	1 156,90	112,2
1.2	Rozvoj infrastruktury pro veřejnou dopravu	119,40	109,7
1.5	Rozvoj místních komunikací	1 235,70	107,1

Zdroj: Měsíční monitorovací zpráva – prosinec 2012; data k 24. 1. 2013

Nejvíce schválených projektů vykázala oblast podpory 1.3 Modernizace vozového parku veřejné dopravy. Dotací na projekty zde bylo schváleno dokonce o jeden krát více, než kolik činí celková alokace na danou oblast podpory. Část dotací tedy bude muset být realokována z jiných oblastí podpory ve stejné prioritní ose či dokonce z jiných prioritních os. Mezi nejvíce schválenými oblastmi podpory jsou tři z prioritní osy 1.

Vyhodnocení na úrovni krajů a měst je v podstatě nedostatečné, resp. statisticky nezpracováno do podoby komplexních statistických výstupů. Na webovém portálu města Plzně jsou velmi obtížně dohledatelné i údaje k jednotlivým projektům realizovaným v rámci strukturálních fondů.

Tabulka 21 Vyplacené dotace z jednotlivých oblastí podpory ROP Jihozápad

ROP	Oblast podpory		
		mil. Kč	% alokace
1.4	Rozvoj regionálních letišť	17,8	105,2
1.2	Rozvoj infrastruktury pro veřejnou dopravu	104,8	96,3
2.6	Rozvoj zdravotnické péče	1 192,7	85,8
2.5	Rozvoj infrastruktury pro sociální integraci	597,6	79,1
1.5	Rozvoj místních komunikací	910,1	78,8

Zdroj: Měsíční monitorovací zpráva – prosinec 2012; data k 24. 1. 2013

Oblastí podpory s nejvíce vyčerpanými dotacemi, které jsou tedy již vyplacenými na účty žadatelům vůči své alokaci je oblast 1.4, kde se jedná, ale jen o jeden projekt a dále oblast 1.2 Rozvoj infrastruktury pro veřejnou dopravu. Právě oblast podpory 1 má největší zastoupení mezi vyplacenými dotacemi.

Nedostatek komplexních statistických údajů je pochopitelný s ohledem na fakt, že poslední rok programového období byl Evropskou komisí prodloužen o možnost podání výzev i v roce 2014. Důkladné statistické analýzy lze očekávat poté, co bude uzavřeno rozpočtové období.

Situaci komplikuje i fakt, že řada projektů byla pozastavena z důvodů šetření Policií České republiky v souvislosti s vyšetřováním nesrovnalostí. Podle výroční zprávy za rok 2012 nebylo 67 projektů doporučeno k financování a dalších 11 projektů v souvislosti s pochybením příjemce. Nebude-li administrace projektů obnovena, nevyčerpané finanční prostředky bude nutné vyčerpat v řádných termínech.¹³⁰ V držení PČR bylo k březnu 2013 95 projektů/složek v rámci ROP NUTS II Jihozápad, Plzně se týkají zejména projekty

¹³⁰ Regionální rada ROP Jihozápad. *Výroční zpráva o provádění Regionálního operačního programu NUTS II Jihozápad za rok 2012*. [on-line] Verze 1. 101 s. (PDF) [cit. 2013-08-20]. Dostupný z <http://www.rr-jihozapad.cz/dokumenty/rop-jihozapad/vyrocní-zprava-rop-jz-2012.pdf>.

z prioritní osy 2 včetně integrovaného projektu Plzně.¹³¹ Toto zdržení samozřejmě není pozitivní ani v tom smyslu, že poškodilo pověst samotného kraje nebo občanů. Je jistě zřejmé, že v případě finančních záležitostí se mohou vyskytnout i tyto potíže, ale v budoucnu je třeba se jich vyvarovat a předcházet jim. Jistě by pomohla i důslednější kontrola v této oblasti.

¹³¹ Regionální rada ROP Jihozápad: Zpráva o realizaci pro ROP NUTS Jihozápad ke dni 15.4.2013. [online] Verze 1. 89 s. (PDF) [cit. 2013-08-20]. Dostupný z dostupné z <http://www.rr-jihozapad.cz/dokumenty/rop-jihozapad/zprava-o-realizaci-rop-nuts-ii-jihozapad-ke-dni-15-4-2013.pdf>

4.3. SWOT analýza

SWOT analýza navazuje na situační analýzu Plzeňska a Plzeňského kraje a je uvedena v původním znění (viz kap. 4). Jednotlivé faktory ze situační analýzy regionu jsou doplněny o zjištění, jakým způsobem přispěly strukturální fondy v programovém období 2007-2013 ke změně věcného stavu. Navíc jsou doplněny faktory vyplývající z procesu čerpání dotací.

Silné stránky:

Dopravní dostupnost kraje byla zkvalitněna - výstavba a rekonstrukce nových silničních úseků. Byl realizován projekt Integrované dopravy Plzeňska – integrace různých druhů doprav, zlepšení dostupnosti Plzně z venkovských oblastí.

Plzeň jako jedno z nejnavštěvovanějších míst ČR. V průběhu programovacího období byla atraktivita Plzně zvýšena rekonstrukcí historických památek, výstavbou areálu volného času apod.

Nárůst ubytovacích kapacit kraje v letech 2006-2009. Následný pokles v době krize se dosud nedaří saturovat z dotací (zvýšení kapacit lůžek plněno pouze na třetinu z cílové hodnoty).

Nižší nezaměstnanost v kraji i Plzni ve srovnání s ČR. Zvýšení zaměstnanosti z dotací osy 3 se daří naplňovat pouze na 50%.

Průměrné mzdy 4. nejvyšší v rámci ČR (nelze ovlivnit přímo ze strukturálního fondu).

Region s nadprůměrným množstvím zahraničních investic. Další rozvoj dostupnosti dopravy tento stav udrží popř. zvýší.

Vzdělanostní úroveň obyvatel Plzně nadprůměrná. Na využití lidského potenciálu a inovační aktivity jsou zaměřeny jiné operační programy.

Podpořeny vzdělávací instituce předškolního, základního i středního vzdělávání – zvyšování kapacit škol a školek, zkvalitňování jejich vybavenosti.

V kraji se daří rovnoměrné poskytování dotací ve všech regionech kraje.

V oblasti revitalizace památek je kraj i Plzeňsko vysoce nadprůměrné ve srovnání s ČR, byla opravena řada památek jako možné turistické cíle.

Dostatečná marketingová podpora cestovnímu ruchu.

Zvyšování kvality zdravotní péče - vybavení zdravotních center, zejména přístrojovým vybavením ve významných regionálních centrech.

Slabé stránky:

Nedostatečné napojení regionální úrovně rozvojových území a ploch na nadřazenou silniční síť je stále nedostatečné a je potřeba financovat další projekty i nadále. Zvyšování dostupnosti center bylo intenzivně realizováno až od let 2011/2012.

Nedostatečná síť místních komunikací – realizována modernizace komunikací, bylo uspokojena pouze malá část žadatelů, tato oblast je i nadále podfinancovaná.

Nepříznivá situace dopravní v Plzni, nedostatečný počet parkovacích míst. Bylo úspěšně realizováno několik projektů modernizace MHD včetně zkvalitnění řízení dopravního systému, vybavení zastávek inteligentními systémy apod. Výstavba a modernizace trolejbusové tratě. Výstavba parkovacích míst je plněna nedostatečně.

Nerovnoměrný rozvoj regionu – silná krajská města versus málo výkonný venkov. V programovém období bylo dosaženo rovnoměrného poskytování dotací v oblasti rozvoje spádových center téměř ve všech regionech kraje. V této oblasti byly alokovány další finanční prostředky v rámci jiných podpor EU.

Rozsáhlé periferní oblasti se zhoršenými životními podmínkami. Finanční prostředky byly alokovány do všech regionů, nicméně tato potřeba trvá i nadále.

Nízká vybavenost nejmenších měst technickou infrastrukturou. Programy revitalizace částí měst a obcí a rozvojové projekty spádových center (osa 2 celkem 84 realizovaných projektů) umožnily řadě obcím zvýšit vybavenost.

Nerovnoměrné rozložení obyvatel, téměř 30% obyvatel žije v Plzni. Městu Plzni se dařilo čerpat z ROP Jihozápad třetí nejvyšší částku, která je však nižší, než v jiných regionech. Plzeňský kraj čerpá ve srovnání s ČR méně dotací.

Nepříznivá demografická struktura, vysoký podíl staršího obyvatelstva. Projekty z osy 2 byly zaměřeny na tyto skupiny obyvatelstva, tzn. zkvalitňování sociálních a zdravotních služeb. V oblasti zdravotních služeb byly dotace soustředěny zejména do spádových oblastí.

Vzdělanostní úroveň kraje patří mezi nižší než v ostatních krajích ČR. Řeší jiné operační programy z EU.

Nedostatečné využívání turistického potenciálu kraje i Plzně. Průměrná délka pobytu návštěvníků v kraji je podprůměrná. Z pohledu cestovního ruchu dominují jednodenní návštěvy za účelem obchodu, návštěvy příbuzných a nákupních příležitostí. Zvýšení turistického ruchu lze očekávat v souvislosti s rekonstrukcí řady památek a objektů pro volnočasové aktivity.

Pokles ubytovacích kapacit kraje v období krize 2009 a dále. Dosud bylo vybudováno ze strukturálních fondů pouze 37% cílové lůžkové kapacity pro turisty.

Cestovní ruch se soustředí zejména na lokalitu Plzně, opomíjí další regiony. Z pohledu zvýšení turistické atraktivity území byly podpořeny projekty zejména v Plzni a Plasích, realizována však byla řada dalších projektů. Je nezbytné marketingově podpořit i další regiony.

Podprůměrné hodnoty HDP/osobu ve srovnání s ČR a jeho neustálý pokles. Rozvoj inovačního potenciálu řeší jiné operační programy z evropských dotací.

Rozvojový projekt Plzeň – Univerzitní město 2015 se nedaří realizovat v původním rozsahu, přesun výstavby tramvajové trati přesunut do dalšího období. Prostředky alokovány do na projekt Evropské hlavní město kultury.

Více než pětina finančních prostředků na rozvoj cestovního ruchu nevyčerpána dosud. Nejsou využity prostředky na rozvoj cyklostezek a cyklotras.

Příležitosti:

Plzeň „Titul Evropské hlavní město kultury“ má značný turistický potenciál. Většině hostujících měst přinesl zvýšení návštěvnosti regionu, ekonomický zisk i lepší image. Výzvou je PR samotného projektu i PR dalších atraktivních oblastí v regionu pro turisty v rámci Plzeňského kraje.

Kraj je turisticky atraktivní, při kvalitnějším PR lze dosáhnout zvýšení návštěvnosti domácích i zahraničních návštěvníků celoročně. Kvalitní publicita zaměřená i na další regiony Plzeňska zejména v roce 2015, kdy bude Plzeň Evropským městem kultury – dosud zdroje v ose 3.

Plzeň jako historické centrum zvýšilo potenciál z pohledu cestovního ruchu řadou dotačních projektů-revitalizace historických památek, prostory pro volnočasové aktivity apod., které je třeba kvalitně propagovat (zdroje v ose 3).

Další zvyšování dopravní dostupnosti umožní větší rozvoj regionu.

Hrozby:

Málo inovací – dle Indexu kreativity regionů ČR se celá oblast Plzeňského kraje nachází pod průměrem. Řeší jiné operační programy z EU.

Vysoký podíl staršího obyvatelstva – potřeba sociálních a zdravotních zařízení, částečně saturováno ze strukturálních fondů, tato oblast bude muset být nadále podporována.

Nedostatečná dopravní síť omezí rozvoj regionu. Přes pokrok v budování silniční sítě je tato oblast nadále podfinancována, zejména z pohledu napojení malých venkovských oblastí na regionální centra.

Ekonomická úroveň zůstane v menších sídlech stejná, popř. se bude zhoršovat. Riziko hrozí i nadále, zvýšení finančních prostředků.

Rozvoj infrastruktury v menších sídlech zůstane i nadále zanedbán. Riziko hrozí i nadále, zvýšení finančních prostředků.

Riziko nevyčerpání alokace finančních prostředků se zvýšilo.

Některé projekty jsou v šetření PČR, financování některých projektů je v ohrožení.

5. Výsledky a diskuse

Hlavním cílem předkládané práce bylo analyzovat a vyhodnotit, jak region Plzeňska dokázal využít příležitostí, které regionální politika prostřednictvím strukturálních fondů nabízela v současném programovém období, a jaké konkrétní dopady alokované finanční prostředky měly ve sledovaném regionu.

Prvním tématem regionální politiky v programovacím období byla Dostupnost center. Podstatnou a zásadní změnou je zavedení projektu Integrované dopravy Plzeňska, do kterého se zapojily všechny plánované obce. Obyvatelé mohou využívat různé druhy dopravy, byly vybudovány terminály, informační značení v prostorách MHD. Plzeňané mohou využívat modernizovaný vozový park. Očekávanou modernizaci silniční sítě včetně napojení na dálniční přivaděč financoval jiný operační program.

Naopak jako negativní lze vnímat a to v širším regionu Plzeňského kraje, že se nepodařilo uspokojit očekávání spojené s rozvojem místních komunikací, požadavky na přidělení dotací byly několikanásobně převýšeny i přes skutečnost, že bylo rozhodnuto v průběhu rozpočtového období o navýšení finančních zdrojů.

Lze shrnout, že dlouhodobě vnímaný klíčový problém regionu, nedostatečná a zastaralá silniční síť, byl řešen nejenom nedostatečně na úrovni požadovaných finančních zdrojů, ale především s časovým zpožděním, projekty byly ve větším měřítku zahajovány až v posledních dvou letech. Již teď je zřejmé, že oblast modernizace silniční sítě bude výzvou i pro nové programovací období začínající od roku 2014.

Druhým tématem regionální politiky v programovacím období byl rozvoj měst. Pomocí dotací se podařilo zkvalitnit sociální služby, jejich rozsah i kvalitu, což je, a především bude, s ohledem na demografickou strukturu obyvatelstva nezbytné i v budoucnosti.

Ve školství díky dotacím byly navýšeny kapacity pro předškolní, základní i střední vzdělávání. U škol byly investice směřovány jak do stavebních částí, tak i do vybavení učeben.

Kvalitu života obyvatel Plzně zvýšily finanční prostředky investované do objektů volnočasových, v této souvislosti je třeba zmínit výstavbu Štruncových sadů, kde vznikla relaxační oblast s přírodním charakterem.

V oblasti rozvoje měst, resp. přidělení finančních zdrojů do různých lokalit, je aktuální téma redistribuce do různých lokalit v rámci Plzeňského kraje. Před koncem období z pohledu strukturálního fondu platí, že finanční podpora byla v řadě oblastí podpor plošnější a umožnila získat dotace i malým městům či venkovským oblastem. Přesto platí, že nejvyšší investice z podpory strukturálních fondů byly alokovány do regionálních center. Koncentrace finančních prostředků do Plzně je opodstatněná s ohledem na fakt, že se jedná o regionální centrum s vysokým podílem obyvatelstva i infrastruktury klíčové pro rozvoj celého regionu.

Finanční prostředky určené pro projekty rozvoje měst byly čerpány průběžně a téměř v celé výši. Zvláštní pozornost si zaslouží jedinečný projekt Plzeň – Univerzitní město 2015, od kterého si představitelé Plzně v dlouhodobých strategických dokumentech města slibovali jeden z klíčů k další prosperitě města. V oblasti rozvoje veřejných center, společností a institucí vysokoškolského vzdělávání, výzkumu a vývoje se jim to daří podstatně lépe, než v oblasti budování dopravní infrastruktury k těmto institucím, především Západočeské univerzitě.

Plnění cíle zkvalitňování dopravní dostupnosti k „inovačním lánům“ (spojené s prioritní osou Dostupnost center) je rok před koncem programovacího rozpočtového období v nedostatečném stavu, na počátku roku dokonce krizovém, než se podařilo představitelům města finanční prostředky alokovat na další významný projekt Plzeň – Evropské hlavní město kultury v roce 2015. Projekt má významný potenciál stát se zdrojem ekonomického rozvoje Plzeňska, stejně jako se to podařilo většině měst, které v minulosti titul získaly, za předpokladu, že dokáže turisticky velmi atraktivní lokalitě Plzně zajistit dostatečnou

propagaci v zahraničí i České republice. Přidělené finanční prostředky při efektivním využití by tomuto cíli mohly výrazně napomoci.

Třetím klíčovým tématem podpory regionu ze strany strukturálních fondů je podpora cestovního ruchu, pro který jsou v lokalitě Plzeňského kraje velmi dobré podmínky.

Plzeňský kraj je na konci rozpočtového období (2007-2013) turisticky atraktivnější, než na počátku. V regionu jsou obnoveny památky, které mohou být turistickou atrakcí pro potenciální návštěvníky. Nejvyšší dotace investované z pohledu záchrany historických objektů proudily do turisticky atraktivní Plzně a Plas.

Po 6 letech přerozdělování finančních prostředků a realizace projektů lze konstatovat, že kvalita života obyvatel Plzeňského kraje v řadě oblastí doznala pozitivních změn, což se týká zejména oblastí spojených se sociální péčí, zdravotnictvím, školstvím rozvojem měst a rozvojem veřejné dopravy. Naopak, menší očekávání byla splněna v prioritě regionu, zvýšení dopravní dostupnosti v kraji a modernizaci silniční sítě. Zároveň je patrná složitost při získávání finančních prostředků a to zejména pro starosty menších obcí. Tato situace plyne, zejména z nutnosti vyřídit stavební povolení, územní povolení, projektovou dokumentaci, bankovní úvěr a v neposlední řadě náležitosti spojené se samotnou žádostí o dotaci. A to většinou ve velmi krátké době, kdy jsou výzvy zveřejněny.

6. Závěr

Rok 2013 byl posledním rokem prvního rozpočtového období, ve kterém Česká republika mohla čerpat rozpočet strukturálních fondů po celé období v plné výši v rámci jednotlivých regionálních operačních programů. Přestože na konečné závěry, jak efektivně dokázal využít tyto zdroje Plzeňský kraj je ještě brzy, protože řada projektů je v realizaci, je možné konstatovat, že již nyní jsou patrné praktické dopady na obyvatele regionu. V každém případě cílem podpory je zlepšení propojení center a jejich napojení na nadřazenou silniční síť, napojení rozvojových ploch na nadřazenou silniční síť, zlepšení napojení venkovských oblastí a příhraničních oblastí na centra, zlepšení dostupnosti hraničních přechodů a snížení negativních vlivů dopravy na obyvatelstvo.

Plzeňský kraj se od roku 2007 vzhledem k regionální politice a dotacím strukturálních fondů stal atraktivnějším z pohledu cestovního ruchu. To znamená, že řada měst a obcí doznala zásadního rozvoje a zlepšila se vybavenost měst a obcí včetně infrastruktury zdravotnické, sociální, vzdělávací. Region zlepšil dopravní dostupnost, i když v menším objemu a kvalitě, než je žádoucí s ohledem na potřeby regionu. Tuto oblast lze jednoznačně vnímat jako pozitivní zlepšení.

Dále bylo zjištěno, že kraj nevyužil všech možností, které se mu vzhledem k finančním zdrojům ze strukturálních fondů nabízely, a konkrétně město Plzeň ve srovnání s Českými Budějovicemi jako městem na stejné úrovni v rámci ROP NUTS II Jihozápad, dokázalo získat podstatně méně finančních prostředků na rozvoj. Tyto závěry však nemusí být konečné a klíčové bude vyhodnocení celého rozpočtového období, vzhledem k možnosti jakou Česká republika a tedy i Plzeňský kraj, ke konci roku 2013, získala od Evropské komise v podobě možnosti prodloužení podání žádostí i v roce 2014. To znamená, že kraj by měl být mnohem aktivnější v získávání a využití zdrojů v předmětné oblasti.

Na závěr lze konstatovat, že regionální politika v Plzeňském kraji přinesla řadu pozitivních změn, které mají potenciál zvýšit konkurenceschopnost i atraktivitu tohoto regionu v budoucnu.

7. Seznam použité literatury

AUTORSKÝ TÝM: PLZEŇ 2015. *Přihláška města Plzně do soutěže o titul Evropské hlavní město kultury 2015*. Statutární město Plzeň, Magistrát hlavního města Plzeň, nakl. TRICO Praha, 2010. 248 s. ISSN: 978-80-254-7575-1.

BOHÁČKOVÁ, Ivana, HRABÁNKOVÁ, Magdaléna. *Strukturální politika Evropské unie*. 1.vyd. Praha: C.H.Beck, 2009. 188 s. ISBN: 978-80-7400-111-6.

ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. *Statistická ročenka Plzeňského kraje za rok 2012*. 1.vyd. Plzeň: ČSU, 2012. 250 s.
ISBN 978-80-250-2259-7.

HÁJEK, Oldřich. *Regionální disparity a regionální politika. Česká republika v programovém období 2007-2013*. 1.vyd. Žilina: GEORG, 2011. s. 167. ISBN: 978-80-89401-50-5.

KAŠPAROVÁ, Ludmila, POTŮČEK, Milan, a kol. *Kohézní politika: Osídlení v České republice*. Praha: Ministerstvo pro místní rozvoj, Ústav územního rozvoje, 2009. s. 91. ISBN: 978-80-903928-7-8.

KOL. AUTORŮ. *Prognóza lidského kapitálu obyvatelstva České republiky do roku 2050*. 1.vyd. Praha: Oeconomica, 2008. s. 241. ISBN 978-80-245-1576-2.

KONIG, Petr a kol. *Rozpočet a politiky Evropské unie. Příležitost pro změnu*. 2.vyd. Praha: C.H.Beck, 2009. 630 s. ISBN: 978-80-7400-011-9.

LABOUTKOVÁ Šárka. *Princip subsidiarity jako jeden z faktorů ekonomického růstu – role regionálních zastoupení*. In WORKING PAPER č. 01/2011. Praha: Centrum výzkumu konkurenční schopnosti, 2011, ISSN 1801-4496, s.27.

MAIER, Karel. *Udržitelný rozvoj území*. 1.vyd. Praha: Grada Publishing, 2012. 258 s. ISBN: 978-80-247-4198-7.

Ministerstvo pro místní rozvoj. *Aktivity v oblasti cestovního ruchu a rekreace spolufinancované ze SF a národních zdrojů*. Praha, 2011. s. 24 ISBN neuvedeno.

Ministerstvo pro místní rozvoj. *Kraje jako žadatelé a příjemci dotací ze SF/FS a národních zdrojů*. Praha: NOK-MMR, 2011. s.28. ISBN neuvedeno.

Ministerstvo pro místní rozvoj: *Strategie regionálního rozvoje České republiky*. s.109 Praha: MMR,2006, ISBN neuvedeno.

POSTRÁNECKÝ, Josef. *Regionální politika a regionální rozvoj v České republice*. In: *Urbanismus a územní rozvoj*. 2010, ročník XIII, číslo 5/2010, s.10-16.

POTUČEK, Martin a kol. *Veřejná politika*. Upravené vydání, Praha: SLON, 2005. 399 s., ISBN 80-86429-50-4., s. 44

Regionální rada ROP Jihozápad. *Roční zpráva o postupu realizace IPRM Plzeň – univerzitní město 2015*, schváleno 6.3.2013, s.2. Interní dokument.

Statutární město Plzeň - Západočeská univerzita Plzeň: *Integrovaný plán rozvoje Plzně: Plzeň univerzitní město 2015*. Plzeň, 2008. 254 s. Odborná studie, ISBN neuvedeno.

TUNKROVÁ, Věra. *Srovnání ekonomické výkonnosti regionů a budoucí podoba kohézní politiky v programovém období 2014-2020 v ČR*. In: Výstup projektu IGA „Politiky EU: koncepty a proměny Lisabonské smlouvy č.F2/24/2010, 2010, s. 39-42.

Útvar koordinace evropských projektů města Plzně. *Integrovaný plán rozvoje Plzně: Plzeň-Evropské hlavní město kultury*. Plzeň, 2008. Studie. 191 s. ISBN neuvedeno

WOKOUN, René. *Česká regionální politika v období vstupu do Evropské unie*. 1.vyd. Praha: Oeconomika, 2003. 326 s. ISBN:80-245-0517-7.

WOKOUN, René a kol. *Regionální rozvoj – východiska regionálního rozvoje, regionální politika, teorie, strategie a programování*. 1. vyd. Praha: Linde, 2008. 480 s. ISBN 978-80-7201-699-0.

WOKOUN, René, PĚLUCHA, Martin, KOUŘILOVÁ, Jana. *Obecná regionální politika*. 1. vyd. Praha: Národní hospodářská fakulta VŠE, 2006. ISBN a stránkování neuvedeno.

Zákony

Zákon č. 248/2000 Sb., o podpoře regionálního rozvoje ze dne 29.6.2000. [on-line] [cit. 2013-08-20] Dostupný z <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-248>

Usnesení

Usnesení vlády ČR č. 682 ze dne 12. července 2000.

Usnesení vlády ČR č. 560 ze dne 17.5.2006.

Usnesení vlády ČR č. 650/2011 ze dne 31.8.2011.

Usnesení vlády ČR č. 447/2013 ze dne 12.6.2013.

Usnesení vlády ČR č. 682/2000 ze dne 12.7.2000.

Usnesení vlády ČR č. 235/1998 ze dne 8.4.1998.

Usnesení Rady města Plzně č. 1184 ze dne 27. 9. 2007

Internetové zdroje

Regionální politika. [on-line] [cit. 2013-08-20]. Dostupný z:
<https://www.euroskop.cz/8948/sekce/regionalni-politika/>

Jednotný evropský akt. [on-line] [cit. 2013-08-20] Dostupný z:
<http://www.euroskop.cz/gallery/2/763-jea.pdf>

Evropská unie: Regionální politika. [on-line] [cit. 2013-08-20] Dostupný z:

http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docgener/panorama/pdf/mag40/mag40_cs.pdf

Evropská unie: Regionální politika. [on-line] [cit. 2013-08-20]. Dostupný z
http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docgener/panorama/pdf/mag40/mag40_cs.pdf

Regionální politika. [on-line] [cit. 2013-08-20]. Dostupný z
<https://www.euroskop.cz/8948/sekce/regionalni-politika/>

Kohézní politika. [on-line] [cit. 2013-08-20]. Dostupný z <http://www.mmr.cz/cs/Evropska-unie/Kohezni-politika-EU>

Evropská unie: Regionální politika. [on-line] [cit. 2013-08-20] Dostupný z
http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docgener/panorama/pdf/mag40/mag40_cs.pdf

Strategie regionálního rozvoje. [online] [cit. 2013-08-20] Dostupné z
<http://www.mmr.cz/cs/Podpora-regionu-a-cestovni-ruch/Regionalni-politika/Koncepce-Strategie/Strategie-regionalniho-rozvoje-Ceske-republiky-na>

Podpora regionu a cestovní ruch. [online] [cit. 2013-08-20]. Dostupné z
<http://www.mmr.cz/cs/Podpora-regionu-a-cestovni-ruch/Regionalni-politika/Koncepce-Strategie/Strategie-regionalniho-rozvoje-Ceske-republiky-na>

Vývoj realizace NSRR v období 2007-2012. [online] [cit. 2013-08-20]. Dostupný z
http://www.strukturalni-fondy.cz/getmedia/7074db97-57d5-40de-9c73-edd3f2a0c23a/MMZ_2013_01_vyvoj_NSRR.pdf

Vývoj realizace NSRR v období 2007-2012. [online] [cit. 2013-08-20] Dostupný z
http://www.strukturalni-fondy.cz/getmedia/7074db97-57d5-40de-9c73-edd3f2a0c23a/MMZ_2013_01_vyvoj_NSRR.pdf

Vymezení územních jednotek NUTS pro potřeby statistické a analytické. [on-line] [cit. 2013-08-20]. Dostupný z

http://www.czso.cz/csu/redakce.nsf/i/vymezeni_uzemnich_jednotek_nuts_v_cr_pro_potreby

Nástroje regionální politiky. [on-line] [cit. 2013-08-20]. Dostupný z <http://www.regionalnirozvoj.cz/index.php/nastroje-regionalni-politiky.html>

Strategie společnosti Plzeň 2015. [on-line] Aktualizovaná verze. 104 s. [cit.4.9.2013]. Dostupný na <http://www.plzen2015.net/co-uz-jsme-udelali/informujeme-o-projektu-strategie-spolecnosti-plzen-2015/>

Příjezdový cestovní ruch v roce 2011 (a ve 4Q 2011) [on-line] [cit. 2013-08-20]. Dostupný z, <http://www.mmr.cz/cs/Podpora-regionu-a-cestovni-ruch/Cestovni-ruch/Statistiky-Analyzy/Statistiky-cestovniho-ruchu-2011>

Aktualizace dokumentu potenciál města Plzně z pohledu cestovního ruchu. [on-line] [cit. 8.9.2013]. Dostupný na <http://www.plzen.eu/obcan/urad/verejne-dokumenty/koncepcni-dokumenty/clanky-8/potencial-mesta-plzne-z-pohledu-cestovniho-ruchu.aspx>

Návštěvnost turistických cílů v ČR. [on-line] [cit. 2013-08-20]. Dostupný z <http://www.czechtourism.cz/institut-turismu/aktualni-informace/jednickou-v-navstevnosti-zustava-v-cesku-prazska-zoo>

Regionální operační program NUTS II Jihozápad na období 2007-2013. Revize č. 4 ke dni 6. 6. 2011. [on-line] 152 s. (PDF). [cit. 2013-08-20]. Dostupný z <http://www.rr-jihozapad.cz/dokumenty/rop-jihozapad/rop-revize-c.-4-beze-zmen.pdf>, s.13

Budoucnost strukturálních fondů – 2014+. [on-line] [cit. 2013-08-20]. Dostupný z <http://www.plzensky-kraj.cz/cs/clanek/kulaty-stul-o-cerpani-strukturalnich-fondu-v-plzenskem-kraji-a-priprava-na-pristi-programove>

[http://www.czso.cz/xp/redakce.nsf/i/zakladni_tendence_demografickeho_socialniho_a_ekonomickeho_vyvoje_plzenskeho_kraje_v_roce_2012/\\$File/32136413.pdf](http://www.czso.cz/xp/redakce.nsf/i/zakladni_tendence_demografickeho_socialniho_a_ekonomickeho_vyvoje_plzenskeho_kraje_v_roce_2012/$File/32136413.pdf)

Základní tendence demografického, sociálního a ekonomického vývoje Plzeňského kraje v roce 2012. [on-line] s.31 (PDF) [cit. 2013-08-20.] Dostupný z [http://www.czso.cz/xp/redakce.nsf/i/zakladni_tendence_demografickeho_socialniho_a_ekonomickeho_vyvoje_plzenskeho_kraje_v_roce_2012/\\$File/32136413.pdf](http://www.czso.cz/xp/redakce.nsf/i/zakladni_tendence_demografickeho_socialniho_a_ekonomickeho_vyvoje_plzenskeho_kraje_v_roce_2012/$File/32136413.pdf)

Aktuality:Český statistický úřad. [on-line] [cit. 2013-08-20]. Dostupný z <http://www.czso.cz/xp/redakce.nsf/i/home>

Budou krajské silnice dál strašit řidiče? Je šance na změnu. [on-line] [cit. 2013-08-20]. Dostupný z <http://moderniobec.ihned.cz/c1-60010550-budou-krajske-silnice-dal-strasit-ridice-je-sance-na-zmenu>

Tisková zpráva: ROP Jihozápad získal dodatečné prostředky, vyhlásí nové výzvy. [on-line] [cit. 2013-08-20]. Dostupný z <http://www.rr-jihozapad.cz/?menu=tiskove-centrum&art=&rok=2012>

Zastoupení Evropské komise v ČR. Mapa projektů [on-line] [cit. 2013-08-20]. Dostupný z <http://www.mapaprojektu.cz/srv/www/content/pub/cs/o-projektu.shtml?projectId=CZ.1.01/4.1.00/08.0083>

Trolejbusová trať Borské pole , úsek Němcova – Panasonic. [on-line] [cit.2013-09-08]. Dostupný z <http://www.ukep.eu/IPRM/trolejbusovatratbp.pdf>

Zastoupení Evropské komise v ČR. Mapa projektů [on-line] [cit. 2013-08-20]. Dostupný z <http://www.mapaprojektu.cz/cs/projekty.shtml#options-CZ032-14-14.2-0-0-8-50.34346-14.855588-48.772227-11.55969>

Slavnostní ukončení projektu Klatovy čisté. [on-line] [cit. 2013-09-08]. Dostupný z <http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Fondy-EU/Programy-2004-2006/Fond-souhrnnosti/Projekty/Slavnostni-ukonceni-projektu-Klatovy-ciste-mest>

Dva projekty ROP Jihozápad uspěly v soutěži Stavba roku Plzeňského kraje. [on-line] [cit. 2013-09-08]. Dostupný z <http://www.rr-jihozapad.cz/?menu=tiskove-centrum&art=&rok=2012>

Výroční konference ROP Jihozápad. [on-line] [cit. 2013-09-08]. Dostupný z <http://www.rr-jihozapad.cz/?reportaz=vyrocni-konference-rop-jihozapad-2011-klatovske-katakomy>

Nejlepší místo pro podnikání jsou Klatovy. [on-line] [cit. 2013-09-08]. Dostupný z <http://www.ceskatelevize.cz/ct24/ekonomika/70135-nejlepsi-mesto-pro-podnikani-klatovy>

Zastoupení Evropské komise v ČR. Mapa projektů [on-line] [cit. 2013-08-20]. Dostupný z <http://www.mapaprojektu.cz/srv/www/content/pub/cs/o-projektu.shtml?projectId=CZ.1.14/2.3.00/06.02046>

Projekt Dešenice. [on-line] [cit. 2013-09-08]. Dostupný z <http://www.fondyeu.eu/podporeny-projekt/18624-desenice-rekonstrukce-casti-byvale-tvrze-c-p-1za-ucelem-rozvoje-kultury-a-kvality-sluzeb-ver-spravy>

Projekt Dešenice. [on-line] [cit. 2013-09-08]. Dostupný z <http://www.fondyeu.eu/prijemce-dotace/7685-mestys-desenice>

Úřední deska E-školka. [on-line] [cit. 2013-09-08]. Dostupný z <http://www.ekoskolka.cz/uredni-deska/>

Nejlepší škola. [on-line] [cit. 2013-09-08]. Dostupný z <http://www.nejlepsiceskaskola.cz/registrovane-skoly/plzensky-kraj/plzen-mesto/118>

Zastoupení Evropské komise v ČR. Mapa projektů [on-line] [cit. 2013-08-20]. Dostupný z <http://www.mapaprojektu.cz/srv/www/content/pub/cs/o-projektu.shtml?projectId=CZ.1.14/2.4.00/02.00026>

Denní stacionář Človíček. [on-line] [cit. 2013-08-20]. Dostupný z <http://www.diakoniezapad.cz/nase-sluzby/denni-stacionar-a-pobytove-sluzby/stacionar-clovicek-plzen/>

Zastoupení Evropské komise v ČR. Mapa projektů [on-line] [cit. 2013-08-20]. Dostupný z <http://www.mapaprojektu.cz/srv/www/content/pub/cs/o-projektu.shtml?projectId=CZ.1.14/2.6.00/03.00690>

Dříve zanedbané Štruncovy sady se změnilý k nepoznání. [on-line] [cit. 2013-09-08]. Dostupný z http://plzen.idnes.cz/drive-zanedbane-struncovy-sady-se-zmenily-k-nepoznani-podivejte-se-1po-/plzen-zpravy.aspx?c=A120731_100603_plzen-zpravy_pp

Sportovně relaxační centrum Štruncovy sady. [on-line] [cit. 2013-09-08]. Dostupný z <http://www.ecpm.cz/cz/projekt/207-plzen-sportovne-relaxacni-centrum-struncovy-sady-plzensky-kraj-plzen-mesto>

Podpořený projekt. [on-line] [cit. 2013-09-08]. Dostupný z <http://www.fondyeu.eu/podporeny-projekt/43156-relax-centrum-struncovy-sady>

Zastoupení Evropské komise v ČR. Mapa projektů [on-line] [cit. 2013-08-20]. Dostupný z <http://www.mapaprojektu.cz/cs/projekty.shtml#options-CZ032-14-14.3-0-0-8-50.333209-14.851005-48.761641-11.555106>

Zastoupení Evropské komise v ČR. Mapa projektů [on-line] [cit. 2013-08-20]. Dostupný z <http://www.mapaprojektu.cz/srv/www/content/pub/cs/o-projektu.shtml?projectId=CZ.1.14/3.1.00/11.02186>

Zastoupení Evropské komise v ČR. Mapa projektů [on-line] [cit. 2013-08-20]. Dostupný z <http://www.mapaprojektu.cz/cs/projekty.shtml#options-CZ032-14-14.3-0-0-8-50.333209-14.851005-48.761641-11.555106>

Zastoupení Evropské komise v ČR. Mapa projektů [on-line] [cit. 2013-08-20]. Dostupný z <http://www.mapaprojektu.cz/srv/www/content/pub/cs/o-projektu.shtml?projectId=CZ.1.14/3.2.00/03.00684>

Projekt revitalizace objektu Františkánského kláštera. [on-line] [cit. 2013-08-20]. Dostupný z <http://www.rr-jihozapad.cz/?projekt=revitalizace-objektu-frantiskanskeho-klastera-v-plzni-a-zrizeni-muzea-cirkev-umeni-plz-dieceze>

Plzeňská diecéze – Revitalizace objektu Františkánského kláštera. [on-line] [cit. 2013-08-20]. Dostupný z http://www.bip.cz/info_eufondy.php

Regionální rada ROP Jihozápad. Prováděcí dokument ROP NUTS II Jihozápad na období 2007-2013. [on-line] 153 s. (PDF) (PDF) [cit. 2013-08-20] Dostupný z <http://www.dotace.nature.cz/res/data/001/000263.pdf>, s.8-9

Regionální rada ROP Jihozápad. Výroční zpráva o provádění Regionálního operačního programu NUTS II Jihozápad za rok 2012. [on-line] Verze 1. 101 s. (PDF) [cit. 2013-08-20]. Dostupný z

<http://www.rr-jihozapad.cz/dokumenty/rop-jihozapad/vyrocní-zprava-rop-jz-2012.pdf>.

Regionální rada ROP Jihozápad: Územní aspekty implementace ROP NUTS II Jihozápad. [on-line] Verze 1. nečíslováno (PDF). [cit. 2013-08-20] Dostupný z:

<http://www.rr-jihozapad.cz/dokumenty/rop-jihozapad/uzemni-aspekty-implementace-rop-nuts-ii-jihozapadx.pdf>

Regionální rada ROP Jihozápad: Zpráva o realizaci pro ROP NUTS Jihozápad ke dni 15.4.2013. [on-line] Verze 1. 89 s. (PDF) [cit. 2013-08-20]. Dostupný z

dostupné z <http://www.rr-jihozapad.cz/dokumenty/rop-jihozapad/zprava-o-realizaci-rop-nuts-ii-jihozapad-ke-dni-15-4-2013.pdf>

Seznam grafů

Graf 1 Počet ubytovacích zařízení	34
Graf 2 Porovnání vybraných ukazatelů v Plzeňském kraji.....	38
Graf 3 Silniční síť v jednotlivých krajích a jejich délka.....	41
Graf 4 Finanční vymezení alokací ROP NUTS II v ČR v cíli Konvergence	42
Graf 5 Počet žádostí - celková alokace 2007-2013.....	45
Graf 6 Alokace finančních prostředků 2007-2013 v %	52
Graf 7 Finanční prostředky v ose 1 dle jejich distribuce	55
Graf 8 Alokované finanční zdroje v rámci jednotlivých oblastí podpory v ose 1	56
Graf 9 Finanční prostředky v ose 2 a jejich distribuce	62
Graf 10 Čerpání z prioritní osy 2	63
Graf 11 Finanční prostředky v ose 3 a jejich distribuce	75
Graf 12 Čerpání prioritní osy 3	75
Graf 13 Finanční prostředky v ose 4 a jejich distribuce	83
Graf 14 Čerpání prioritní osy 4.....	84

Seznam obrázků

Obrázek 1 Regiony soudržnosti NUTS II a NUTS III v ČR	22
Obrázek 2 Počet obyvatel na km2 Plzeňského kraje 2008	26
Obrázek 3 Hustota zalidnění Plzeňského kraje 2013.....	27
Obrázek 4 Obce s pověřeným obecním úřadem a jejich členění	28
Obrázek 5 Administrativní členění Plzeňského kraje.....	29
Obrázek 6 Aktivity v oblasti cestovního ruchu	79

Seznam tabulek

Tabulka 1 Vymezení a počty jednotek NUTS v ČR.....	23
Tabulka 2 Počet obyvatel Plzeňského kraje	30
Tabulka 3 Počet obyvatel v období 2007-2013(fyzických osob)	31
Tabulka 4 Návštěvnost a ubytování v Plzeňském kraji	33
Tabulka 5 Celková nezaměstnanost v ČR ve 4 čtvrtletí 2013 v %.....	36
Tabulka 6 Počet nezaměstnaných podle krajů 2007 v %.....	37
Tabulka 7 Podíl regionu na tvorbě HDP	39
Tabulka 8 Počet regionálních operativních programů v období 2007-2013 v Eurech	43
Tabulka 9 Podané žádosti o podporu ROP	45
Tabulka 10 Schválené dotace z ROP	46
Tabulka 11 Vyplacené dotace z ROP	47
Tabulka 12 Srovnání jednotlivých subjektů	48
Tabulka 13 Prioritní osy oblasti podpory ROP NUTS II Jihozápad.....	51
Tabulka 14 Největší podíl žádostí oblasti podpory v ose 1	56
Tabulka 15 Konkrétní projekty Plzeňského kraje	61
Tabulka 16 Projekty 2 osy	71
Tabulka 17 Projekty 3 osy	76
Tabulka 18 Projekty zaměřené na památkově chráněné objekty.....	80
Tabulka 19 Nejvíce žádané projekty ROP Jihozápad.....	87
Tabulka 20 Nejvíce schválené dotace v oblasti podpory ROP Jihozápad.....	87
Tabulka 21 Vyplacené dotace z jednotlivých oblastí podpory ROP Jihozápad	88

Zdroj příloh

Příloha č.1 http://kdem.vse.cz/resources/relik09/RELIK_2009.pdf

Příloha č.2 http://kdem.vse.cz/resources/relik09/RELIK_2009.pdf

Příloha č.3 <http://www.czechtourism.cz/pro-media/tiskove-zpravy/nejnavstevovanejsi-turisticke-cile-roku-2013/>

Příloha č. 4

[http://www.czso.cz/xp/redakce.nsf/i/zakladni_tendence_demografickeho_socialniho_a_ekonomickeho_vyvoje_plzenskeho_kraje_v_roce_2012/\\$File/32136413.p](http://www.czso.cz/xp/redakce.nsf/i/zakladni_tendence_demografickeho_socialniho_a_ekonomickeho_vyvoje_plzenskeho_kraje_v_roce_2012/$File/32136413.p)

Přílohy:

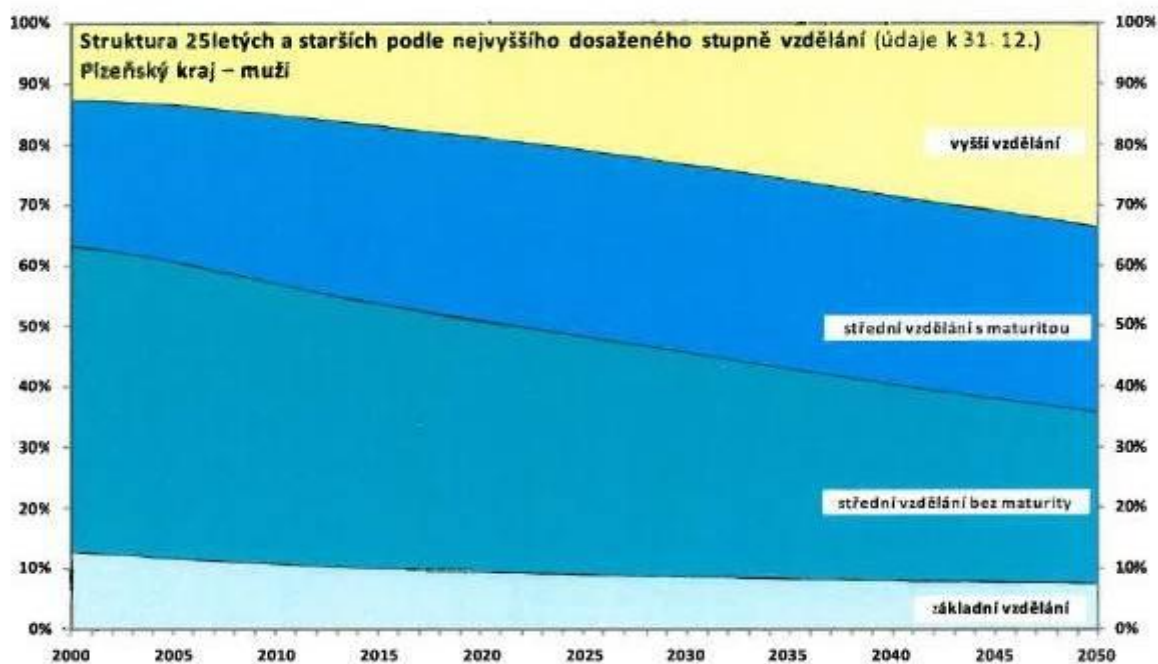
Příloha 1

Meziokresní srovnání

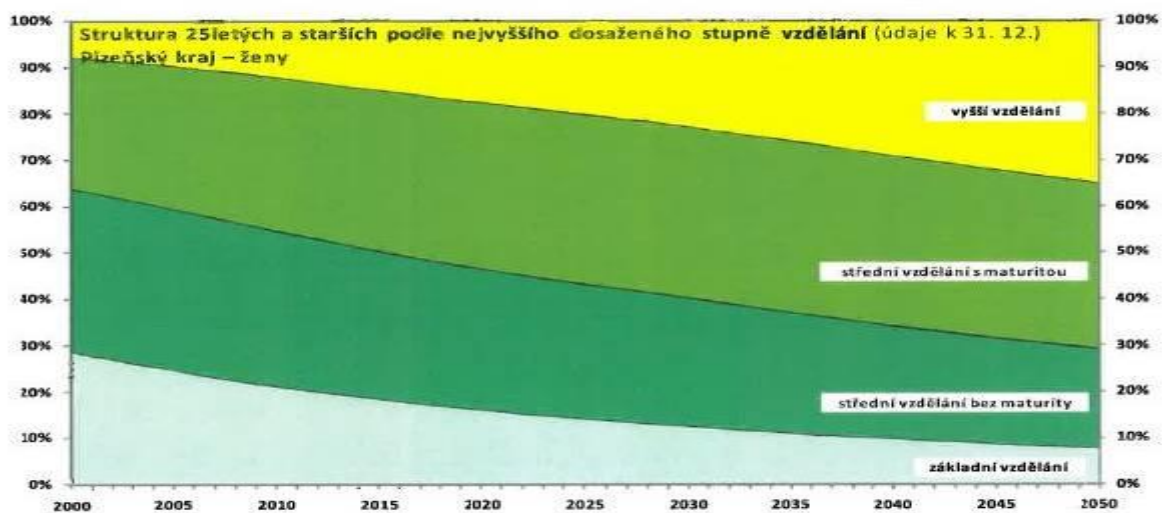
Tab. 2.1 Vybrané ukazatele v okresech Plzeňského kraje v roce 2007 a 2012

	Rok, roční průměr	Kraj celkem	v tom okresy						
			Domažlice	Klatovy	Plzeň-město	Plzeň-jih	Plzeň-sever	Rokycany	Tachov
Obyvatelstvo k 31.12.	2007	561 074	59 731	68 345	180 799	59 651	73 061	46 762	52 725
	2012	572 887	60 858	67 340	185 275	62 163	76 232	47 770	53 049
z toho: cizinci (bez azylantů) (%)	2007	3,7	2,8	2,6	4,9	2,9	1,8	3,9	6,4
	2012	-	-	-	-	-	-	-	-
Přírůstek na 1 000 obyvatel: přirozenou měnou stěhováním	2012	-0,4	-0,2	-1,6	-0,1	-1,5	-0,1	-0,7	1,2
	2012	2,1	2,4	-1,6	2,2	3,6	6,9	4,0	-2,6
Podíl obyvatel k 31.12. ve věku (%):									
0-14 let	2007	14,0	14,8	14,2	12,8	14,4	15,1	13,7	15,2
	2012	14,5	15,3	14,4	13,8	14,7	15,5	14,3	14,9
15-64 let	2007	71,0	71,5	70,5	70,7	70,5	71,0	70,7	73,1
	2012	68,2	68,5	67,7	67,3	68,2	68,8	67,9	71,1
65 a více let	2007	15,0	13,8	15,3	16,5	15,0	14,0	15,7	11,7
	2012	17,3	16,2	17,9	18,9	17,0	15,8	17,8	14,0
Průměrný věk k 31.12.	2007	40,7	40,0	40,8	41,9	40,7	39,8	41,2	38,6
	2012	41,7	41,0	42,2	42,5	41,6	40,7	41,9	40,1
Index stáří (%) (65 a více let / 0-14 let)	2007	107,3	93,3	107,4	129,3	104,1	92,5	114,6	76,9
	2012	119,2	106,6	124,7	137,5	115,8	101,9	124,3	93,4
Index ekonomického zatížení (%) (0-14 let + 65 a více let / 15-64 let)	2007	40,9	40,0	41,9	41,4	41,8	40,9	41,5	36,8
	2012	46,7	46,0	47,7	48,6	46,6	45,8	47,4	40,6
Uchazeči o zaměstnání celkem k 31. 12.	2007	14 516	1 515	2 991	4 091	1 079	1 779	1 029	2 032
	2012	23 724	2 600	4 042	7 056	2 025	2 942	1 673	3 386
z toho: ženy	2007	7 937	882	1 604	2 251	694	1 011	662	1 003
	2012	12 023	1 375	1 946	3 612	1 007	1 553	929	1 601
absolventi škol a mládež	2007	933	77	173	277	89	162	66	119
	2012	1 676	95	278	677	146	160	108	212
osoby se zdravotním postižením	2007	2 868	323	488	775	229	300	268	487
	2012	3 116	443	539	661	304	277	327	565
s nárokem na podporu v nezaměstnanosti	2007	5 596	451	1 233	1 703	479	706	327	697
	2012	5 081	428	944	1 699	461	684	344	521
dosažitelní	2007	13 570	1 428	2 839	3 705	990	1 638	972	1 998
	2012	23 210	2 559	3 979	6 813	1 950	2 934	1 582	3 383
Podíl uchazečů o zaměstnání z celkového počtu uchazečů k 31.12. (%):									
ve věku 50 a více let	2007	32,4	34,6	29,9	30,9	32,8	31,6	38,1	34,7
	2012	27,3	26,7	27,4	25,4	26,3	26,5	30,6	29,0
avidovaných 12 a více měsíců	2007	32,0	37,2	30,4	27,6	27,4	32,5	41,9	36,5
	2012	32,0	38,1	31,6	28,0	29,9	27,6	28,0	42,1
Míra registrované nezaměstnanosti k 31.12. (%)	2007	4,43	4,62	6,22	3,64	3,27	4,00	3,82	6,42
	2012	7,31	7,75	9,07	6,28	5,76	7,29	6,10	10,66
v tom: muži	2007	3,62	3,43	5,14	2,98	2,64	3,17	2,89	5,75
	2012	6,28	6,75	7,88	5,23	4,92	6,12	4,94	10,00
ženy	2007	5,49	6,17	7,54	4,49	4,15	5,04	5,00	7,32
	2012	8,69	8,95	10,82	7,71	6,95	8,79	7,56	11,43

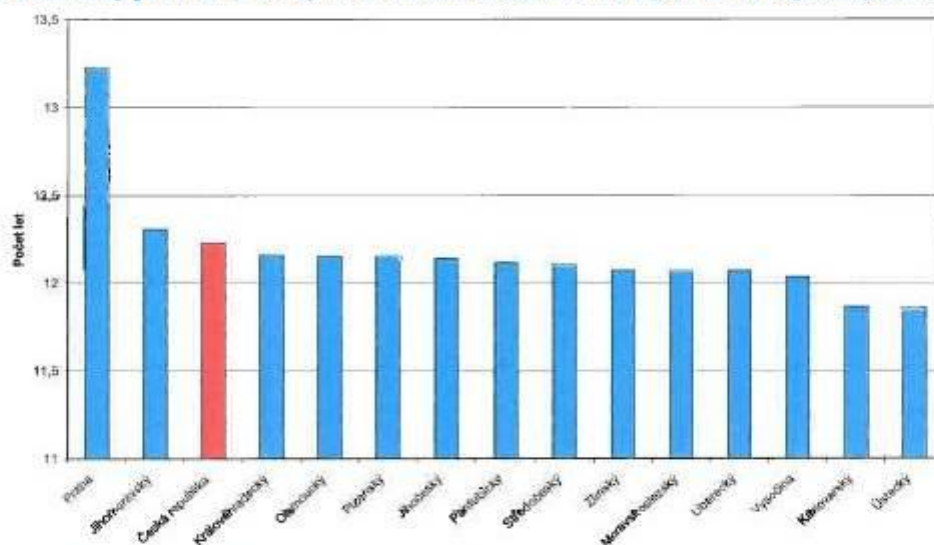
Příloha 2

Příloha 3

Obrázek 1: Průměrný počet let strávený ve formálním vzdělávání v krajích České republiky (stavy k 1. 3. 2001)

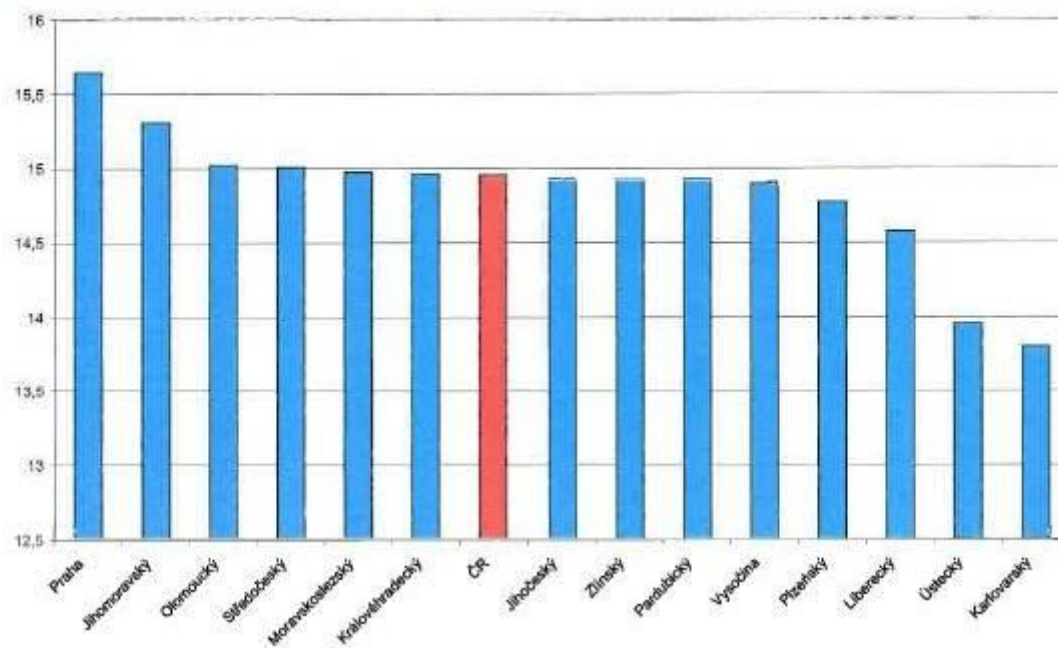

Hodnocení přínosu vzdělání k ekonomickému růstu

Jedním z významných faktorů ekonomického růstu v České republice je rostoucí úroveň vzdělání obyvatelstva. Je zřejmé, že osoba s vyšším dosaženým vzděláním může dosahovat vyšší produktivity práce (vzhledem k možnosti

Příloha 5

Obrázek 5: Prognóza vzdělanosti v jednotlivých krajích České republiky v roce 2050

Příloha 6

Návštěvnost turistických cílů - počty návštěvníků na jednotlivých objektech (tis.)

Návštěvnost turistických cílů - TOP 20		2012	2013
1	Pražský hrad	1 623,0	1 748,0
2	Zoologická zahrada Praha	1 285,5	1 115,0
3	AquaPalace Praha	782,0	780,0
4	Dolní oblast Vítkovic, Lanek Park	533,1	679,0
5	Staroměstská radnice	n/a	623,5
6	Židovské muzeum v Praze	553,0	541,0
7	Petřínská rozhledna	376,6	480,0
8	Zoologická zahrada Zlín (Lešná)	487,9	473,6
9	Zoologická zahrada Ostrava	434,7	430,9
10	Zoologická zahrada Liberec	362,5	423,7
11	Zoologická zahrada Dvůr Králové	370,3	408,4
12	Zoologická zahrada Plzeň	422,9	401,4
13	Národní galerie v Praze	435,2	386,2
14	Centrum Babylon Liberec	398,5	360,6
15	Stezka v korunách stromů	n/a	360,4
16	Státní zámek Lednice - NKP	312,7	330,5
17	Státní hrad a zámek Český Krumlov	316,0	321,6
18	Zoologická zahrada Olomouc	365,9	321,2
19	Katedrála sv. Petra a Pavla, Brno	306,3	315,5
20	Bludiště na Petříně	292,5	309,0

Návštěvnost turistických cílů - TOP 10 hrady a zámky		2012	2013
1	Pražský hrad	1 623,0	1 748,0
2	Státní zámek Lednice - NKP	312,7	330,5
3	Státní hrad a zámek Český Krumlov	316,0	321,6
4	Státní zámek Hluboká nad Vltavou - NKP	252,1	260,2
5	Hrad Karlštejn	231,3	226,3
6	Zámek a arboretum Průhonice	340,0	190,0
7	Zámek Dětenice	195,0	167,1
8	Zámek Konopiště - NKP	111,3	132,3
9	Arcibiskupský zámek a zahrady v Kroměříži	130,5	106,9
10	Zámek Loučeň	102,3	103,0

Návštěvnost turistických cílů - TOP 10 jeskyně a přírodní památky		2012	2013
1	Stezka v korunách stromů, Lipno	n/a	360,4
2	Punkvní jeskyně a Macocha	197,1	193,7
3	Soutěsky Kamenice	180,0	136,2
4	Pravčická brána	120,0	107,7
5	Koněpruské jeskyně	79,0	76,7
6	Bozkovské dolomitové jeskyně	64,3	58,9
7	Jelčichovické vyhlídky	n/a	44,8
8	Zbrašovské aragonitové jeskyně	45,3	44,0
9	Jeskyně Na Pomezí	44,4	43,0
10	Kateřinská jeskyně	34,8	34,8

Návštěvnost turistických cílů - TOP 10 technické památky		2012	2013
1	Dolní oblast Vítkovic, Lanek Park	533,1	679,0
2	Petřínská rozhledna	376,6	480,0
3	Pivovar Plzeňský Prazdroj	270,0	275,8
4	Národní technické muzeum, Praha	205,0	210,0
5	Národní zemědělské muzeum, Praha	204,0	205,8
6	Vojenský historický ústav, Praha	311,0	200,0
7	Hornické muzeum v Příbrami	129,0	121,0

Příloha 7

8	Škoda auto muzeum Mladá Boleslav	63,2	111,6
9	České muzeum stříbra, Kutná Hora	115,2	99,6
10	Technické muzeum v Brně	87,0	94,4

Návštěvnost turistických cílů - TOP 10 Praha		2012	2013
1	Pražský hrad	1 623,0	1 748,0
2	Zoologická zahrada Praha	1 285,5	1 115,0
3	AquaPalace Praha	782,0	780,0
4	Staroměstská radnice	375,7	623,5
5	Židovské muzeum v Praze	553,0	541,0
6	Petřínská rozhledna	376,6	480,0
7	Národní galerie v Praze	435,2	386,2
8	Bludiště na Petříně	292,5	309,0
9	Botanická zahrada hl. m. Prahy	271,4	292,0
10	Království železnic, Praha	197,9	221,2

Návštěvnost turistických cílů - TOP 5 Středočeský kraj		2012	2013
1	Kostnice Sedlec, Kutná Hora	304,1	308,5
2	Chrám sv. Barbory, Kutná Hora	287,4	264,5
3	Hrad Karlštejn	231,3	228,3
4	Zámek a arboretum Průhonice	340,0	190,0
5	Zámek Konopiště - NKP	111,3	132,3

Návštěvnost turistických cílů - TOP 5 Jihočeský kraj		2012	2013
1	Stezka v korunách stromů, Lipno	n/a	360,4
2	Státní hrad a zámek Český Krumlov	316,0	321,6
3	Státní zámek Hluboká nad Vltavou - NKP	252,1	260,2
4	Zoologická zahrada Ohrada, Hluboká nad Vltavou	213,7	230,3
5	Cisterciácký klášter, Vyšší Brod	n/a	86,0

Návštěvnost turistických cílů - TOP 5 Plzeňský kraj		2012	2013
1	Zoologická zahrada Plzeň	422,9	401,4
2	Pivovar Plzeňský Prazdroj	270,9	275,8
3	Dinopark Plzeň	184,0	167,0
4	Vlastivědné muzeum dr. Hostaše v Klatovech	64,7	89,5
5	Západočeské muzeum v Plzni	56,4	82,9

Návštěvnost turistických cílů - TOP 5 Karlovarský kraj		2012	2013
1	Hrad Loket	92,4	100,8
2	Jan Becher muzeum Karlovy Vary	58,2	56,1
3	Zámek Bečov nad Teplou	53,5	48,3
4	Městské muzeum ve Frant. Lázních (hrad Ostroh, rezervace Soos)	68,0	42,3
5	Státní zámek Kynžvart - NKP	29,4	26,7

Návštěvnost turistických cílů - TOP 5 Ústecký kraj		2012	2013
1	Památník Terezín - NKP	230,0	215,5
2	Zoologická zahrada Chomutov	220,8	209,8
3	Soutěsky Kamenice	180,0	136,2
4	Zoologická zahrada Ústí nad Labem	144,4	123,3
5	Pravčická brána	120,0	107,7

Návštěvnost turistických cílů - TOP 5 Liberecký kraj		2012	2013
1	Zoologická zahrada Liberec	362,5	423,7
2	Centrum Babylon Liberec	398,5	360,8
3	Dinopark Liberec	225,0	148,0
4	Státní zámek Sychrov	106,8	100,0

Příloha 8

5 Státní hrad Trosky - NKP	98,3	88,9
Návštěvnost turistických cílů - TOP 5 Královéhradecký kraj	2012	2013
1 Zoologická zahrada Dvůr Králové	370,3	408,4
2 Zámek Dětenice	195,0	187,1
3 Bílá věž, Hradec Králové	21,8	169,2
4 Státní zámek Ratibořice	68,1	66,6
5 Krkonošské muzeum při správě KRNAP	n/a	58,6
Návštěvnost turistických cílů - TOP 5 Pardubický kraj	2012	2013
1 Východočeské muzeum v Pardubicích	49,8	83,3
2 Soubor lidových staveb Vysočina, Hlinsko	68,4	58,2
3 Hrad Svojanov	39,5	42,0
4 Hrad Kunětická hora - NKP	29,4	30,3
5 Státní zámek Litomyšl	26,1	25,8
Návštěvnost turistických cílů - TOP 5 kraj Vysočina	2012	2013
1 Zoologická zahrada Jihlava	244,0	275,0
2 Státní zámek Telč	68,9	90,6
3 Muzeum Vysočiny v Jihlavě (hrad Rotštejn)	14,5	77,4
4 Státní zámek Jaroměřice nad Rokytnou - NKP	33,9	30,0
5 Muzeum Vysočiny Pelhřimov	20,8	23,2
Návštěvnost turistických cílů - TOP 5 Olomoucký kraj	2012	2013
1 Zoologická zahrada Olomouc	365,9	321,2
2 Muzeum umění Olomouc	226,3	203,2
3 Vlastivědné muzeum v Olomouci	101,9	115,6
4 Hrad Bouzov - NKP	93,8	86,3
5 Muzeum Komenského, Přerov (+ hrad Helfštýn)	72,0	80,6
Návštěvnost turistických cílů - TOP 5 Jihomoravský kraj	2012	2013
1 Státní zámek Lednice - NKP	312,7	330,5
2 Katedrála sv. Petra a Pavla, Brno	306,3	315,5
3 Zoologická zahrada Brno	247,5	261,6
4 Punkevní jeskyně a Macocha	197,1	193,7
5 Zoologická zahrada Vyškov	176,1	168,2
Návštěvnost turistických cílů - TOP 5 Zlínský kraj	2012	2013
1 Zoologická zahrada Zlín (Lešná)	487,9	473,6
2 Valašské muzeum v přírodě, Rožnov pod Radhoštěm	252,0	233,6
3 Muzeum regionu Valašsko ve Vsetíně	176,7	159,6
4 Muzeum Zubří	n/a	159,6
5 Arcibiskupský zámek a zahrady v Kroměříži	130,5	106,9
Návštěvnost turistických cílů - TOP 5 Moravskoslezský kraj	2012	2013
1 Dolní oblast Vítkovic, Laněk Park	533,1	679,0
2 Zoologická zahrada Ostrava	434,7	430,9
3 Svět miniatur, Sklep strašidel a Sezskoostravský hrad, Ostrava	315,7	271,8
4 Dinopark Ostrava	135,0	135,0
5 Regionální muzeum Kopřivnice	88,9	94,2

zdroj: Institut turismu - ČCCR CzechTourism, NIPOS, Správa jeskyní ČR, Unie českých a slovenských zoolo...